

ការពង្រឹងសមត្ថភាពគ្រូបង្ហាញបង្គោល និងងឿយតបផ្នែកអនាម័យ

ថ្នាក់ស្នាក់នៅ ក្នុងគ្រាអាសន្ន

សៀវភៅសម្រាប់គ្រូបង្ហាញ

សហព័ន្ធអន្តរជាតិភារកិច្ចក្រហម និងអង្គការប្រជាជន (IFRC)

សម្រាប់

ការលើកកម្ពស់អនាម័យ ក្នុងគ្រាអាសន្ន

ឧបត្ថម្ភថវិកាដោយ៖

មាតិកា

គោលការណ៍ណែនាំរបស់ IFRC ស្តីអំពី ការលើកកម្ពស់អនាម័យក្នុងគ្រាអាសន្ន 3

សេចក្តីផ្តើម 3

ឯកសារនេះសម្រាប់អ្នកណា? 3

តើត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ និងលើកកម្ពស់អនាម័យនៅពេលមានគ្រោះមហន្តរាយយ៉ាងដូចម្តេច?..... 10

ជំហានទី១: ការកំណត់បញ្ហា..... 12

ជំហានទី២ :ការកំណត់ក្រុមគោលដៅ..... 16

ជំហានទី ៣: ការវាយតម្លៃហានិភ័យ និង ការលើកទឹកចិត្ត ឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ 18

ជំហានទី៤ : ការបង្កើតគោលបំណងឥរិយាបថអនាម័យ..... 23

ជំហានទី៥: ការធ្វើផែនការ 24

ជំហានទី ៦ : ការអនុវត្ត 35

ជំហានទី៧ : ការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃ..... 43

ជំហានទី៨ : ពិនិត្យ និងកែតម្រូវឡើងវិញ..... 47

References..... 48

ឧបសម្ព័ន្ធ..... 50

១.១ សេចក្តីសង្ខេបនៃគោលការណ៍ណែនាំរបស់ IFRC ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់អនាម័យនៅពេលមាន
គ្រោះមហន្តរាយ 50

១.២ គោលការណ៍ណែនាំរបស់ IFRC ក្នុងការលើកកម្ពស់អនាម័យ ការដោះស្រាយបញ្ហា - ភ្លាមៗ60

គោលការណ៍ណែនាំរបស់ IFRC ស្តីអំពី ការលើកកម្ពស់អនាម័យក្នុងគ្រានសន្តិសេចក្តីឆ្អើម

គោលបំណងសំខាន់របស់គោលការណ៍ណែនាំនេះ ធ្វើឡើងដើម្បីធានាថា រាល់កម្មវិធីទឹកស្អាតនិងអនាម័យរបស់កាកបាទក្រហមអឌ្ឍចន្ទក្រហម ដែលរួមមានការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គឺពាក់ព័ន្ធនឹងបរិបទជាក់ស្តែង។ កាកបាទក្រហម អឌ្ឍចន្ទក្រហម ក៏ដូចជា អង្គការជាច្រើនទៀតដែរ គឺមានបុគ្គលិកនិងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តនៅតាមសហគមន៍ ដើម្បីធ្វើការជាមួយសហគមន៍ ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យទៅដល់សហគមន៍។ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ បទពិសោធន៍បានបង្ហាញថា ក្នុងអំឡុងពេលឆ្លើយតបពេលគ្រោះមហន្តរាយ គឺតែងតែផ្តោតទៅលើការផ្តល់សារលើកកម្ពស់អនាម័យ។ គោលការណ៍ណែនាំនេះ ជួយបុគ្គលិកនិងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តកាកបាទក្រហមកម្ពុជាធ្វើការងារជាប្រព័ន្ធដោយឆ្លងកាត់គ្រប់ជំហានសំខាន់ៗសម្រាប់រៀបចំផែនការអនុវត្តនិងតាមដានការលើកកម្ពស់អនាម័យដោយចាប់ផ្តើមពីការយល់ដឹងអំពី **បញ្ហា ឧបសគ្គ និងកត្តាជម្រុញទឹកចិត្ត** សម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា - ដោយសហគមន៍ចូលរួមគ្រប់ជំណាក់កាល។ - ស្តាប់និងធ្វើការជាមួយសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ធានាថា ការឆ្លើយតបប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងសមស្របទៅនឹងតម្រូវការ។

ឯកសារនេះត្រូវបានសង្ខេបជាឯកសារខ្លីមានចំនួន ៦ ទំព័រ និងសង្ខេបជាឯកសារ ១១ទំព័រផងដែរ (ដើម្បីអានបានរហ័ស)។ ឯកសារ សម្ភារ ប្រពត្តិធនធាននិងឯកសារយោងដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងឯកសារនេះ គឺបានដកស្រង់ចេញពីគេហទំព័រ <http://watsanmissionassistant.org>

ឯកសារនេះសម្រាប់អ្នកណា?

ឯកសារនេះគឺសម្រាប់បុគ្គលិកនិងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តកាកបាទក្រហម អឌ្ឍចន្ទក្រហមទាំងអស់ ប្រើឆ្លើយតបទៅនឹងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ ទាំងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តនៅតាមសហគមន៍ បុគ្គលិករដ្ឋាភិបាល ក្រុមឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយជាតិ ក្រុមឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយតាមតំបន់ (RDRTs) និងអង្គការឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយ ជាពិសេសអ្នកដែលធ្វើការក្នុងវិស័យអនាម័យ និងទឹកស្អាត។

គោលការណ៍ណែនាំនេះសម្រាប់ក្រុមមនុស្សគោលដៅដែលជាអ្នកផ្សព្វផ្សាយអំពីអនាម័យមានបទពិសោធន៍សមល្មមនិងអ្នកមានសមត្ថភាពខ្ពស់ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងអនាម័យនិងទឹកស្អាតពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ។ គោលបំណង របស់គោលការណ៍ណែនាំនិងសម្ភារៈបណ្តុះបណ្តាល គឺសម្រាប់ឱ្យអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យទាំងអស់ប្រើបាននៅក្នុងស្ថានភាពផ្សេងៗគ្នា។ ផ្តល់ការណែនាំដល់អ្នកដែលមានបទពិសោធន៍មធ្យមនិងសម្រាប់អ្នកដែលមានបទពិសោធន៍ច្រើនដែលធ្វើការក្នុងស្ថានភាពផ្សេងៗគ្នា ដែលត្រូវស្របទៅតាមបរិស្ថានដែលមានបញ្ហាប្រឈម។

ចំណាំ

ការផ្សព្វផ្សាយអំពីអនាម័យក្នុងពេលមានគ្រោះអាសន្ន មានដូចខាងក្រោម:

១. គោលការណ៍ណែនាំ IFRC ស្តីពីការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យក្នុងពេលមានគ្រោះអាសន្ន *(នៅក្នុងឯកសារនេះ)*

- ឯកសារនេះបានភ្ជាប់មកជាមួយនឹងបណ្តាញព័ត៌មានស្តីពីការណែនាំវិធីរៀបចំផែនការនិងការអនុវត្តផ្សព្វផ្សាយអំពីការលើកកម្ពស់អនាម័យនៅពេលមានគ្រោះអាសន្ន។

២. មានសេចក្តីសង្ខេបចំនួន ៦ ទំព័រពីគោលការណ៍ណែនាំរបស់ IFRC ក្នុងការលើកកម្ពស់អនាម័យក្នុងពេលមានគ្រោះអាសន្ន

- សេចក្តីសង្ខេបពិពណ៌នាអំពីជំហានសំខាន់ៗទាំងអស់ *(នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១.១)*

៣. សេចក្តីសង្ខេបខ្លីចំនួន ១ ទំព័រអំពីគោលការណ៍ណែនាំរបស់ IFRC ក្នុងការលើកកម្ពស់អនាម័យក្នុងពេលមានគ្រោះអាសន្ន។

- ទិដ្ឋភាពទូទៅ *(នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១.២)*

តើការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ គឺជាអ្វីហើយហេតុអ្វីវាសំខាន់ក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ ?

ភាគបាទក្រហមអង្គប័ណ្ណក្រហម បានឱ្យនិយមន័យ ការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យក្នុងពេលគ្រោះមហន្តរាយថា

ការលើកកម្ពស់អនាម័យក្នុងពេលគ្រោះមហន្តរាយ: ជាវិធីសាស្ត្រដែលបានគ្រោងទុក និងមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធធ្វើឡើងដោយបុគ្គលិកនិងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តកាកបាទក្រហម។ ដើម្បីឱ្យប្រជាជនមានសកម្មភាពប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងការពារជំងឺទាក់ទងនឹងទឹកស្អាត និងអនាម័យដោយការកៀងគរការចូលរួមពីប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ឱ្យមានចំណេះដឹង និងទទួលបានធនធាន ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សម្ភារៈបរិក្ខារនានាសម្រាប់ទឹកស្អាតនិងអនាម័យ។

គោលបំណងចម្បងនៃអន្តរាគមន៍លើវិស័យទឹកស្អាត និងអនាម័យ គឺដើម្បីការពារនិងកាត់បន្ថយការឆ្លងជំងឺទាក់ទងនឹងទឹកស្អាតនិងអនាម័យ។ ការលើកកម្ពស់អនាម័យ គឺជាផ្នែកសំខាន់មួយក្នុងការអន្តរាគមន៍ដោយជោគជ័យនៅក្នុងវិស័យទឹកស្អាត និងអនាម័យ។

សុខភាពរបស់សហគមន៍ និងគ្រួសារសហគមន៍អាចជះឥទ្ធិពលដោយកត្តាជាច្រើនដូចជា **បរិស្ថាន ស្ថានភាព សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ប្រព័ន្ធសុខាភិបាល និងកិរិយាបថ** ។ វាចាំបាច់ណាស់ក្នុងការធានាថា មនុស្សគ្រប់រូបមានមធ្យោបាយ ដើម្បីទទួលបានសុខភាពល្អជាជាងការផ្តោតលើអាកប្បកិរិយារបស់មនុស្សម្នាក់ៗ។ ដើម្បីធានាបាននូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទឹកស្អាតនិងអនាម័យ គឺជាផ្នែកមួយក្នុងការផ្សព្វផ្សាយនិងលើកកម្ពស់អនាម័យ គឺមានឥទ្ធិពលក្នុងផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា និងទម្លាប់អនាម័យនៅតាមសហគមន៍។

ស្ថានភាពគ្រោះមហន្តរាយ អាចជះឥទ្ធិពលដល់សុខភាពតាមរបៀបផ្សេងៗគ្នា។ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទឹកស្អាតនិងអនាម័យ អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់មានកំណត់ ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើមនុស្សម្នាក់ បានផ្លាស់ទីលំនៅទៅរស់នៅក្នុងជម្រកបណ្តោះអាសន្នដោយគាត់បានចាកចេញពីផ្ទះសំបែងរបស់ពួកគាត់ (ឧទាហរណ៍ ដោយសារជម្លោះ ឬគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ) ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធត្រូវបានខូចខាត (ឧទាហរណ៍ បន្ទាប់ពីមានការរញ្ជួយដី ទឹកជំនន់) កង្វះខាតធនធាន (ឧទាហរណ៍ សាប៊ូ) ។ កន្លែងថែទាំសុខភាព កង្វះស្បៀងអាហារ កង្វះទីជម្រក ដូចនេះចំនួនអ្នករស់នៅលើសកម្រិត។ល។ ទាំងនេះអាចនាំឱ្យមានការកើនឡើងនូវហានិភ័យពីការឆ្លងជំងឺដែលទាក់ទងនឹងប្រព័ន្ធទឹក និងអនាម័យមិនស្អាត។

ការផ្សព្វផ្សាយ និងលើកកម្ពស់អនាម័យទាក់ទងនឹងការធានាថា ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធត្រូវបានប្រើប្រាស់បានល្អបំផុតនៅតាមកន្លែងប្រើប្រាស់ទឹកស្អាតនិងអនាម័យដែលត្រូវបានផ្តល់ជូន។ តាមរយៈបទពិសោធន៍បានបង្ហាញថា ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធពាក់ព័ន្ធនឹងទឹកស្អាតនិងអនាម័យមិនបានប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងមិនមាននិរន្តរភាពទេបើគ្មានការផ្សព្វផ្សាយនិងលើកកម្ពស់អនាម័យ។ ការទទួលបានផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (ឧទាហរណ៍ បង្គន់អនាម័យ ឧបករណ៍ផលិតទឹកស្អាតសម្រាប់ផឹកនិងកន្លែងលាងដៃ) ដោយមានការលាយបញ្ចូលនូវបរិស្ថានសមស្របការផ្សព្វផ្សាយនិងការលើកកម្ពស់អនាម័យបានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវអនាម័យដូចបានបង្ហាញក្នុងចំណុចធ្វើឱ្យប្រសើរស្ថានភាពអនាម័យក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ (ចំណុចទី១) គោលបំណងទូទៅនៃការកែ

លម្អអនាម័យ គឺដើម្បីបង្ការ ឬកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ពីជំងឺទាក់ទងនឹងប្រព័ន្ធទឹកស្អាត និងអនាម័យមិនស្អាត។
ប្រភព៖ *Hygiene Promotion in Emergencies, WASH Cluster Briefing Paper.*

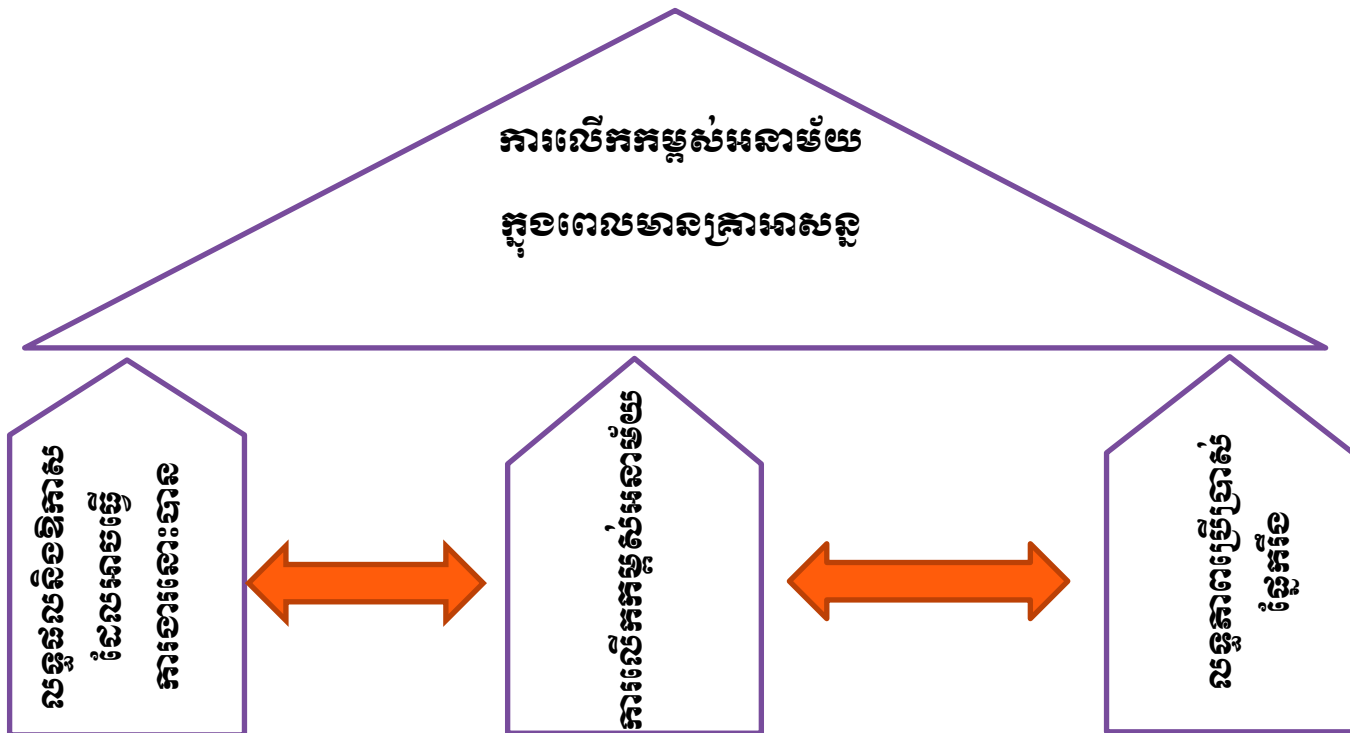
ការផ្តោតលើការផ្សព្វផ្សាយ និងការលើកកម្ពស់អនាម័យត្រូវបានកំណត់ដោយផ្អែកលើហានិភ័យសុខភាពសាធារណៈ។
ចំណុចចម្បងខាងក្រោមមាន៖

- ការបោះចោលកាកសំណល់លាមកដោយសុវត្ថិភាព
- ការលាងដៃឱ្យស្អាតប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
- ការកាត់បន្ថយមេរោគ នៅក្នុងទឹកផឹកនៅតាមគ្រួសារសហគមន៍

បើផ្តោតតែទៅលើចំណុចទាំងបីខាងលើ នៅមិនទាន់ល្អបំផុតនោះទេតែត្រូវរាប់បញ្ចូលនូវការគ្រប់គ្រងសត្វចង្រៃ
ការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់ពេលបង្កន់អនាម័យពេញ និងការគ្រប់គ្រងអនាម័យពេលមានរដូវនៅពេលមានគ្រោះ
មហន្តរាយ ។

ចំណុចចម្បងធ្វើយ៉ាងណាឱ្យប្រជាជននៅក្នុងសហគមន៍ជៀសផុតពីការរងផលប៉ះពាល់ និងហានិភ័យសុខភាព
សាធារណៈតាមរយៈការអនុវត្តអនាម័យប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ប្រើប្រាស់ហេដ្ឋារចនា និងសេវាទឹកស្អាត និងអនាម័យ
ឱ្យបានល្អបំផុត រួមទាំងបន្តការថែទាំ និងជួសជុលផងដែរ ។

ការបង្ការជំងឺតាមរយៈទឹកស្អាត និងអនាម័យ

ចំណុចទី១ :ក្របខណ្ឌកែលម្អអនាម័យ (ប្រភព :Sphere Handbook 2011)

វិធីសាស្ត្រ 'យុទ្ធនាការ' ត្រូវបានកាកបាទក្រហម និងអង្គចំនួនក្រហមប្រើយ៉ាងទូលំទូលាយបំផុតសម្រាប់ការលើក
កម្ពស់អនាម័យក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ។ យុទ្ធនាការត្រូវបានរៀបចំឡើងទៅតាមគោលការណ៍ ការអប់រំអនាម័យ

តាមរយៈសកម្មភាពបង្រៀនផ្សេងៗ និងការពន្យល់ពីផ្លូវចម្លងមេរោគ និងវិធីទប់ស្កាត់មេរោគ ឧទាហរណ៍ ដោយការឈរនៅពីមុខក្រុមអ្នកទទួលផល និងពន្យល់ពីគំនូសបំព្រួញការផ្លូវចម្លងជំងឺ (ដ្យាក្រាមអេហ្វ) ដោយមានផ្ទាំងរូបភាពមកបង្ហាញដោយសារពិបាកពន្យល់ឱ្យក្រុមបានយល់ពីរបៀបចូលរួមក្នុងសកម្មភាពបែបចូលរួមផ្សេងៗទៀត។

ឧទាហរណ៍ ក្រុមស្ត្រីអាចពិភាក្សាអំពីដ្យាក្រាមអេហ្វ និងយល់ពីផ្លូវទប់ស្កាត់ផ្លូវចម្លងមេរោគ និងដាក់រូបភាពទៅតាមគំនិតដែលពួកគាត់យល់ឃើញ។

សហសន្តតុសំខាន់ៗនៃការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ:

<p>ការចូលរួមពីសហគមន៍</p>	<p>ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយបុរស ស្ត្រី និងកុមារដែលរងផលប៉ះពាល់រួមទាំងជនពិការ លើការចនាទឹកនៃង សម្ភារៈអនាម័យនិងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយដែលកំណត់អត្តសញ្ញាណជនងាយរងគ្រោះនិងពិនិត្យទៅលើចនាសម្ព័ន្ធសហគមន៍ដែលមានស្រាប់។</p>
<p>ការប្រើប្រាស់និងថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ</p>	<p>មតិយោបល់ពី វិស្វករ ឬសហគមន៍លើគំរូបង្អំ ភាពអាចទទួលយកបាននិងភាពងាយស្រួលដែលនាំឱ្យមានការលើកទឹកចិត្តដល់ភាពជាម្ចាស់របស់សហគមន៍ និងមានទំនួលខុសត្រូវចំពោះការសំអាត និងថែទាំជួសជុលហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។</p>
<p>ការជ្រើសរើស និងការចែកចាយសម្ភារៈអនាម័យ</p>	<p>ធ្វើការជាមួយសហគមន៍លើប្រភេទសម្ភារៈអនាម័យដែលត្រូវការ។</p>
<p>សកម្មភាពសហគមន៍និង គ្រួសារសហគមន៍</p>	<p>ការប្រើប្រាស់គោលការណ៍ការទំនាក់ទំនងនឹងផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយាការ បណ្តុះបណ្តាលអ្នកស្ម័គ្រចិត្តតាមសហគមន៍ឱ្យក្លាយជាអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យដោយមានសកម្មភាពការសម្តែងរបស់សហគមន៍និងតាមរយៈការចុះសួរសុខទុក្ខតាមផ្ទះ។</p>
<p>ការទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធនឹងទឹកស្អាតនិងអនាម័យ (WASH)</p>	<p>សហការជាមួយរដ្ឋាភិបាលអង្គការផ្សេងៗ (ទាំងអន្តរជាតិនិងជាតិ) ដែលធ្វើការនៅតំបន់គោលដៅឱ្យចូលរួមក្នុងយន្តការសម្របសម្រួលក្នុងក្រុមទឹកស្អាតនិងអនាម័យ។</p>
<p>ការត្រួតពិនិត្យ</p>	<p>ការប្រើប្រាស់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងការពេញចិត្តរបស់សហគមន៍ជាមួយនឹងកម្មវិធីទឹកស្អាតនិងអនាម័យដែលមាន។</p>

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមទៅលើចំណុចខាងលើសូមពិនិត្យមើលលើឯកសារ [WASH Cluster Hygiene Promotion Briefing Paper](#) រាល់កម្មវិធីរបស់កាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទក្រហម ត្រូវតែមានរាល់ចំនុចទាំងអស់នោះ។

គោលការណ៍ និងបទដ្ឋាន

បុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តកាកបាទក្រហមអង្គចន្ទក្រហមទាំងអស់ដែលចូលរួមក្នុងសកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យចាំបាច់ត្រូវស្គាល់ និងប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍ និងបទដ្ឋានមនុស្សធម៌រួមមាន:

- គោលការណ៍គ្រឹះកាកបាទក្រហម អង្គចន្ទក្រហម
- បទដ្ឋាននៅក្នុងសៀវភៅណែនាំស្វែរ Sphere
- ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ និងគណនេយ្យភាព។

សៀវភៅស្វែរ Sphere

គោលបំណងសំខាន់នៃសៀវភៅណែនាំស្វែរ Sphere គឺដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការឆ្លើយតបផ្នែកមនុស្សធម៌នៅក្នុងស្ថានភាពគ្រោះមហន្តរាយ និងជម្លោះ ដើម្បីបង្កើនគណនេយ្យភាពនៃប្រព័ន្ធមនុស្សធម៌ដល់ប្រជាជនក្នុងសហគមន៍ដែលងាយរងគ្រោះដោយគ្រោះមហន្តរាយ។

មានស្នងដារចំនួនបីសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយ និងលើកកម្ពស់អនាម័យនៅក្នុងសៀវភៅណែនាំស្វែរ (ឆ្នាំ ២០១៨) ដែលបានលើកនៅក្នុងសកម្មភាព និងសូចនាករសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម:

បទដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយ និងលើកកម្ពស់អនាម័យ 1.1: ការផ្សព្វផ្សាយ និងលើកកម្ពស់អនាម័យ

ប្រជាជនយល់ដឹងអំពី ហានិភ័យសុខភាពសាធារណៈសំខាន់ៗ ដែលទាក់ទងនឹងទឹកស្អាត និងអនាម័យ ហើយអាចការពារសមាជិកគ្រួសារ និងចាត់វិធានការដើម្បីឱ្យសហគមន៍ទាំងមូលបន្ថយនូវហានិភ័យទាំងនោះ។

បទដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយ និងលើកកម្ពស់អនាម័យ 1.2: ការកំណត់អត្តសញ្ញាណ លទ្ធភាពប្រើប្រាស់ និងប្រើប្រាស់សម្ភារអនាម័យ

សម្ភារៈទាំងឡាយណា ដែលអាចគាំទ្រអនាម័យសុខភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងសុខុមាលភាព ហើយអាចរកបានដោយប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់។

បទដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយ និងលើកកម្ពស់អនាម័យ 1.3: ការគ្រប់គ្រងអនាម័យ និងការមិនមានរដូវ

ស្ត្រី និងក្មេងស្រីដែលមានអាយុករដូវ ព្រមទាំងបុរស និងស្ត្រី មិនសូវនិយាយពីបញ្ហាអនាម័យពេលមានរដូវនោះទេដូចនេះ លទ្ធភាពទទួលបានផលិតផលអនាម័យ និងសម្ភារៈអនាម័យដែលគាំទ្រដល់សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងសុខុមាលភាពរបស់ពួកគេក៏ទទួលបានមិនគ្រប់គ្រាន់ដែរ។

នៅក្នុងសៀវភៅស្វែរ ចែងថាការលើកកម្ពស់អនាម័យផ្តល់ឱ្យសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់នូវឱកាស ដើម្បីចូលរួម ហើយធានាថា បរិក្ខណៈនានាសមស្របទៅនឹងហានិភ័យ តម្រូវការ និងប្រើប្រាស់យ៉ាងសមរម្យសម្រាប់ពួកគាត់ ។

បទពិសោធន៍បានបង្ហាញថា ក្នុងអំឡុងពេលឆ្លើយតបបន្ទាន់ កាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទក្រហមជាទូទៅបានប្រើ “វិធីសាស្ត្រយុទ្ធនាការ” ដោយផ្ដោតលើការផ្តល់សារជាមួយសម្ភារៈអប់រំ និងការទំនាក់ទំនងព័ត៌មាន (IEC) ក្នុងគោលបំណងផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ។ វិធីសាស្ត្រនេះមិនមានប្រសិទ្ធភាពទេប្រសិនបើយើងមិនធ្វើការរួមគ្នាជាមួយប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ក្នុងការស្វែងយល់អំពីបញ្ហា ការលើកទឹកចិត្ត និងឧបសគ្គនានាដើម្បីឱ្យសហគមន៍ (សមាជិកគ្រួសារ និងសហគមន៍ទាំងមូល) អាចដោះស្រាយបញ្ហាសុខភាពសាធារណៈរួមគ្នា។ មានតែការបង្កើន

ចំណេះដឹងដល់សហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់តែមួយមុខមិនអាចនាំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា និងទម្លាប់ ទាំងស្រុងនោះទេ។

<p>បញ្ហានានាដែលតែងតែជួបប្រទះនៅពេលផ្សព្វផ្សាយ និងការលើកកម្ពស់អនាម័យ របាយការណ៍ស្តីពីអនាម័យ ការត្រួតពិនិត្យ និងគោលការណ៍ណែនាំបានរកឃើញភាពខុសគ្នាជាច្រើន នៅក្នុងការអនុវត្តពេលផ្សព្វផ្សាយ និងការលើកកម្ពស់អនាម័យ</p>	
<p>ផ្ដោតខ្លាំងពេក:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ផ្សព្វផ្សាយសារតែមួយដោយមិនបានស្តាប់ គ្រួសារសហគមន៍ផ្សេងៗទៀត។ ▪ ធ្វើសម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយដូចជាផ្ទាំងរូបភាព និងខិត្តប័ណ្ណមុនពេលស្វែងយល់ពីបញ្ហាឱ្យ បានត្រឹមត្រូវ។ ▪ មិនធ្វើអនាម័យផ្ទាល់ខ្លួននិងមិនមានការ ថែទាំជួសជុលហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធអនាម័យ ឱ្យបានល្អ។ 	<p>មិនបានផ្ដោតគ្រប់គ្រាន់:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ សកម្មភាពជាក់ស្តែងដែលគ្រួសារសហគមន៍អាច អនុវត្តបាននិងមានវិធីទំនាក់ទំនងបានល្អ ▪ វិធីកំណត់រកទម្លាប់និងអ្នកត្រូវមកទទួលការ ផ្សព្វផ្សាយអំពីការលើកកម្ពស់អនាម័យក្នុងពេល ជាមួយគ្នា។ ▪ លើកទឹកចិត្តដើម្បីឱ្យសហគមន៍យល់ឱ្យគាត់មាន ភាពខ្លើមរអើមនិងចង់បានសុខភាពជាចំណុចសំខាន់ ដែលចង់បាន។ ▪ ស្តាប់ និងផ្តល់ការពិភាក្សាដល់សហគមន៍ ដើម្បីស្វែង រកបញ្ហានានា និងរកវិធី ដើម្បីសម្របខ្លួនក្នុងការផ្លាស់ប្តូរ ដែលស្របទៅនឹងស្ថានភាពរបស់ពួកគេ។ ▪ កំណត់រកសេចក្តីត្រូវការរបស់ក្រុមដែលត្រូវបានគេ មើលរំលងនៅក្នុងសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់។

ការគ្រឿងគរសហគមន៍នៅពេលមានគ្រោះមហន្តរាយព្រោះផ្ដោតលើការលើកទឹកចិត្តប្រជាជនឱ្យចាត់វិធានការ ដើម្បីការពារសុខភាពរបស់ពួកគេ។ សកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយគួរតែបញ្ចូលរបៀបផ្សព្វផ្សាយសារ (សៀវភៅស្វែងរក ២០១១) ផង។ វិធីសាស្ត្រមានការឆ្លើយតបទៅនឹងសមាជិកសហគមន៍ទាំងអស់ (បុរស ស្ត្រី កុមារជនពិការ ក្រុម ដែលបាត់ឱកាស)ដោយមានឱកាសដើម្បីចែករំលែកព័ត៌មានពិភាក្សា និងមានឱកាសសួរសំណួរ វាជាចំណេះដឹង ស៊ីជម្រៅមានឥទ្ធិពលទៅលើអ្វីដែលសហគមន៍គិតពិចារណា ហើយនឹងធ្វើ។

គណនេយ្យភាព

គណនេយ្យភាព ជាជំនួយការដែលមានសារៈសំខាន់ណាស់។ រាល់សកម្មភាពរបស់កាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទ ក្រហមទាក់ទងនឹងទឹកស្អាត និងអនាម័យត្រូវតែបញ្ជាក់៖ ពីការផ្តល់ព័ត៌មាន ការស្តាប់យ៉ាងសកម្មដល់អ្នកដែលរងផល ប៉ះពាល់ បង្ហាញអាកប្បកិរិយាគោរព និងការយល់ចិត្តចំពោះអ្នកដែលយើងជួយ។

គម្រោងគណនេយ្យភាពទឹកស្អាត និងអនាម័យ បានបង្កើតឧបករណ៍ងាយៗមួយចំនួនដើម្បីជួយបុគ្គលិកនៅ តាមមូលដ្ឋានឱ្យយល់ពីទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែងនៃគណនេយ្យភាព។ គណនេយ្យភាពត្រូវមាន ៥ចំណុចសំខាន់ៗ៖

ការចូលរួមគ្នាភាព យន្តការផ្តល់មតិត្រួតលប់ និងការវាយតម្លៃ សមត្ថភាព អាកប្បកិរិយាបុគ្គលិក និង ព្រមទាំងការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ។

មានការលើកទឹកចិត្តយ៉ាងខ្លាំងដល់អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យឱ្យអានសៀវភៅគណនេយ្យភាព សៀវភៅនេះបានបង្ហាញពីសកម្មភាពសំខាន់ៗ តាំងពីដំណាក់កាលដំបូង ដំណាក់កាលទី១ និងដំណាក់កាលទី២ ជាបន្តបន្ទាប់របស់គ្រោះមហន្តរាយ។ សៀវភៅនេះរៀបរាប់លម្អិតអំពីគណនេយ្យភាព។ ទិដ្ឋភាពសំខាន់ៗនៃគណនេយ្យភាពចំពោះអ្នកទទួលបានផលរួមមានការពន្យល់និងការទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្វីដែលអ្នកធ្វើ និងមិនបានធ្វើក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មានទាន់ពេលវេលា ធានាបាននូវយន្តការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ និងការចង់ដឹង ដើម្បីជួយឱ្យសមាជិកសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ធ្វើការសម្រេចចិត្តលើអន្តរាគមន៍ទៅលើវិស័យទឹកស្អាត និងអនាម័យ។

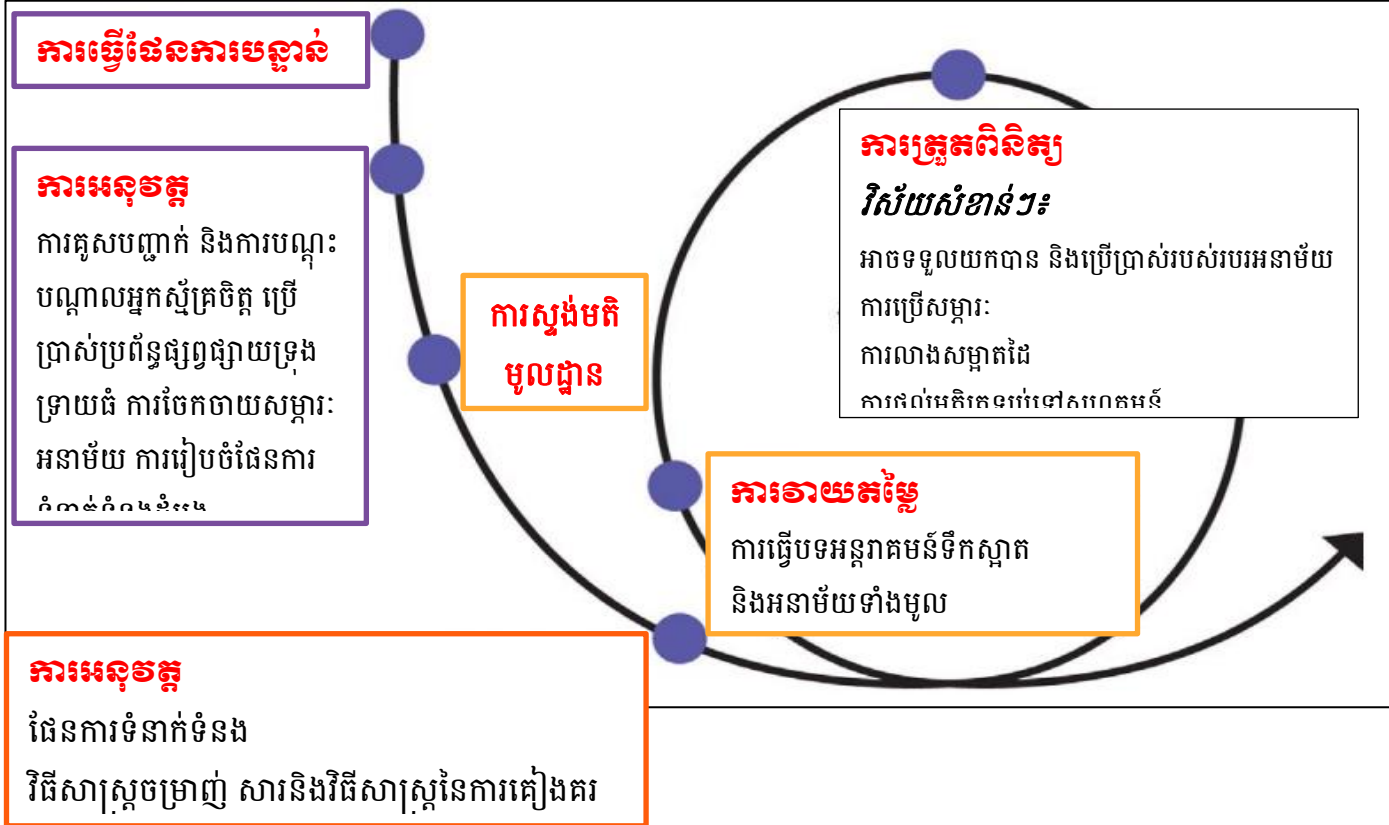
បទដ្ឋានមនុស្សធម៌ (CHS) ស្តីពីគុណភាព និងគណនេយ្យភាពកាកបាទក្រហម និងអង្គការក្រហម បានកំណត់ពីការសម្រេចឱ្យបាន៩ចំណុច ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពនិងគណនេយ្យភាពចំពោះសហគមន៍និងប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច ដូចជា បទដ្ឋានមនុស្សធម៌បានដាក់សហគមន៍ និងប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយវិបត្តិនៅកណ្តាលសកម្មភាពមនុស្សធម៌ និងលើកកម្ពស់ការគោរពសិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋានរបស់ពួកគេដែលចំណុចនេះបានផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងគោលការណ៍គ្រឹះរបស់កាកបាទក្រហម និងអង្គការក្រហមដែលផ្តោតទៅលើមនុស្សជាតិ ភាពមិនលំអៀង ឯករាជ្យភាព និងអព្យាក្រឹតភាព។

<p>Q : តើមានភស្តុតាងណាមួយដែលបង្ហាញថា ការលើកកម្ពស់អនាម័យក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយជាកិច្ចការមានប្រសិទ្ធភាព?</p>
<p>ខណៈពេលដែលយើងអាចខ្វះការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដើម្បីបង្ហាញថា ការលើកកម្ពស់អនាម័យក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ(ជាពិសេសក្នុងករណីបន្ទាន់) មិនត្រឹមតែជួយឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយានោះទេ (ឧទាហរណ៍ ការឱ្យសហគមន៍ប្តូរទៅលាងដៃ) គឺត្រូវការចូលរួមពីសមាជិកសហគមន៍ ហើយពួកគាត់ត្រូវតែអនុវត្តឱ្យបានសកម្ម។ គេកឃើញថា នៅពេលដែលមនុស្សកាន់តែច្រើនចូលរួមកម្មវិធី គម្រោងកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។</p>

តើត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ និងលើកកម្ពស់អនាម័យនៅពេលមានគ្រោះមហន្តរាយយ៉ាងដូចម្តេច ?

ដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ត្រូវផ្តោតសំខាន់លើការបោះចោលកាកសំណល់លាមកឱ្យមានសុវត្ថិភាព ការលាងដៃសាប៊ូឱ្យស្អាត និងកាត់បន្ថយការចម្លងមេរោគក្នុងទឹកផឹកនៅតាមគ្រួសារសហគមន៍ សំខាន់ចំណុចទាំងនេះ ត្រូវកើតឡើងជាប្រព័ន្ធ និងបានរៀបចំផែនការយ៉ាងល្អ ដើម្បីឱ្យសហគមន៍ធ្វើសកម្មភាពទប់ស្កាត់ការឆ្លងជំងឺពីការកង្វះអនាម័យ ដោយកំណត់ពីតម្រូវការ (ផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះមហន្តរាយ) និងពិចារណាលើឧបសគ្គ និងការលើកទឹកចិត្តដល់ការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា។ ចំណុចសំខាន់ទាំងនេះ អាចជាការពិបាកក្នុងការអនុវត្តផងដែរនៅពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ ឬស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពច្របូកច្របល់។

ការអនុវត្តកម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យដែលធ្វើទៅតាមវដ្តនៃគម្រោង គឺចាប់ផ្តើមពីការវាយតម្លៃ ហើយបញ្ចប់ ដោយការពិនិត្យឡើងវិញជាដំណើរការដដែលៗ មតិយោបល់ត្រឡប់ ហើយការរៀនពីអ្វីដែលកើតឡើងត្រូវ បញ្ចូលផងដែរ ដើម្បីធានាថា កម្មវិធីនេះតែងតែសមស្របទៅនឹងតម្រូវការរបស់សហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់។ ដំណើរការចាប់ផ្តើមដំបូងត្រូវធ្វើដូចខាងក្រោម៖

ចំនុចទី២ : វដ្តនៃដំណើរការគម្រោងលើកកម្ពស់អនាម័យ (ប្រភព: WASH Cluster, Hygiene Promotion – A Briefing Paper)

៨ ជំហានក្នុងការផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់អនាម័យ ក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ

ដំណើរការមួយដំបូងៗ ត្រូវបានជ្រើសរើសមកធ្វើការសម្របសម្រួលពេលអនុវត្តសកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យពេលធ្វើប្រតិបត្តិការឆ្លើយតបនឹងគ្រោះមហន្តរាយ។ ក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ ទាំងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តមូលដ្ឋានឬបុគ្គលិកកាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទក្រហម ធ្វើតាមដំណើរការ ៨ជំហាននេះ។ អ្នកស្ម័គ្រចិត្ត និងបុគ្គលិកអនុវត្តតាមជំហាននីមួយៗដោយងាយស្រួល និងទៅតាមរបៀបដែលមាននៅក្នុងសកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យមូលដ្ឋាន ហើយអ្នកគ្រប់គ្រងនិង/ឬប្រធានក្រុមអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តអាចគាំទ្រហើយណែនាំក្រុមរបស់ពួកគេឱ្យស្គាល់ពីជំហានដែលត្រូវអនុវត្ត។

សរុបសេចក្តីមក មានជំហាន៨ សម្រាប់ការលើកកម្ពស់អនាម័យក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយសម្រាប់កាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទក្រហម។ ជំហានទាំងនេះ មានជំហានបន្ថែមមួយចំនួនទៀតទាក់ទងនឹងវដ្តគម្រោងក្នុងរូបភាពទី២ គឺធ្វើឱ្យដំណើរការកាន់តែពាក់ព័ន្ធនឹងប្រព័ន្ធឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយរបស់កាកបាទក្រហមនិងអង្គចន្ទក្រហម ដើម្បីធានាថា អ្នកទទួលបានផលចូលរួមដោយពេញលេញ។

1. កំណត់បញ្ហា
2. កំណត់ក្រុមគោលដៅ
3. ការវិភាគឧបសគ្គ និងការលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា
4. ការបង្កើតគោលបំណងផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថអនាម័យ
5. ការធ្វើផែនការ
6. ការអនុវត្ត
7. ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ
8. ពិនិត្យ និងធ្វើការកែសម្រួលឡើងវិញ

ជំហានទាំងនេះ ត្រូវបានពិពណ៌នាលម្អិតលម្អីតទៅខាងក្រោម ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនឹងវិធីសាស្ត្រ និងឧបករណ៍។ ដើម្បីធ្វើឱ្យជំហានទាំងនេះ ត្រូវបានអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យរបស់កាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទក្រហមយកទៅអនុវត្តនឹងធ្វើសកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យតាមលំដាប់ និងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ។ នៅចុងបញ្ចប់នៃជំហានទី៥ (រៀបចំផែនការ) ក្រុមផ្សព្វផ្សាយអនាម័យនឹងមានផែនការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថជាប្រព័ន្ធក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពរបស់ខ្លួន។ យុទ្ធនាការនឹងមានគោលបំណងច្បាស់លាស់ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា ហើយឧបករណ៍ផ្សព្វផ្សាយនឹងត្រូវបានជ្រើសរើសយោងទៅតាមក្រុមគោលដៅ។

ផ្អែកលើបរិបទ ប្រព័ន្ធលើកកម្ពស់អនាម័យពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ ពេលអនុវត្តជំហានទី១ ដល់ទី៥ អាចចំណាយពេលអស់ពី៧ ទៅ ១០ថ្ងៃដោយប្រើប្រាស់ព័ត៌មាន ទិន្នន័យ ដែលមានមុនពេលមានគ្រោះមហន្តរាយតាមរយៈការវាយតម្លៃយ៉ាងឆាប់រហ័ស និងព័ត៌មានជាក់លាក់ពីការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយស្ថាប័នសង្គមថ្នាក់ជាតិសហគមន៍ និងអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ។ ចាប់ពីសប្តាហ៍ទី២ នៃការឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយ ការអនុវត្តជំហានទី១ (ជំហានទី៦) និងការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ (ជំហានទី៧) ចាំបាច់ត្រូវប្រតិបត្តិ ដើម្បីទប់ទល់នឹងហានិភ័យ និងតម្រូវការសំខាន់ៗ។ ជំហានទី៨ ពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់នៅក្នុងខែ១ នៅពេលដែលស្ថានភាពអាចនឹងមានស្ថេរភាពដូច្នោះការកែសម្រួលឡើងវិញកាន់តែមានសារៈសំខាន់ៗ។ នៅដំណាក់កាលនេះវាមានសារៈសំខាន់សម្រាប់អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យឱ្យយល់ពីតម្រូវការដើម្បីត្រឡប់ទៅជំហានទី១ ជាមួយនឹងការវាយតម្លៃដ៏ទូលំទូលាយបន្ថែមទៀត (ជំហានទី១ ដល់ទី ៣) ឬការស្ទង់មតិគោរពទៅតាមដំណើរការ នៃការធ្វើផែនការត្រឹមត្រូវ (ជំហាន៤ ដល់ ៥) ។ រយៈពេលពីជំហាននីមួយៗគ្រាន់តែដាក់បណ្តោះអាសន្ននិងជាគោលការណ៍ណែនាំតែប៉ុណ្ណោះ។

ជំហានទី១៖ ការកំណត់បញ្ហា

គោលបំណងនៃការវាយតម្លៃកំណត់បញ្ហា គឺដើម្បីស្វែងយល់ពីស្ថានភាពជាក់ស្តែង ដើម្បីកំណត់បញ្ហា ប្រភពនៃបញ្ហា ផលលំបាកដែលកើតចេញពីបញ្ហា តម្រូវការ និងសមត្ថភាពរបស់ប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ពីគ្រោះមហន្តរាយ។ នៅពេលដែលទទួលបានព័ត៌មានល្អ មិនអាច

ធានាថាយកទៅអនុវត្តកម្មវិធីបានល្អនោះទេ បើព័ត៌មានដែលទទួលបានមិនល្អមិនរឹតធ្វើឱ្យការអនុវត្តកម្មវិធី កាន់តែមិនទទួលបានលទ្ធផលល្អថែមទៀត។

ពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ ការវាយតម្លៃកំណត់រកបញ្ហា ត្រូវបានរៀបចំទុកមុន : ពិចារណាលើព័ត៌មានសំខាន់ៗ ដែលចាំបាច់ ប្រភពព័ត៌មាននេះ និងវិធីសាស្ត្រប្រមូលទិន្នន័យពីព័ត៌មាន។ ការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយជា ញឹកញាប់មានភាពច្របូកច្របល់ ការសម្របសម្រួលអាចពិបាកប្រសិនមានអង្គការច្រើន របៀបទំនាក់ទំនងអាច មានបញ្ហាប្រឈមប្រសិនបើបណ្តាញទូរស័ព្ទ / ការផ្គត់ផ្គង់អគ្គសនីមិនដំណើរការ។ ពេលឆ្លើយតបនឹងគ្រោះមហន្តរាយអាចខ្វះបុគ្គលិកសង្គម និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត ព្រោះពួកគេអាចនឹងរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយខ្លួន ឯងដែរ។

ការវាយតម្លៃកំណត់រកបញ្ហាភ្លាមៗ និងដំបូងគឺមានភាពចាំបាច់ណាស់ក្នុងរយៈពេលពីរបីថ្ងៃដំបូង ដើម្បីបញ្ជាក់ពី វិធីសាស្ត្រចុះធ្វើអន្តរាគមន៍អទិភាពដែលត្រូវការហើយបន្ទាប់មកអាចស្វែងរកព័ត៌មានបន្ថែមទៀត នឹងធ្វើការវាយ តម្លៃស៊ីជម្រៅតែម្តង។

នៅពេលដែលការវាយតម្លៃត្រូវបានធ្វើរួចរាល់ ការស្ទង់មតិជាមូលដ្ឋានត្រូវបានធ្វើឡើង ដើម្បីកត់ត្រាអំពីស្ថានភាព បច្ចុប្បន្ន (សូមមើលជំហានទី៥) ។

តើគួរប្រមូលព័ត៌មានអ្វីខ្លះ?

ការវាយតម្លៃកំណត់រកបញ្ហាភ្លាមៗ គួរតែមានព័ត៌មានអំពីអ្វីខ្លះ៖

- ស្ថានភាពសុខភាពសាធារណៈ
- រចនាសម្ព័ន្ធសហគមន៍
- ការទឹកផឹកស្អាត និងមានសុវត្ថិភាព
- ការបោះចោលកាកសំណល់លាមកដោយសុវត្ថិភាព
- ការលាងដៃ
- ការអនុវត្តអនាម័យផ្ទាល់ខ្លួនល្អ
- ការគ្រប់គ្រងសត្វចង្រៃ
- ការគ្រប់គ្រងសំណល់សំរាម ទឹកស្អុយ
- អនាម័យក្នុងពេលមានរដូវ។
- ក្រុមអាទិភាព និងក្រុមងាយរងគ្រោះ

ព័ត៌មានលម្អិតអំពីសំណួរលើផ្នែកសំខាន់ៗទាំងនេះអាចរកបាននៅក្នុងទម្រង់វាយតម្លៃគំរូ [Assessment Form](#)

តើត្រូវកំណត់បញ្ហាតាមរបៀបណា?

ការវាយតម្លៃកំណត់រកបញ្ហា គួរត្រូវបានធ្វើឡើងរួមគ្នាជាមួយអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ វិស្វករទឹកស្អាត អនាម័យ និងមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលដោយសហការ និងសម្របសម្រួលថ្នាក់ជាតិ RDRT, ERUs និងអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ឧទាហរណ៍ ដៃគូនិងអ្នកធ្វើការងារផ្នែកទឹកស្អាត អនាម័យនិងអ្នកធ្វើការក្នុងផ្នែកផ្សេងៗទៀត (សុខភាព ទីជម្រក ។ល។)។ ក្រុមអ្នកវាយតម្លៃកំណត់រកបញ្ហា គួរតែឱ្យតំណាងមកពីសហគមន៍ដែលរងគ្រោះចូលរួមដោយមាន តុល្យភាពចំនួន បុរស និងស្ត្រី និងបុគ្គលិកផ្នែកផ្សេងៗ អ្នកស្ម័គ្រចិត្តមកពីតំបន់ផ្សេងៗដែលយល់ដឹង និងគោរព

វប្បធម៌របស់សហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ និងមានជំនាញសង្កេត និងស្តាប់បានល្អចូលរួមទាំងអស់គ្នា។ ការលើកកម្ពស់អនាម័យរួមបញ្ចូលទាំងចំណេះដឹងផ្នែកខាងក្នុង /ចំណេះដឹងផ្នែកខាងក្រៅ (អ្វីដែលមនុស្សដឹង ធ្វើ និងចង់បាន) របស់ប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ (ឧ. មូលហេតុនៃជំងឺរាគ) វាចាំបាច់ណាស់ដែលឱ្យប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់បានចូលរួមជាមួយក្នុងគម្រោងសកម្មភាពកំណត់រកបញ្ហានេះ។

ការវាយតម្លៃពីបញ្ហា គួរតែប្រើវិធីសាស្ត្រតាមបែបចូលរួម ដើម្បីឱ្យគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់របស់សហគមន៍បានចូលរួមទាំងអស់គ្នា មានដូចជា បុរស ស្ត្រី និងកុមារនិងក្រុមមនុស្សផ្សេងៗទៀតដែលមានក្នុងភូមិ(ហើយវាជាការសំខាន់ណាស់ដែលមិនត្រូវទុកចោល ក្រុមដែលគេមើលរំលង និងក្រុមងាយរងគ្រោះ រួមទាំងជនពិការផងដែរ) ដើម្បីប្រមូលព័ត៌មាន និងលើកទឹកចិត្តសហគមន៍ឱ្យមានការចូលរួមជាមួយគ្នាក្នុងការកំណត់បញ្ហា និងជួយឱ្យពួកគេរកដំណោះស្រាយសម្រាប់បញ្ហាទាំងនោះផងដែរ។ ការជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រ អាស្រ័យលើបរិបទ លទ្ធភាពទទួលបានធនធាន និងពេលវេលា។ ការលាយបញ្ចូលគ្នានូវវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗ ដូចជា ទិន្នន័យបរិមាណ (ឧទាហរណ៍ ចំនួនបង្គន់ដែលអាចប្រើបានក្នុងសហគមន៍) និងទិន្នន័យបែបគុណភាព (ឧទាហរណ៍ ថាតើប្រជាជនទាំងអស់កំពុងប្រើប្រាស់បង្គន់អនាម័យដោយពេញចិត្តនឹងគំរូរូង ទីតាំងមានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់។ល។ ដែរឬទេ?)។ កុំធ្វើការសន្មតតាមរយៈ ការសង្កេត និងការនិយាយជាមួយប្រជាជន។

ទិន្នន័យទាំងអស់គួរតែត្រូវបានបែងចែកតាមអាយុ ភេទ និងពិការភាព។ យេនឌ័រ និងកត្តាសង្គម និងវប្បធម៌ផ្សេងៗទៀត (រាប់បញ្ចូលទាំងអាយុ ពិការភាព ស្ថានភាពសង្គម ជនជាតិភាគតិចជាដើម) បង្ហាញពីទំហំ និងកម្រិតរងគ្រោះ និងរងផលប៉ះពាល់ពីគ្រោះមហន្តរាយ។ យោងតាមការប្តេជ្ញាចិត្តស្តង់ដារអប្បបរិមារបស់ IFRC ចំពោះ យេនឌ័រ និងភាពចម្រុះនៅក្នុងកម្មវិធីគ្រោះមហន្តរាយ *[IFRC Minimum Standard Commitments to Gender and Diversity in Emergency Programmes](#)* ដើម្បីធានាថា ការប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ការទទួលបានការចូលរួម និងសុវត្ថិភាពរបស់សហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ត្រូវបានដោះស្រាយនៅក្នុងការវាយតម្លៃ ក្នុងការធ្វើផែនការ ការអនុវត្ត និងការត្រួតពិនិត្យកម្មវិធីទឹកស្អាត និងអនាម័យ។

ការវាយតម្លៃក្នុងការកំណត់រកបញ្ហា ត្រូវតែពិចារណាលើផ្នែកទាំងអស់នៃសហគមន៍ដោយមិនបំភ្លេចក្រុមដែលគេមើលរំលង និងក្រុមងាយរងគ្រោះ។

ទិន្នន័យបឋម និងមធ្យម

ទិន្នន័យបឋម (ត្រូវបានប្រមូលជាផ្នែកនៃការវាយតម្លៃផងដែរ) ដែលត្រូវតែពាក់ព័ន្ធនឹង ការយល់ដឹងអំពីឥរិយាបថអនាម័យ និងការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថអនាម័យ។ កុំប្រមូលព័ត៌មានដែលមានរួចទៅហើយ - ដែលធ្វើឱ្យខ្លះខ្លាយពេលវេលា ធនធាន និងអាចខ្វះខាតដល់សហគមន៍ដែលធ្វើឱ្យពួកគាត់មានអារម្មណ៍ថា ពួកគេត្រូវបានគេសួរសំណួរដដែលៗ។ ប្រមូលទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំពីប្រភពផ្សេងៗគ្នា ថ្នាក់ជាតិ (បុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត) ស្ថាប័នដែលធ្វើការក្នុងវិស័យទឹកស្អាត និងអនាម័យ ទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក។ បំពេញព័ត៌មានទាំងអស់ រួចប្រៀបធៀបគ្នា និងបំពេញចន្លោះខ្វះខាត។ ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីបច្ចេកទេស និងឧបករណ៍វាយតម្លៃទឹកស្អាតអាចរកបាន [here](#).

បច្ចេកទេសវាយតម្លៃអនាម័យដែលត្រូវបានប្រើភាគច្រើននៅក្នុងកាកបាទក្រហមអឌ្ឍចន្ទក្រហម គឺការសង្កេត និងការសម្ភាសន៍ផ្ទាល់ជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងសមាជិកសហគមន៍ ជាពិសេសក្នុងដំណាក់កាលដំបូងនៃការ ឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ។ ឧបករណ៍ផ្សេងទៀតត្រូវបានប្រើជាញឹកញាប់បន្ទាប់ពីការចាប់ផ្តើមនៃការ ឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយ ដូចជា កាតតំរៀបកាតជាបីជួរ តំនូសផែនទី តារាងការបោះឆ្នោតការស្ទង់មតិជាដើម គួរត្រូវបានប្រើភ្លាមៗពេលដែលសហគមន៍កំពុងត្រូវបានជម្រុញលើកទឹកចិត្ត និងយល់ព្រមធ្វើសកម្មភាពក្នុងពេល ជាមួយគ្នានោះតែ ម្តង។ ឧបករណ៍មួយចំនួនអាចប្រើប្រាស់នៅក្នុងក្រុមមនុស្សតែមួយ មានដូចជា ការតម្រៀប កាតជាបីជួរដោយមានការពិភាក្សាគ្នាជាក្រុមផ្ដោតលើបរិបទ ពេលវេលាដែលមាន។ល។ វិធីសាស្ត្រឱ្យមានការ ចូលរួមជាក្រុមបែបនេះ មិនងាយស្រួលប្រើប្រាស់ក្នុងជំហានដំបូងនៃការឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយ ប៉ុន្តែអាចប្រើ វិធីសាស្ត្រទាំងនេះតាមដែលអាចធ្វើទៅបានក្នុងពេលចាប់ផ្តើមដំបូងនៃការវាយតម្លៃកំណត់រកបញ្ហាដោយធ្វើការជាមួយ បុគ្គលិកតាមមូលដ្ឋាន និងសហគមន៍។

ទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំអាចត្រូវបានប្រមូលពីប្រភពផ្សេងៗគ្នាដូចជាតាមមូលដ្ឋាន និងតាមក្រសួងរពាក់ព័ន្ធ អាជ្ញាធរ មូលដ្ឋាន គ្លីនិក សុខភាព នៅតាមស្រុក ឬសហគមន៍ និងភ្នាក់ងារផ្សេងទៀតដែលធ្វើការនៅក្នុងសហគមន៍។ ការ ប្រមូលទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំពីប្រភពដែលអាចទុកចិត្តបាន គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់។

នៅពេលទិន្នន័យប្រមូលរួចរាល់ហើយ នឹងត្រូវយកទៅវិភាគ ប្រៀបធៀបព័ត៌មានទិន្នន័យពីប្រភពផ្សេងៗគ្នា ពិនិត្យ មើលព័ត៌មានដែលបានប្រមូលថាតើមានភាពពាក់ព័ន្ធ និងមានប្រយោជន៍ក្នុងការឆ្លើយតបនឹងសំនួរសំខាន់ៗពី បញ្ហារបស់ប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ ពីសមត្ថភាព និងតម្រូវការរបស់ពួកគេដែរឬ។ ការវិភាគគឺ ជាជំហាន ចាំបាច់បំផុតដែលនឹងជួយឱ្យស្វែងយល់ពីស្ថានភាព និងឆ្លើយតបឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។ កុំទុកការវិភាគ រហូតដល់ចុងបញ្ចប់នៃការវាយតម្លៃ។ រៀបចំព័ត៌មាន វិភាគទិន្នន័យព័ត៌មានពីប្រភពផ្សេងៗគ្នាជាមួយវិធីសាស្ត្រ ផ្សេងៗគ្នា ដើម្បីពិនិត្យមើលគម្លាត និងភាពមិនស៊ីចង្វាក់គ្នានៃទិន្នន័យ។

របាយការណ៍វាយតម្លៃច្បាស់លាស់មានសារៈសំខាន់ណាស់ ក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មានមូលដ្ឋានសម្រាប់ការរៀបចំ ផែនការកម្មវិធី និងការតាមដាន។

កំណត់ចំណាំ: កត់ត្រា ចែករំលែក ហើយយកព័ត៌មាននោះមកប្រើ!

<p>Q: តើមានបញ្ហាអ្វីខ្លះនៅពេលធ្វើការវាយតម្លៃកំណត់រកបញ្ហាក្នុងពេលភ្លាមៗ ?</p> <p>១. ពេលមានគ្រោះមហន្តរាយជាទ្រង់ទ្រាយធំ មានការលំបាកក្នុងការកំណត់ក្រុមដែលមានហានិភ័យ និងងាយ រងគ្រោះបំផុត។ ការសម្របសម្រួល និងការសហការជាមួយអង្គការដទៃទៀតគឺចាំបាច់ដើម្បីធានាថាមិនមាន ចន្លោះប្រហោង និងជៀសវាងការជាន់ព័ត៌មានគ្នា។ បំណងសំខាន់ក្នុងការប្រមូលព័ត៌មាននេះ គឺចេញពីតំបន់ដែល រងផលប៉ះពាល់ខ្លាំងបំផុត។</p> <p>២. ដោយសារការវាយតម្លៃភ្លាមៗ ទើបនឹងចាប់ផ្តើមដំបូង អញ្ជឹងគឺផ្ដោតតែទៅលើក្រុមដែលងាយរងគ្រោះបំផុត ដូច្នេះមិនអាចអាចប្រមូលព័ត៌មានទូទៅសម្រាប់តំបន់ដែលរងផលប៉ះពាល់ទាំងស្រុងនោះទេ។</p> <p>៣. ទិន្នន័យអាចក្លាយទៅជាហួសកាលបរិច្ឆេទ ឬលែងពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេសក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយដែល ពាក់ព័ន្ធនឹងចលនាប្រជាជនដែលការផ្លាស់ប្តូរ។</p>
---

៤. ការវាយតម្លៃភ្លាមៗពីការកំណត់រកបញ្ហាពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ ត្រូវការចំណាយពេលវេលាច្រើនដើម្បីបញ្ចប់ជាពិសេសក្នុងពេលមានបរិយាកាសរីករវ ដូច្នេះត្រូវយកចិត្តទុកដាក់កុំចំណាយពេលវេលាយូរពេកលើការវាយតម្លៃនេះ និងពន្យារពេលការអនុវត្តដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការអាទិភាព។

Q: ក្រុមគ្រូបង្រៀនត្រូវបានបញ្ចប់មុននឹងឆ្លើយតបនឹងគ្រោះមហន្តរាយ?

ប្រសិនបើមានតម្រូវការគ្រោះមហន្តរាយកើតឡើងភ្លាមៗ ត្រូវតែឆ្លើយតប ឧទាហរណ៍ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការផ្ទុះឡើងនៃជំងឺអាសន្នរោគ ប្រជាជនត្រូវការការជួយ និងផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីការបន្សុទ្ធទឹកសម្រាប់ដឹក ប៉ុន្តែត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃកំណត់រកបញ្ហាភ្លាមៗ ដើម្បីប្រាកដថាការឆ្លើយតបប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ឧទាហរណ៍ក្នុងពេលមានការផ្ទុះជំងឺអាសន្នរោគ ការផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈផ្ទាំងអក្សរធំៗ មិនមានប្រសិទ្ធភាពបើប្រជាជនមិនអាចអានអក្សរបាន ហើយបើគ្មានការវាយតម្លៃកំណត់រកបញ្ហាឱ្យបានត្រឹមត្រូវទេ ព័ត៌មាននេះប្រហែលជាមិនត្រូវបានគេដឹងទេ។ លើសពីនេះទៀតការធ្វើសកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យពីរទៅបីដងនៅក្នុងសហគមន៍នឹងធ្វើឱ្យអ្នកផ្សព្វផ្សាយទទួលបានការណែនាំពីអ្វីដែលត្រូវធ្វើ និងដឹងពីអ្វីដែលប្រជាជនអាចទទួលយកនិងចូលចិត្តចង់ធ្វើពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ។

ជំហានទី២ : ការកំណត់ក្រុមគោលដៅ

ជំហានទី២ នៃដំណើរការអភិវឌ្ឍផែនការលើកកម្ពស់អនាម័យគឺការកំណត់ក្រុមគោលដៅ។ ចំពោះហានិភ័យប្រញូរអនាម័យនិមួយៗ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងការវាយតម្លៃ (ជំហានទី១) វាចាំបាច់ត្រូវកំណត់រកថាតើអ្នកណាដែលត្រូវផ្តល់ អាទិភាពមុនគេ។

ចាំបាច់ត្រូវពិចារណាចំនុចដូចខាងក្រោម:

- កំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកដែលមានគ្រោះថ្នាក់បំផុត។ ដើម្បីធានាថាសកម្មភាពទឹកស្អាត និងអនាម័យទាំងអស់បានដល់អ្នកដែលងាយរងគ្រោះបំផុត ការវិភាគយេនឌ័រនិងភាពចម្រុះគួរតែត្រូវបានធ្វើឡើងសម្រាប់ការជ្រើសរើសក្រុមគោលដៅនិងការកំណត់របៀបចូលរួមរបស់ក្រុមគោលដៅ។
- ប្រសិនបើធ្វើការនៅក្នុងជំរុំជនភៀសខ្លួនឬជំរុំសម្រាប់ប្រជាជនដែលធ្លាក់ប្តូរទីលំនៅ ត្រូវគិតពីប្រជាជនដែលរស់នៅជុំវិញនោះទៅតាមបរិបទជាក់ស្តែង។
- កំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកដែលមានឥទ្ធិពល (ឧ. សហគមន៍ និងអ្នកដឹកនាំសាសនា) នៅក្នុងសហគមន៍ធ្វើការវិភាគអ្នកពាក់ព័ន្ធ។

- កំណត់រកផ្នែកផ្សេងៗដែលនាំឱ្យរងផលប៉ះពាល់នៅក្នុងសហគមន៍ ត្រូវគិតពិចារណាលើតម្រូវការផ្សេងៗរបស់ពួកគេ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងកុមារ មនុស្សចាស់ ជនពិការ ក្រុមជនដែលគេមើលរំលង ក្រុមលាក់ខ្លួន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។
- ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ឱ្យបានខ្លាំងខ្លាតពីតម្រូវការរបស់ទារក កុមារតូចៗ ដោយសារតែពួកគេត្រូវការហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធអនាម័យដែលមានលក្ខណៈពិសេសផ្សេងៗគ្នា។
- ធានាថាក្រុមដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីការកខ្វះអនាម័យខ្លាំងមានដូច ការគ្រប់គ្រងអនាម័យពេលមានរដូវសម្រាប់ស្ត្រី និងក្មេងជំទង់ត្រូវបានគេគិតគូរពិចារណា។

ការសម្រេចចិត្តរបស់មនុស្សគឺអាស្រ័យលើព័ត៌មានដែលពួកគេមាន និងសមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការចូលរួមនិងការលើកទឹកចិត្តពីកម្មវិធីនេះ។ ការចូលរួមពេញលេញរបស់ពួកគេអាចនឹងមិនបានច្រើននៅពេលចាប់ផ្តើមមានគ្រោះមហន្តរាយ និងជាពិសេសពេលមាន ពេលគ្រោះមហន្តរាយធ្ងន់ធ្ងរ ដោយមានការបំផ្លិចបំផ្លាញមានការបាត់បង់មនុស្ស និងមានការរងរបួស ប៉ុន្តែត្រូវមានការពិគ្រោះយោបល់និងព័ត៌មានចាំបាច់កម្រិតមូលដ្ឋានត្រូវបានធ្វើឡើងតាំងពីការចាប់ផ្តើមដំបូងនៃប្រតិបត្តិការ។ ពេលដែលស្ថានភាពគ្រោះមហន្តរាយចាប់ផ្តើមមានស្ថេរភាព សហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ចាំបាច់ត្រូវចូលរួមយ៉ាងពេញលេញនៅក្នុងដំណើរការរៀបចំផែនការនិងការជ្រើសរើសគោលដៅដើម្បីការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ។

ធ្វើការជាមួយវិស្វករនៅពេលកំណត់រកក្រុមគោលដៅ ចុះទៅមើលសហគមន៍ជាមួយគ្នា ទាំងផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងចំណេះដឹងត្រូវតែផ្សារភ្ជាប់ជាមួយគ្នា។

គោលគំនិតសំខាន់ត្រូវគិតអំពីការវាយតម្លៃថាតើក្រុមផ្សេងគ្នានៅក្នុងក្រុមគោលដៅទំនាក់ទំនងគ្នាយ៉ាងដូចម្តេចរួមទាំងវិធី ដែលសមាជិកនៅក្នុងសហគមន៍ពិការ គ ថ្លង់ ទំនាក់ទំនងគ្នា។ ការដឹងពីទម្លាប់នៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងរបស់ពួកគេមុនពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ និងរបៀបដែលពួកគេប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាធ្វើឱ្យយើងងាយស្រួលក្នុងការជ្រើសរើសរបៀបប្រាស្រ័យទាក់ទងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយនៅពេលបន្តបន្ទាប់ទៀត។ ការយល់ដឹងបែបនេះក៏ជាផ្នែកមួយនៃការវាយតម្លៃកំណត់បញ្ហាផងដែរ។ ស្វែងយល់អំពីជីវិតរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ក្រុមផ្សេងៗគ្នា ថាតើពួកគាត់មានអ្វីខ្លះ សម្រាប់ឆ្លើយតប និងទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយតើបណ្តាញណាខ្លះដែលមានប្រសិទ្ធភាពខ្លាំងក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មានពីការលើកកម្ពស់អនាម័យ។

Q: នៅពេលមានការផ្ទុះជំងឺអាសន្នរោគមនុស្សគ្រប់គ្នានៅក្នុងសហគមន៍គឺបានរងផលប៉ះពាល់រួចទៅហើយ?

ពិតណាស់នៅពេលមានការផ្ទុះឡើងជំងឺអាសន្នរោគ ការលើកកម្ពស់អនាម័យគឺមានសារៈសំខាន់សម្រាប់សមាជិកសហគមន៍ទាំងអស់ ប៉ុន្តែវិធីសាស្ត្រដែលយកមកធ្វើការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យមានភាពខុសគ្នាៗសម្រាប់ក្រុមផ្សេងៗគ្នា - ក្រុមគោលដៅចម្បងគឺសមាជិកគ្រួសារនៅក្នុងសហគមន៍ ឧទាហរណ៍ កុមារ ឪពុកម្តាយ ដីជូនដីតា និងអ្នកថែទាំកុមារ។ ក្រុមគោលដៅនីមួយៗត្រូវតែចែកក្រុមផ្សេងពីគ្នាព្រោះវិធីសាស្ត្រដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ (ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មាននិងឱ្យមានការចូលរួម) នឹងខុសគ្នា។ ក្រុមទី២ ជាក្រុមមនុស្សដែលមានឥទ្ធិពលក្នុងការធ្វើសកម្មភាព និងជួយក្រុមផ្សេងទៀតបាន (ឧទាហរណ៍មេដឹកនាំសហគមន៍មូលដ្ឋានដែលអាចជួយផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានស្តីពីវិធីសាស្ត្រអនាម័យត្រឹមត្រូវ)

ជំហានទី ១: ការវាយតម្លៃស្ថានភាព និង ការលើកទឹកចិត្ត ឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ

ក្នុងជំហានទី១ ហានិភ័យសុខភាពសាធារណៈសំខាន់ៗ និង តម្រូវការ ត្រូវបានកំណត់រក។ ក្នុងជំហានទី២ អ្នកទាំងឡាយ ណាដែលមានហានិភ័យខ្ពស់បំផុតចាំបាច់ត្រូវផ្តល់អាទិភាពក្នុង ការបញ្ចូលទៅក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណក្នុងពេលមានគ្រោះ មហន្តរាយ។ **ជំហានទី២** ក៏បានជួយឱ្យយល់ពីរបៀបដែលអាច លើកទឹកចិត្តពួកគាត់ឱ្យចូលរួមក្នុងសកម្មភាព និងរបៀបក្នុង ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដល់ពួកគាត់។

ជំហានទី៣ នឹងជួយអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យឱ្យយល់ពីអាកប្ប កិរិយារបស់ប្រជាជនតាមរយៈការស្តាប់ និងពិភាក្សាជាមួយគ្រប់

ផ្នែកទាំងអស់នៃសហគមន៍។ ស្វែងយល់ពីអាកប្បកិរិយារបស់ពួកគេនិងអ្វីដែលជម្រុញអាកប្បកិរិយាទាំងនេះ។ ទាំងនេះត្រូវបានជះឥទ្ធិពលដោយបរិបទ ជំនឿតម្លៃ និងសម្ពាធសង្គម ។ ក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ មាន ឧបសគ្គ និងផលពិបាកជាច្រើន។

មានព័ត៌មានជាច្រើនដែលបានបង្ហាញអំពីបញ្ហាស្មុគស្មាញនៃការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា។ ការសិក្សាពីតម្រូវការ មុនពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ ដើម្បីធ្វើការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ ត្រូវជៀសវាងការសន្មត់ថាចំណេះដឹងទាក់ទងនឹង មេរោគនិងជំងឺជំងឺឆ្លងអាចផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយារបស់សហគមន៍។ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា គឺមានភាពស្មុគ ស្មាញជាងការផ្តល់ព័ត៌មានទៅទៀត ឧទាហរណ៍ ប្រាប់នរណាម្នាក់ឱ្យលាងដៃហើយរំពឹងថាគេនឹងធ្វើវា។

វិធីសាស្ត្រផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា ជាដំបូងត្រូវទទួលស្គាល់ថាប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងស្ថានភាពគ្រោះមហន្តរាយ ធ្ងន់ធ្ងរអាចធ្វើឥរិយាបថអនាម័យដូចដែលគាត់ធ្លាប់មានមុនពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ។ អញ្ជឹងចាំបាច់ណាស់ក្នុង ការស្វែងរកអាកប្បកិរិយាទាំងនេះនៅពេលធ្វើការវាយតម្លៃកំណត់រកបញ្ហា ពេលកំណត់រកមធ្យោបាយជួយសហ គមន៍គឺត្រូវរកអ្វីដែលសមស្រប ហើយមាននិរន្តរភាពឱ្យសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ពីគ្រោះមហន្តរាយនៅបន្តធ្វើ សកម្មភាពនោះទៀត។

មួយវិញទៀត ចាំបាច់ត្រូវពិនិត្យមើលឧបសគ្គ និងកត្តាលើកទឹកចិត្ត - ពួកគេមិនអាចមានគំនិតដូចអ្វីដែលអ្នកគិតនោះទេ!

ក្នុងអំឡុងពេលនៃការវាយតម្លៃកំណត់រកបញ្ហា ក្រុមអ្នកប្រមូលព័ត៌មានអំពីការលើកទឹកចិត្តផ្សេងៗគ្នា ដែលអាច ជួយឱ្យប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ផ្លាស់ប្តូរក្នុងជំហាននេះគឺជាផ្នែកមួយនៃការវាយតម្លៃកំណត់រកបញ្ហា។

កត្តាលើកទឹកចិត្ត : អ្វីដែលនឹងជម្រុញឱ្យមនុស្សអនុវត្តទម្លាប់អនាម័យត្រឹមត្រូវ។ មានការបង្ហាញថា មនុស្សភាគ ច្រើន មិនចង់ចែករំលែកពីអ្វីដែលគាត់ធ្វើ ពីបរិបទ រូបវន្តវប្បធម៌ និងសង្គម ដែលជាកត្តាជម្រុញចិត្ត និងអារម្មណ៍ សំខាន់ៗដល់ជីវិតរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេឡើយ។ កត្តាជម្រុញទាំងអស់នោះ ត្រូវបានគេស្គាល់ថាជាកត្តា ជម្រុញសកល ហើយអាចត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ដូចខាងក្រោម:

កត្តាជម្រុញ ទឹកចិត្ត	ទំនោរ	ឧទាហរណ៍
<u>ការស្តាប់ខ្លើម</u>	ទំនោរដើម្បីជៀសវាងពីអ្វីមួយ និងស្ថានភាពណាមួយដែលនាំឱ្យមានហានិភ័យនាំឱ្យកើតជំងឺផ្សេងៗ	លាមក ទឹកនោម វត្ថុរាវចេញរាងកាយ និង វត្ថុរលួយ ឬដាប់ត្រូវបានគេរកឃើញថាមានលក្ខណៈទូទៅគួរឱ្យស្តាប់ខ្លើម។ សម្រាប់អ្នកខ្លះក្លិនឬការមើលឃើញលាមក គឺគ្រប់គ្រាន់ជម្រុញឱ្យគាត់ធ្វើការលាងដៃ។
<u>ភាពខ្ពង់ខ្ពស់</u>	ទំនោរក្នុងការស្វែងរកធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវឋានៈសង្គម	ការមើលឃើញថាស្អាតអាចនាំឱ្យមានការកោតសរសើរនិងការគោរព បើត្រូវបានគេដាក់ថា "កខ្វក់" ត្រូវបានគេគិតថាគួរឱ្យខ្មាសអៀននិងត្រូវបានគេជៀសវាងនៅគ្រប់ប្រការទាំងអស់។
<u>ភាពជាប់ ទាក់ទងគ្នា</u>	ទំនោរក្នុងការស្វែងរកការស្របតាមដើម្បីទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍នៃការរស់នៅក្នុងសង្គម	ជាប្រជាជនល្អនៅក្នុងសង្គម តាមរយៈការចូលរួមនិងធ្វើអ្វីដែលអ្នកទាំងអស់គ្នាយល់ពីអ្វីកំពុងធ្វើ ថាមានសារៈសំខាន់ក្នុងការលើកទឹកចិត្តឱ្យអនុវត្តទម្លាប់អនាម័យល្អ។ ប្រការនេះជួយធានាឱ្យមានសមាជិកភាពនៅក្នុងក្រុមសង្គម។ អនុលោមទៅតាមបទដ្ឋានតាមតំបន់នីមួយៗ ត្រូវបានគេដឹងថាជាកត្តាជម្រុញវិយាបទដ៏មានឥទ្ធិពល។
<u>ភាពទាក់ទាញ</u>	ទំនោរត្រូវបានធ្វើឱ្យទាក់ទាញ និងចង់ឱ្យចាប់អារម្មណ៍ និងអ្នកដែលឱ្យតម្លៃខ្ពស់	នៅក្នុងវប្បធម៌ខ្លះ ភាពស្អាតគឺជាសិល្បៈដែលទាក់ទាញចិត្ត។ ចំណាំថា វប្បធម៌ដែលឱ្យតម្លៃទៅលើភាពថ្លៃថ្នូរ និងភាពបរិសុទ្ធកត្តាជម្រុញលើកទឹកចិត្តនេះមិនអាចយក មកពិភាក្សាយ៉ាងងាយស្រួលនោះទេ។
<u>ការចិញ្ចឹម បីបាច់</u>	ទំនោរចង់ថែរក្សាកូនចៅ។	ឪពុកម្តាយ ជាពិសេសម្តាយ តែងតែគិតពីកូនៗមុនគេ។ ម្តាយមានអារម្មណ៍ថាមានការទទួលខុសត្រូវ និងមានកាតព្វកិច្ចខ្ពស់ក្នុងការធានាឱ្យមានដំណើរការល្អដើម្បីឱ្យកូនលូតលាស់បានល្អ។ អារម្មណ៍ទាំងនេះអាចរឹតតែធ្ងន់ធ្ងរថែមទៀតនៅពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ។
<u>មានជាសុខ ភាព</u>	ទំនោរក្នុងការដាក់និរន្តរភាពសុខភាពនៅក្នុងភាពស្រស់ស្អាតខាងក្រៅ និងភាពល្អបំផុតនៅខាងក្នុង	មនុស្សឱ្យតម្លៃលើស្បែកដែលមិនមានសារធាតុគួរឱ្យស្តាប់ខ្លើមនិងមានអារម្មណ៍ស្រស់ថ្លា : ភាពស្អាតស្តុបស្តុបនូវជាសុខភាពពីខាងក្នុង ភាពស្រស់ស្រាយ ការត្រៀមខ្លួនជាស្រេច ភាពជឿជាក់ និងភាពបរិសុទ្ធ។

<p><u>ការភ័យខ្លាច</u></p>	<p>ទំនោរក្នុងការជៀសវាងពីអ្វីមួយ និងស្ថានភាពដែលមានហានិភ័យពីការរងរបួសឬការស្លាប់ (ការភ័យខ្លាចពីសុខភាពត្រូវបានប្រើក្នុងពេលកន្លងមកក្នុងកំឡុងពេលឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយជុំវិញជំងឺដែលគំរាមកំហែងដល់អាយុជីវិត ដូចជាអាសន្នរោគ និងមេរោគអ៊ីបុឡា និងជំងឺផ្សេងៗទៀត)</p>	<p>ឧទាហរណ៍របាយការណ៍បានលើកឡើងថាការលាងដៃបានកើនឡើងក្នុងកំឡុងពេលមានជំងឺរាតត្បាត (អ៊ីហ្គង់ដាសេណេហ្គាល់កេនយ៉ានិងប៉េរូ) ប៉ុន្តែប្រជាជនបានរាយការណ៍ថាពួកគេបានត្រឡប់ទៅទម្លាប់លាងដៃធម្មតារបស់ពួកគេវិញនៅពេលដែលគ្រោះមហន្តរាយនេះបានកន្លងផុតទៅ។</p>
---------------------------	---	--

បច្ចេកទេសវាយតម្លៃដូចជាការពិភាក្សាជាក្រុម និងការសម្ភាសន៍ព័ត៌មានសំខាន់ៗអាចស៊ីជម្រៅអំពីអ្វីដែលជាកត្តាជម្រុញទឹកចិត្ត និងជម្រុញអារម្មណ៍អាចត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងផែនការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ ដើម្បីជះឥទ្ធិពលដល់ការជ្រើសរើសសកម្មភាពផ្សេងៗ និងការបង្កើតសារអនាម័យ។

បច្ចេកទេសវាយតម្លៃដូចគ្នាដែលបានលើកឡើងខាងលើក៏គួរតែផ្តល់នូវភស្តុតាងនូវអ្វីដែលរារាំងមនុស្សមិនឱ្យធ្វើសកម្មភាពបានដោយ:

- **ឧបសគ្គ** :អ្វីដែលនឹងរារាំងមនុស្សពីការអនុវត្តអាកប្បកិរិយាអនាម័យត្រឹមត្រូវ ឧទាហរណ៍ឧបសគ្គរូបវន្ត - មានរបស់ប្រើប្រាស់សម្រាប់ការធ្វើអនាម័យ ដូចជាសាប៊ូ ទឹក បង្គន់សមរម្យ ឧបសគ្គសង្គម - បទដ្ឋាន និងទំនៀមទម្លាប់ ការខ្វះការជឿទុកចិត្តលើការងារសុខភាពនិងព័ត៌មានសុខភាព ឧបសគ្គខាងជីវសាស្ត្រ - ស្ថានភាពផ្លូវចិត្ត ឧបសគ្គព័ត៌មាន - កង្វះព័ត៌មានជាភាសាមូលតាមតំបន់ ឬភាសាសញ្ញា។ តារាងខាងក្រោមពន្យល់ពីឧបសគ្គផ្សេងៗគ្នាទៀត:

<p>ឧបសគ្គវប្បធម៌សង្គម</p>	<ul style="list-style-type: none"> • នៅក្នុងវប្បធម៌ខ្លះការអនុវត្តអនាម័យដូចជាការលាងដៃជាមួយសាប៊ូអាចត្រូវបានជៀសវាងដោយសារទំនៀមទម្លាប់និងជំនឿក្នុងតំបន់ផ្សេងៗគ្នា។ ដូចជាសាប៊ូមិនត្រូវបានគេប្រើនោះទេ ព្រោះវាត្រូវបានគេចាត់ទុកថានាំមកនូវសំណាងអាក្រក់ កាត់បន្ថយអាយុ ចុះខ្សោយភាពឆន់នៃរាងកាយទៅទប់ទល់នឹងជំងឺខាងក្រៅ និងមានអាបធ្មប់មកធ្វើបាប ឬគ្រោះថ្នាក់ដល់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះឬប៉ះពាល់នៅពេលមានរដូវ។ • ជំនឿទាំងនេះមានភាពចម្រុះ និងខុសគ្នាទៅតាមវប្បធម៌តាមតំបន់ខុសគ្នា។ ទោះយ៉ាងណា មនុស្សទូទៅមិនចែករំលែកជំនឿបែបនេះដល់អ្នកសម្ភាសន៍ទេលើកលែងតែមានការបំផុសគំនិតសម្រាប់ហេតុផលដែលពួកគេគិតថាជាអបិយជំនឿ។ • ការអនុវត្តអនាម័យមួយចំនួនដូចជាការលាងដៃពេលខ្លះអាចត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាអ្វីមួយដែលធ្វើដោយខ្លួនឯងបានដូច្នោះមិនត្រូវបានគេយល់ថាជាបទដ្ឋានសង្គមទេ។
----------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • ទំនាក់ទំនងយេនឌ័រជះឥទ្ធិពលទៅលើមធ្យោបាយបែងចែកទឹកទៅឱ្យសមាជិកគ្រួសារនីមួយៗ ដែលមិនអាចទទួលបានចំណែកស្មើគ្នាទេដូចជាស្ត្រី កុមារ ជនពិការ ចាស់ជរាជាដើម ។
<p>ឧបសគ្គរូបវន្ត</p>	<ul style="list-style-type: none"> • កត្តារូបវន្តដែលជះឥទ្ធិពលដល់ការអនុវត្តន៍ឥរិយាបថអនាម័យសំខាន់ៗក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយរួមមានទឹកសាប៊ូ និងបង្គន់។ • ការទទួលបានទឹកគ្រប់គ្រាន់គឺជាឧបសគ្គសំខាន់ក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ។ នៅពេលដែលសេវាកម្មទឹកស្អាត ត្រូវបានផ្តល់ឱ្យមិនគ្រប់គ្រាន់គឺនៅតែជាបញ្ហាសម្រាប់មនុស្សមួយចំនួននៅពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ។ ប្រភពទឹកពិសេសសម្រាប់លាងដៃត្រូវការទីតាំងនៅជិតបង្គន់។ • សាប៊ូ មិនអាចប្រើបាននៅពេលចាប់ផ្តើមនៃគ្រោះមហន្តរាយ។ នៅពេលចែកចាយសាប៊ូដុំ នៅតែមានការពិបាកក្នុងការប្រើប្រាស់ដោយសារតែសមាជិកគ្រួសារទុក និងខ្វះខាតដើម្បីការពារភាពខ្លះខ្លាយ ឬការកខ្វក់ ឬពីការបរិសុទ្ធជិញមស៊ី។ គួរកត់សម្គាល់ថាភាពងាយស្រួលនៃការប្រើប្រាស់គឺសំខាន់ត្រូវមានសាប៊ូនៅជិតបង្គន់អនាម័យនិងនៅជិតផ្ទះបាយជម្រុញឱ្យមនុស្សលាងដៃឱ្យបានច្រើនជាងមិនមាននៅជុំវិញឬត្រូវទៅកន្លែងផ្សេងដើម្បីរកសាប៊ូលាងដៃ។ • មានចំនួនបង្គន់អនាម័យគ្រប់គ្រាន់ និងអាចប្រើប្រាស់បានក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ គឺជាដំណោះស្រាយដ៏អស្ចារ្យមួយ។ បង្គន់សាធារណៈឬកន្លែងបន្ទោរបងដែលបានផ្តល់ឱ្យនៅពេលចាប់ផ្តើមគ្រោះមហន្តរាយអាចនៅឆ្ងាយ ពិបាកថែទាំ និងមិនមែនជាជម្រើសដែលសមស្របសម្រាប់ក្រុមងាយរងគ្រោះដូចជា ស្ត្រី កុមារ និងអ្នកដែលពិបាកបំលាស់ទី។
<p>ឧបសគ្គជីវសាស្ត្រ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ម្តាយនិងអ្នកមើលថែរក្សា តែងតែរស់នៅក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយដើម្បីធានាឱ្យមានទីជម្រក និងការផ្គត់ផ្គង់របស់របរសង្គ្រោះ។ បញ្ហាទាំងនោះត្រូវការដោះស្រាយបន្ទាន់ ប្រើពេលច្រើនជាងមុនសម្រាប់អនាម័យផ្ទាល់ខ្លួន និងនៅក្នុងផ្ទះ។ • នៅពេលចាប់ផ្តើមមានគ្រោះមហន្តរាយ ម្តាយនិងអ្នកមើលថែអាចអស់កំលាំង ហត់នឿយ និងអស់កំលាំងចិត្តដោយសារឆ្ពោះលើបញ្ហាដែលមិនមែនជាអាទិភាព ហើយទុកចោលនៅការងារដែលត្រូវធ្វើដើម្បីសង្គ្រោះជីវិត (ដូចជា ទឹក អាហារ និងទីជម្រក)

ឧបករណ៍ ការធ្វើផែនដូចតារាងខាងក្រោម (តារាងគំរូដើម្បីវិភាគឧបសគ្គនិងកត្តាជម្រុញ) ដែលរកឃើញឧបសគ្គនិងកត្តាជម្រុញសម្រាប់ក្រុមគោលដៅជាក់លាក់ ហេតុផល និងការយល់ដឹងពីទម្លាប់ជាក់ស្តែងត្រូវបានប្រើ ដើម្បីយល់ពីឥរិយាបថផ្សេងគ្នាៗ និងវិភាគពីឥរិយាបថរបស់ពួកគេទាំងនោះ។

ឧបករណ៍ គំរូ ដើម្បីវិភាគឧបសគ្គនិងកត្តាជម្រុញ

ក្រុមគោលដៅ	អាកប្បកិរិយា	ឧបសគ្គ	កត្តាជម្រុញលើកទឹកចិត្ត	វិធីសាស្ត្រកាត់បន្ថយឧបសគ្គ	វិធីសាស្ត្របង្កើនកត្តាជម្រុញលើកទឹកចិត្ត
ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ	អត់ប្រើសាប៊ូសម្រាប់	ឧបសគ្គរូបវន្ត-សង្គម:	ចិញ្ចឹមបីបាច់: បំណងប្រាថ្នា	ពន្យល់ឱ្យបានច្បាស់ពីការយល់ច្រឡំនៃការប្រើ	ម្ចាស់ជើងឯកសហគមន៍ - រូបភាព / ខ្សែភាពយន្តរបស់ស្ត្រី

	លាងដៃនិង ខ្លួនប្រាណ	ជំនឿថាសាប៊ូ នាំមកនូវ សំណាង អាក្រក់និង បណ្តាលឱ្យ រលូតកូន	ដើម្បីការពារ កុមារ	សាប៊ូដោយមាន ជំនួយពីអ្នក ដឹកនាំសហគមន៍ / បុគ្គលិក សុខាភិបាល	ដែលត្រូវបានគេយល់ ថាជាមួយល្អលាងដៃ ជាមួយសាប៊ូ
		ឧបសគ្គរូបវន្ត៖ គ្មានសាប៊ូ	សម្ព័ន្ធភាព៖ មាន បំណងចង់ឱ្យអ្នក ដទៃមើលឃើញ និងយល់ថា គេជាមួយល្អ	ចែកចាយសាប៊ូ	លើកកម្ពស់គំនិតដែល មនុស្សគ្រប់គ្នាកំពុងធ្វើ

ការវិភាគលើកត្តាដែលរារាំងមិនឱ្យអនុវត្តល្អគួរធ្វើជាមួយសមាជិកសហគមន៍ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត

ឧបសគ្គរវាងការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ

សូមចងចាំថាកត្តាដែលបញ្ឈប់មនុស្សឱ្យមានឥរិយាបថល្អមិនទាក់ទងនឹងការកង្វះចំណេះដឹងអំពីទ្រឹស្តីមេ
រោគសាស្ត្រឬផ្លូវចម្លងជំងឺទេ។ ភាគច្រើនឧបសគ្គទាំងនោះទាក់ទងទៅនឹងកត្តារូបវន្តសង្គម (ក្នុងវប្បធម៌ខ្លះ
ស្ត្រី និងឪពុកក្មេកមិនអាចប្រើបង្គន់តែមួយបានទេ) សាសនា (សម្ភារៈ និងបង្គន់ត្រូវដាក់នៅកន្លែងមួយជាក់
លាក់) ឬរូបវន្ត (អវត្តមានកន្លែងលាងដៃ គ្មានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់កន្លែងលាងដៃនោះបាន) ។
កុំធ្វើការសន្មតទៅលើចំណេះដឹង ព្រោះសហគមន៍អាចមានការយល់ដឹងខុសគ្នា។ វាជាការកិច្ចរបស់អ្នក
ផ្សព្វផ្សាយអនាម័យក្នុងការពិភាក្សាជាមួយសហគមន៍ និងវិភាគពីរបៀបដែលពួកគាត់គិតរួមជាមួយនឹងអ្វី
ដែលពួកគេដឹង។
អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យគួរតែព្យាយាមកាត់បន្ថយឧបសគ្គ និងបង្កើនកត្តាជម្រុញលើកទឹកចិត្ត។

**Q: វិភាគឧបសគ្គ និងកត្តាជម្រុញលើកទឹកចិត្តក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយត្រូវការពេលវេលា ហើយនេះប្រហែលជាមិន
មែនជាចំណុចអាទិភាពសម្រាប់អ្នកគ្រប់គ្រង វិស្វករ និងអ្នកដឹកនាំក្រុមទេ។ តើអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យអាចបញ្ចុះ
បញ្ចូលអ្នកដទៃថា ការវិភាគ ឧបសគ្គ និងកត្តាជម្រុញចិត្តមានសារៈសំខាន់យ៉ាងដូចម្តេច?**

ការវិភាគឧបសគ្គ និងការលើកទឹកចិត្តសម្រាប់ការលើកកម្ពស់អនាម័យគួរត្រូវបានអនុវត្តតាមផ្នែកមួយនៃការវាយ
តម្លៃទូទៅហើយមិនមែនជាផ្នែកសកម្មភាពដាច់ដោយឡែកនោះទេ។ តាមរយៈការចំណាយធនធានដូចគ្នាអ្នក
ផ្សព្វផ្សាយអនាម័យគួរតែទាញការសន្និដ្ឋានជាមូលដ្ឋានមួយចំនួនពីការវាយតម្លៃ និងវិនិច្ឆ័យថាតើកត្តាណាមួយ
ដែលទំនងជាមានតម្លៃច្រើនជាងកត្តាដទៃទៀតក្នុងការលើកកម្ពស់ឥរិយាបថអនាម័យប្រកបដោយសុវត្ថិភាព។ អ្នកផ្សព្វ
ផ្សាយអនាម័យគួរតែត្រូវបានលើកទឹកចិត្តពីមិត្តរួមការងារនិងអ្នកដឹកនាំក្រុមឱ្យចំណាយពេលវេលា

សម្រាប់ការវាយតម្លៃនិងរៀបចំផែនការដោយផ្ដោតលើគោលគំនិត ដូចជាកត្តាជម្រុញលើកទឹកចិត្ត និងការវិភាគរក ឧបសគ្គ។

ជំហានទី៤ : ការបង្កើតគោលបំណងឥរិយាបថអនាម័យ

ជំហានបន្ទាប់នៅក្នុងដំណើរការ កំណត់គោលបំណង។ បន្ទាប់ពី កំណត់អត្តសញ្ញាណហានិភ័យ និងបញ្ហាសំខាន់ៗ (ជំហានទី ១) កំណត់ក្រុមអាទិភាពនានាពីចំនួនប្រជាជនគោលដៅរួចហើយ ត្រូវស្វែងយល់ថាតើអ្នកណាមានឥទ្ធិពលលើពួកគេ និងរបៀប ដែលពួកគេប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នា (ជំហានទី ២) អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យចាំបាច់ត្រូវធ្វើការជាមួយសហគមន៍ វិស្វករ និងអ្នកពាក់ ព័ន្ធសំខាន់ៗដទៃទៀត (ឧទាហរណ៍ រដ្ឋាភិបាល) និងត្រូវសួរ សំណួរដូចខាងក្រោម:

- តើមានយន្តការដោះស្រាយដែលមានស្រាប់ទេ?
- តើសហគមន៍មានសមត្ថភាពអ្វីខ្លះ?
- តើមានអ្នកណាខ្លះកំពុងផ្តល់ជំនួយដល់សហគមន៍នេះ?
- តើមានភាពខ្លះចន្លោះកន្លែងណាខ្លះ?

គោលបំណងសម្រាប់ផែនការលើកកម្ពស់អនាម័យអាចទាក់ទងទៅនឹងអាកប្បកិរិយាអនាម័យ (ដូចជាការបង្កើន ការអនុវត្តការលាងដៃនៅពេលវេលាសំខាន់ៗ) ឬកត្តាដែលអាចធ្វើទៅបាន (ឧទាហរណ៍មានកន្លែងលាងដៃ និង មានសាប៊ូ) ដូច្នេះវិស្វករចាំបាច់ត្រូវចូលរួមក្នុងដំណើរការនេះ។ ឧទាហរណ៍ គោលបំណងប្រតិបត្តិការ និងការ ថែទាំត្រូវតែបានរួមបញ្ចូលនៅក្នុងផែនការ (ឧទាហរណ៍ ការលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមពីប្រជាជនដែលរង ផលប៉ះពាល់ក្នុងការថែរក្សាបង្គន់អនាម័យ និងប្រព័ន្ធទឹក) ។

ការបង្កើតគោលបំណងឥរិយាបថអនាម័យមានន័យថា បង្កើតទិសដៅជាក់លាក់សម្រាប់សកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យ ដើម្បីផ្ដោតលើអ្វីដែលសំខាន់បំផុតដើម្បីឱ្យមនុស្សផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា។ កាត់បន្ថយឧបសគ្គ និងបង្កើនការជម្រុញ ទឹកចិត្តដល់ក្រុមគោលដៅផ្សេងៗគ្នា (ពីការវិភាគដែលបានធ្វើក្នុងជំហានទី៤) ដោយកំណត់គោលបំណង និង សកម្មភាពនានាដើម្បីកាត់បន្ថយផ្លូវដែលនាំឱ្យគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាព និងកាត់បន្ថយការចម្លងជំងឺផ្សេងៗ។

វាជាការល្អក្នុងការភ្ជាប់ការកំណត់គោលបំណងនេះ និង គោលបំណងនៅក្នុង [IFRC Emergency Appeal Plan of Action \(PoA\) template](#) ទៅនឹងបញ្ជីសកម្មភាពទឹកស្អាត និងអនាម័យពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ។ គោល បំណង និងសកម្មភាពដែលជ្រើសរើសដោយអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យប្រហែលជាមិនដូចគ្នានោះទេ ប៉ុន្តែការ ជ្រើសរើសនេះ អាចផ្តល់គោលការណ៍ និងទម្រង់អនុវត្តផ្សេងៗ ដល់ក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យផ្សេងទៀត ដើម្បី អនុវត្តសកម្មភាពនៅតាមមូលដ្ឋាន និងឱ្យដល់អ្នកគ្រប់គ្រងនិង/ឬអ្នកត្រួតពិនិត្យរបស់ពួកគេ។ ពេលខ្លះគោល បំណងសម្រាប់ការលើកកម្ពស់អនាម័យនៅក្នុងផែនការជាតិ IFRC PoAs ឬក្របខណ្ឌឡូជីខល ERU អាចមាន

ទម្រង់ខ្លីៗ ប៉ុន្តែជំហានទី៤ អាចឱ្យអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យប្រើប្រាស់ពេលវេលាសមស្របដើម្បីរៀបចំផែនការ តាមគោលបំណងរបស់ខ្លួន និងដើម្បីកំណត់គោលបំណងរៀបចំផែនការ និងធ្វើផែនការលម្អិតថែមទៀត។

Q: តើអ្នកត្រូវនឹងធ្វើយ៉ាងម៉េច ប្រសិនបើអ្នកឃើញថា កម្រិតចំណេះដឹងខ្ពស់ ប៉ុន្តែនៅតែអនុវត្តអនាម័យមិន មានសុវត្ថិភាព? ឧទាហរណ៍ មនុស្សដែលដឹងថា ផ្លូវចម្លងជំងឺរាតត្បាតពីអ្វី ប៉ុន្តែមិនបានលាងដៃនៅពេលវេលាសំ ខាន់ៗ

ត្រូវស្វែងរកឱ្យឃើញនូវឫសគុលបុព្វហេតុនាំឱ្យមិនលាងដៃ។ ចំណេះដឹងមិនដូចការធ្វើសកម្មភាពទេ។ វាអាច បណ្តាលមកពីកង្វះធនធាន ឧ. គ្មានសាប៊ូ។ តើមានអ្វីផ្លាស់ប្តូរតាំងពីកើតមានគ្រោះមហន្តរាយដែរឬទេ? ឬ អាចមកពីបុរស និងស្ត្រីត្រូវប្រើបង្គន់រួមគ្នាពេលដែលមានគ្រោះមហន្តរាយ ដែលវប្បធម៌របស់ពួកគេមិនអនុ ញ្ញាតិឱ្យធ្វើបែបនេះ។ ប្រសិនបើព័ត៌មានដែលទទួលបានពីការវាយតម្លៃភ្លាមៗមិនគ្រប់គ្រាន់ ឬមិនច្បាស់លាស់ ទេនោះ ព័ត៌មានបន្ថែមត្រូវតែប្រមូលដោយប្រើវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗគ្នាជាមួយក្រុមមនុស្សផ្សេងគ្នា និងកែតម្រូវ គោលដៅវិយាបច្ចេកទេស អនាម័យទៅតាមនោះ។

ជំហានទី៥: ការធ្វើផែនការ

ជំហានបន្ទាប់ គឺការបញ្ចប់ផែនការលើកកម្ពស់អនាម័យ ដោយដាក់បញ្ចូលធាតុទាំងអស់ដែលបានកំណត់ក្នុង ជំហានមុនៗ៖ បញ្ហា សំខាន់ៗ (ជំហានទី១) ក្រុមគោល ដៅអាទិភាព (ជំហានទី២) កត្តាជម្រុញ និងឧបសគ្គ (ជំហានទី៣) និងការកំណត់គោលបំណង (ជំហានទី៤) ហើយជំហានទី៥ គឺស្តីពីការធ្វើផែនការ គឺជាការចងក្រង ឯកសារជំហានមុនឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងបង្កើតផែនការ ការងារដែលរួមបញ្ចូលធាតុទាំងអស់ខាងលើ ហើយភ្ជាប់ ទៅនឹងសកម្មភាពជាក់លាក់ជាមួយវិធីសាស្ត្រផ្សេងគ្នា ឧបករណ៍ និងធនធានដែលត្រូវការចាំបាច់ (ទាំងហិរញ្ញវត្ថុ និងមនុស្ស) និងផែនការត្រួតពិនិត្យតាមដាននិងវាយតម្លៃ។

ផែនការផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់អនាម័យ មិនត្រូវធ្វើដាច់ដោយឡែកពីក្រុមលើកកម្ពស់អនាម័យទេ។ ផែនការនេះ កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពនៅពេលអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យធ្វើការរួមគ្នាជាមួយអ្នកដទៃ មានដូចជា វិស្វករ (ដែល កំពុងធ្វើគំរូប្លង់ និងសាងសង់សំណង់អនាម័យផ្សេងៗដូចជា បង្គន់ ទឹក និងកន្លែងបោកគក់) សហគមន៍ដែលរង ផលប៉ះពាល់ រដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាន ទីភ្នាក់ងារផ្សេងទៀត បុគ្គលិក សង្គម។ ល។ គោលបំណងអាកប្បកិរិយាអនាម័យត្រូវ បានកំណត់ចេញពីបញ្ហាក្រុមគោលដៅផ្សេងគ្នា ជាមួយការលើកទឹកចិត្ត និងការវិភាគឧបសគ្គជាក់លាក់។ គោល បំណងទាំងនេះនឹងក្លាយជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការធ្វើផែនការ។ វិធីសាស្ត្រ និងយុទ្ធវិធីត្រូវតែជ្រើសរើសដើម្បីសម្រេច គោលបំណងទាំងនេះ។

ក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់អនាម័យផ្ដោតអារម្មណ៍សំខាន់ក្នុងការបង្កើតផែនការលើកកម្ពស់អនាម័យផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ ប៉ុន្តែពួកគេក៏ត្រូវចូលរួមក្នុងដំណើរការរៀបចំផែនការផ្សេងទៀតដូចជា:

- a. បញ្ចប់ក្របខ័ណ្ឌឬផែនការសកម្មភាព ប្រតិបត្តិការទឹកស្អាត អនាម័យ រួមមានផែនការត្រួតពិនិត្យតាមដាន និងផែនការលើកកម្ពស់អនាម័យ
- b. រៀបចំ និងធ្វើការស្ទង់មតិមូលដ្ឋាន
- c. ការជ្រើសរើសក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ
- d. ការធ្វើគំរូ វិធីសាស្ត្រ ឧបករណ៍ និងសម្ភារៈផ្សេងៗ
- e. សាកល្បង និងធ្វើតេស្តសម្ភារៈ និងវិធីសាស្ត្រ

a. បញ្ចប់ក្របខ័ណ្ឌឬផែនការសកម្មភាព ប្រតិបត្តិការទឹកស្អាត អនាម័យ រួមមានផែនការត្រួតពិនិត្យតាមដាន និងផែនការលើកកម្ពស់អនាម័យ

ក្រុមទឹកស្អាត អនាម័យគួរតែរួមគ្នា “ ចងក្រង ” (ឧ. សម្ភារៈ សំណង់ និងចំណេះដឹង) ឬផែនការសកម្មភាពសម្រាប់កម្មវិធីទឹកស្អាត និងអនាម័យក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយដោយរាប់បញ្ចូលទាំងសកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យសកម្មភាពសាងសង់សំណង់សម្ភារៈអនាម័យ (ឧ. សំណង់សម្ភារៈទឹកស្អាត និងអនាម័យ) និងសម្ភារៈផ្សេងៗទៀតដែលត្រូវការសម្រាប់កម្មវិធីអនាម័យ។

ផែនការត្រួតពិនិត្យតាមដាន ត្រូវដាក់ជាផ្នែកមួយនៃដំណើរការរៀបចំផែនការ។ សូចនាករនេះបង្កើតបានជាមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងការឃ្លាំមើល និងផ្តល់ជាគំនិតក្នុងការពិនិត្យមើល តើមានអ្វីខ្លះត្រូវការផ្លាស់ប្តូរ ហើយត្រូវធ្វើដោយអ្នកណា។ បញ្ជីសូចនាករទាំងអស់សូមចុច [here](#).

សូចនាករគួរតែមាន៖ ភាពជាក់លាក់ អាចវាស់វែង អាចសម្រេចបាន មានភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធ និងអាចកំណត់ពេលវេលាបាន (SMART) ។ សូចនាករត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងលទ្ធផល - មិនមែនគ្រាន់តែមានសកម្មភាពដែលបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនោះទេ។ ការជ្រើសរើសសូចនាករ និងវិធីវាស់វែងនឹងផ្លាស់ប្តូរទៅតាមបរិបទប៉ុន្តែសូចនាករនីមួយៗគួរតែមានក្រុមគោលដៅ។ សូចនាករគួរតែផ្អែកលើស្តង់ដារស្វែងរកនិងបទដ្ឋានជាតិ។ ការត្រួតពិនិត្យត្រូវធ្វើឡើងដើម្បីវាស់វែងការផ្លាស់ប្តូរថាជោគជ័យ ឬបរាជ័យក្នុងការផ្លាស់ប្តូរទម្លាប់ ដូច្នោះការផ្លាស់ប្តូរសកម្មភាពអាចត្រូវបានធ្វើឡើងឱ្យបានឆាប់បំផុតប្រសិនបើចាំបាច់។ ផែនការត្រួតពិនិត្យអាចមានឧបករណ៍សាមញ្ញ ៗ ជាច្រើនដើម្បីតាមដានព័ត៌មាន និងប្រមូលព័ត៌មានបានដោយមធ្យោបាយខុសគ្នា។

ឧទាហរណ៍ផ្នែកមួយនៃក្របខ័ណ្ឌ (ពីសៀវភៅម៉ូឌុលអនាម័យកាកបាទក្រហមអង់គ្លេស):		
លទ្ធផល	សូចនាករ	មធ្យោបាយនៃការផ្ទៀងផ្ទាត់
បុរស ស្ត្រី និងកុមាររួមទាំងជនពិការនៅក្នុងចំនួនប្រជាជនគោល	- តំបន់ដែលមានទំហំ X ម៉ែត្រនៅទីប្រជុំជន និងប្រភពទឹកដែលគ្មានការឆ្លងមេរោគពី	- របាយការណ៍ដើរពិនិត្យ

<p>ដៅ (ចំនួន x) មានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការប្រើប្រាស់បង្គន់អនាម័យនិងធ្វើអនាម័យខ្លួនប្រាណល្អបំផុត និងចាត់វិធានការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដើម្បីការពារខ្លួនពីការគំរាមកំហែងសុខភាពសាធារណៈ។</p>	<p>លាមកមនុស្ស នៅចុងបញ្ចប់នៃដំណាក់កាលទី ១</p> <ul style="list-style-type: none"> - X% នៃចំនួនប្រជាជនគោលដៅ ប្រើប្រាស់បង្គន់អនាម័យនៅចុងបញ្ចប់នៃដំណាក់កាលទី ១ - X% នៃបង្គន់អនាម័យស្អាតនៅគ្រប់កន្លែងដែលត្រូវត្រួតពិនិត្យ - X% នៃចំនួនប្រជាជនគោលដៅលាងដៃជាមួយសាប៊ូ / អ្វីផ្សេងៗទៀត នៅចុងបញ្ចប់នៃដំណាក់កាលទី ១ 	<ul style="list-style-type: none"> - ការពិភាក្សាជាមួយក្រុមគោលដៅ - ព័ត៌មានពីអង្គការផ្សេងៗដូចជាអង្គការជនពិការ - ការស្ទង់មតិ - ឧបករណ៍ត្រួតពិនិត្យតាមដានសហគមន៍
---	---	--

b. រៀបចំ និងធ្វើការស្ទង់មតិមូលដ្ឋាន

នៅពេលក្រុមគោលដៅ និងផែនការកម្មវិធីត្រូវបានយល់ព្រមក្នុងការស្ទង់មតិមូលដ្ឋានចាំបាច់ត្រូវធ្វើការស្វែងរកស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន និងអាចយកមកធ្វើការវាស់វែងផលប៉ះពាល់នៅក្នុងកម្មវិធីបាន។ ចំណុចចាប់ផ្តើមនៃការត្រួតពិនិត្យតាមដានសកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យ។ ការស្ទង់មតិមូលដ្ឋាននឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយផ្អែកលើស្ថានភាពដែលបានកំណត់ក្នុងដំណាក់កាលធ្វើផែនការ។ កម្រងសំណួរស្ទង់មតិមូលដ្ឋាន និងចុងក្រោយបញ្ចប់នៃការស្ទង់មតិ នឹងបង្កើតជាមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងការវាយតម្លៃតាមដានផលប៉ះពាល់នៅពេលចាប់ផ្តើមពីដំបូង។ ព័ត៌មានមូលដ្ឋានគ្រឹះគួរតែបែងចែកទៅតាម ភេទ អាយុ និងប្រភេទពិការភាព រួមទាំងជនជាតិភាគតិច ឬមនុស្សគ្រប់គ្នាពាក់ព័ន្ធ។

- ការរចនាកម្រងសំណួរសម្រាប់ការសម្ភាសន៍គ្រួសារ : កម្រងសំណួរមូលដ្ឋានត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយផ្អែកលើស្ថានភាព ដោយផ្តោទទៅលើចំណុចដែលអ្នកចង់ឃើញឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ - សំណួរនីមួយៗគួរតែភ្ជាប់ជាមួយនឹងស្ថានភាពដែលចង់បាន។ ប្រើការសង្កេត (ឧទាហរណ៍កន្លែងស្តុកទឹក កន្លែងលាងដៃ ឬបង្គន់អនាម័យ) នៅកន្លែងណាដែលអ្នកអាចពិនិត្យមើលបាន និងចៀសវាងប្រើសំណួរបិទ (ដោយមានចម្លើយចាស / ទេ) ។ កម្រងសំណួរគួរតែខ្លី និងសាមញ្ញនឹងមានចំនួនប្រមាណពី ១០ ទៅ ១៥សំណួរប៉ុណ្ណោះ។ ត្រូវប្រាកដថាកម្រងសំណួរបានបកប្រែ និងពិនិត្យថាពិតជាត្រឹមត្រូវ។ បើសិនជាមានជាកម្មវិធីក្នុងទូរស័ព្ទអាចធ្វើសំណួរទៅតាមបរិបទវីតតែល្អបំផុត។
- ការប្រមូលសំណាក: សំណាកចៃដន្យ គឺជាវិធីសាស្ត្រល្អបំផុតយកមកប្រើ ដូច្នេះរាល់ប្រធានបទទាំងអស់នៅក្នុងក្របខណ្ឌមានប្រូបាប៊ីលីតេត្រូវបានជ្រើសរើស។ ទំហំប្រជាជន និងសំណាកចៃដន្យប្រហែល ១៥០ គ្រួសារគួរតែគ្រប់គ្រាន់ ប្រសិនបើសំណាកចៃដន្យមិនត្រូវជ្រើសរើស។ វិធីសាស្ត្រសាមញ្ញបំផុតក្នុងការប្រមូលសំណាកត្រូវប្រើចាប់យកតាមកន្លែងដោយចាប់ផ្តើមពីចំណុចចៃដន្យទៅមុន។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម និងការណែនាំអំពីការប្រមូលសំណាកចូលទៅកាន់ [the IFRC ERU-MSM sampling document](#).

➢ **ការអនុវត្តការស្ទង់មតិ:** ធ្វើការជាមួយសហគមន៍ដើម្បីឱ្យកាត់ទទួលបានព័ត៌មាន និងទទួលបានការយល់ព្រមដោយមានការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរ និងក្រុមអាជ្ញាធរប្រសិនបើពាក់ព័ន្ធ ធានាថាប្រព័ន្ធការរៀបចំការងារផ្សេងៗ បានរៀបចំ និងមានសុវត្ថិភាព។ ធានាថាអ្នកមិនធ្វើឱ្យអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត ឬប្រជាជនគោលដៅប្រឈមនឹងហានិភ័យតាមរយៈភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការស្ទង់មតិរបស់អ្នក។ កម្រងសំណួរគួរតែជាអនាម័យ។ ធានាថាក្រុមអ្នកសួរ ត្រូវបានបណ្តុះបណ្តាលទាំងការប្រមូលទិន្នន័យបរិមាណ និងគុណភាពហើយពួកគេក៏ចូលរួមបានល្អ និងស្វែងយល់អំពីដំណើរការនេះ។ ការសម្ភាសន៍តាមគ្រួសារសូមគិតពីមនុស្សដែលអ្នកចង់សួរនៅក្នុងគ្រួសារនីមួយៗ - មេគ្រួសារ អ្នកមើលថែ រឺស្ត្រីអាយុពី១៥ ទៅ ៤៩ឆ្នាំ? សាកល្បងការស្ទង់មតិដើម្បីធានាថាសំណួរមានភាពច្បាស់លាស់ សមស្រប និងវិធីសាស្ត្រប្រមូលសំណាកដំណើរការបានល្អ។ កត់ត្រាវិធីសាស្ត្រដែលបានប្រើរួច ដូច្នោះការស្ទង់មតិចុងក្រោយអាចយកមកប្រើម្តងទៀតនូវវិធីសាស្ត្រដដែលនោះ។ នៅពេលធ្វើការស្ទង់មតិចុងក្រោយ អាចធ្វើដូចគ្នាទៅនឹងអ្វីដែលធ្វើពេលចាប់ផ្តើមដោយប្រើសំណួរ វិធីសាស្ត្រ ដូចគ្នា ដូច្នោះកំហុសឆ្គងក៏អាចកើតមានដដែលៗ។ ចងក្រងឯកសារលទ្ធផល និងមតិយោបល់ត្រឡប់ទៅកាន់ក្រុមការងារ និងអ្នកប្រើប្រាស់សម្ភារៈទឹកស្អាត និងអនាម័យ (ឧទាហរណ៍ ក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់ទឹកស្អាត អាជ្ញាធរ និងអង្គការផ្សេងៗ) និងប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់។

c. ការជ្រើសរើសក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ

ការកំណត់បុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តលើកកម្ពស់អនាម័យដែលសមស្រប មានសារៈសំខាន់សម្រាប់កម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ប្រព័ន្ធដែលមានស្រាប់របស់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តរបស់សង្គមមានចំនួនគ្រប់គ្រាន់ ប៉ុន្តែបើសិនជាមានការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយក្រុមការងារត្រូវការបន្ថែមមនុស្សទៀតអាស្រ័យលើបរិបទ។

រចនាសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមផ្សព្វផ្សាយអនាម័យអាស្រ័យទៅលើបរិបទ ដូចជា ទំហំនៃគ្រោះមហន្តរាយ ចំណេះដឹង តម្រូវការហានិភ័យ និងវត្តមានរបស់ក្រុម ERU ។ ធានាឱ្យមានតុល្យភាពយេនឌ័រនៅក្នុងក្រុម និងពិការភាព និងអ្វីផ្សេងៗទៀតដែលតែមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយក្រុមគោលដៅចម្រុះ។ ក្រុមគំរូនោះគឺ:

- អ្នកសម្របសម្រួលលើកកម្ពស់អនាម័យ(នេះអាចជាប្រតិភូ ERU ឬនរណាម្នាក់មកពីក្នុងសង្គម)
- អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ - អ្នកគ្រប់គ្រងក្រុម
- អ្នកប្រមូលផ្តុំសហគមន៍ឬអ្នកធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ ដល់សហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ ដែលធ្វើការជាមួយអ្នកស្ម័គ្រចិត្តកម្រិតសហគមន៍
- អ្នកស្ម័គ្រចិត្តកម្រិតសហគមន៍ - ធ្វើការជាមួយគណៈកម្មាធិការសហគមន៍ដូចជាគណៈកម្មាធិការទឹកស្អាត និងអនាម័យ

ចំនួនបុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តនៅកម្រិតនិមួយៗពីងផ្នែកលើបរិបទ ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើមានចំនួនប្រជាជនដែលមានហានិភ័យច្រើន អ្នកស្ម័គ្រចិត្តនៅថ្នាក់សហគមន៍ក៏ត្រូវការច្រើន។ ប៉ុន្តែការរៀបចំផែនការ និងការត្រួតពិនិត្យតាមដានត្រូវបានគេណែនាំឱ្យមានសមាជិកក្រុមពី ៧ ទៅ ១០នាក់។ អាជ្ញាធរខ្លះមានគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត ហើយគោលនយោបាយទាំងនោះអាចមានផ្នែកពិសេសមួយសម្រាប់ឆ្លើយតបនឹងគ្រោះមហន្តរាយ ប៉ុន្តែជាទូទៅអាជ្ញាធរកំណត់ប្រាក់សម្រាប់ចេញបេសកកម្មជាចំនួនថ្ងៃក្នុងមួយសប្តាហ៍ក្រុមគាត់នឹងធ្វើការងារជ្រើសរើសអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត ជ្រើសរើសសមាជិកក្រុម បង្ហាត់បង្រៀន និងជម្រុញលើកទឹកចិត្តក្រុមនោះ។

បញ្ហាប្រាក់ឈ្នួល និងការលើកទឹកចិត្តសម្រាប់បុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តត្រូវតែព្រមព្រៀងគ្នាមុនពេលជ្រើសរើសសមាជិកក្រុម ហើយមានការសម្របសម្រួលជាមួយនឹង IFRC និងក្រុមកាកបាទក្រហមអន្តរជាតិក្រហមផ្សេងទៀតដែលកំពុងប្រតិបត្តិការនៅក្នុងតំបន់តែមួយ។ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ត្រូវបានដឹកនាំដោយនៅតាមតំបន់ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗដទៃទៀត និងដោយមានការសម្របសម្រួលពីអង្គការដទៃទៀតដែលធ្វើការនៅតំបន់នោះ។ គោលនយោបាយគ្រប់គ្រងអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត មានសារៈសំខាន់ក្នុងការកំណត់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសម្រាប់ការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌកម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យពេលចាប់ផ្តើមដំបូង។

គួរតែមានការពិពណ៌នាពីការងារឱ្យបានច្បាស់លាស់មុនពេលប្រកាសជ្រើសរើសបុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តដោយមានការព្រមព្រៀងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ ការពិពណ៌នាការងារគួរតែរាប់បញ្ចូលបញ្ជីជំនាញ និងសមត្ថភាពសំខាន់ៗហើយអាចត្រូវការការបកប្រែប្រសិនបើធ្វើការក្នុងបរិបទដែលភាសាផ្សេងៗគ្នា ឧទាហរណ៍ ជនភៀសខ្លួនមកពីប្រទេសផ្សេងៗ។

ក្នុងការឆ្លើយតបពេលមានគ្រោះមហន្តរាយអាចមានការពិបាកក្នុងការទទួលបានបុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តដែលមានសមត្ថភាពពីសាខាស្ថាប័នជាតិ នៅពេលជ្រើសរើសបុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត ឱ្យក្រុមលើកកម្ពស់អនាម័យ។ គោលការណ៍ណែនាំទូទៅរបស់ IFRC ស្តីពីការស្ម័គ្រចិត្ត និងការចូលរួមរបស់យុវជនអាចត្រូវបានរកបានតាមរយៈចុចនៅត្រង់ [here](#).

d. ការធ្វើគំរូ វិធីសាស្ត្រ ឧបករណ៍ និងសម្ភារៈផ្សេងៗ

<p>ការជ្រើសរើស របៀបធ្វើ និងវិធីសាស្ត្រ</p> <p>ការជ្រើសរើសរបៀប និងវិធីសាស្ត្រដែលសមស្របមានសារៈសំខាន់បំផុតសម្រាប់ការលើកកម្ពស់អនាម័យធានាថាក្រុមដែលបានរើសមកសាកសមបំផុតសម្រាប់ក្រុមគោលដៅ បរិបទ និងសំណង់ទឹកស្អាត អនាម័យ។ ការវិភាគឧបសគ្គ និងកត្តាជម្រុញទឹកចិត្តនៅក្នុងជំហានទី៣ ចាំបាច់ត្រូវប្រាប់ពីការជ្រើសរើសរបៀបផ្សព្វផ្សាយ ឬវិធីសាស្ត្រក្នុងការផ្សព្វផ្សាយ ការធ្វើសារដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ និងផលិតសម្ភារៈសម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយ។</p> <p>វិធីសាស្ត្រផ្តោតសំខាន់លើ "ការធ្វើជម្រុញឱ្យសហគមន៍ និងជួយពួកគាត់ឱ្យយល់ស្របលើសកម្មភាពដែលសហគមន៍ត្រូវធ្វើនិងជួយសម្របសម្រួលឱ្យមានការអនុវត្តសកម្មភាពនេះជាជាងគ្រាន់តែបកប្រែថា" យើងកំពុងធ្វើការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ " ហើយបកប្រែឃ្លានេះទៅក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យហើយទៅប្រាប់</p>
--

សហគមន៍នូវអ្វីដែលត្រូវធ្វើ ឬអប់រំអ្នកដទៃតាមរយៈសារផ្សព្វផ្សាយ ហើយក៏ធ្វើដូចជា ពួកគេបានប្រសើរ ហើយនូវស្ថានភាពអនាម័យ វិធីសាស្ត្រនេះកម្រមានប្រសិទ្ធិភាពណាស់។

ពេលពិគ្រោះយោបល់ជាមួយស្ត្រី និងក្រុមងាយរងគ្រោះត្រូវធ្វើដាច់ដោយឡែកពីគ្នា(ជនពិការ និងអ្នកប្តូរ ភេទ។ល។) ពីព្រោះពួកគេអាចមិនចង់ឆ្លើយ ឬចូលរួមក្នុងក្រុមធំទេ។ ធានាថា ឱ្យមានអ្នកបកប្រែភាសា សញ្ញាដែលមានគុណភាពល្អសម្រាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយមនុស្សច្លង់និងពិការភ្នែក។

ចំណុចសំខាន់ៗសម្រាប់វិធីសាស្ត្រធ្វើផែនការដើម្បីលើកកម្ពស់អនាម័យ

- ធានាថាវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យឆ្លើយតបទៅនឹងគោលបំណងនៃអាកប្បកិរិយាអនាម័យ (ក្នុង ជំហានទី៤) គោលបំណងទូទៅ និងបរិបទដោយផ្អែកលើហានិភ័យដែលបានកំណត់នៅក្នុងការវាយតម្លៃ
- ធានាថាវិធីសាស្ត្រយកមកវិភាគ ឧបសគ្គ និងកត្តាជម្រុញសមស្របទៅនឹងបរិបទ (ជំហានទី៣) ដោយ ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃ (ជំហានទី១) ក្នុងគោលបំណងលើកទឹកចិត្តឱ្យមានឥរិយាបថល្អ។
- ប្រើវិធីសាស្ត្ររួមបញ្ចូលគ្នា ជាមួយឧបករណ៍ទំនាក់ទំនងប្រភេទផ្សេងៗគ្នា ក្នុងគោលបំណងផ្សេងៗគ្នា (បង្កើនការយល់ដឹង ចែករំលែកចំណេះដឹង មានឥទ្ធិពល និងបំផុសគំនិតអ្នកដទៃ ធ្វើការសម្រេចចិត្ត ។ល។) ។
- ផ្ដោតលើក្រុមគោលដៅដែលបានកំណត់ក្នុងជំហានទី២:
  - នៅពេលបង្កើត វិធីសាស្ត្រ ឧបករណ៍ និងសម្ភារៈសម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយ ត្រូវគិតដល់ក្រុមគោលដៅ និងឱ្យ សហគមន៍ចូលរួមក្នុងការជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រ និងឧបករណ៍ដែលសមស្របបំផុតសម្រាប់ស្ថានភាព របស់ពួកគេ។
  - គិតពីហានិភ័យសុខភាពសាធារណៈ និងជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រសមស្របសម្រាប់ក្រុមគោលដៅផ្សេងៗ គ្នា។ ឧទាហរណ៍ កុមារអាយុក្រោម៥ឆ្នាំ ដែលងាយកើតជំងឺរាត ដែលតម្រូវឱ្យម្តាយ និងអ្នកថែទាំយក ចិត្តទុកដាក់លើការលាងដៃឱ្យបានត្រឹមត្រូវនៅពេលវេលាសំខាន់ៗ (ឧទាហរណ៍បន្ទាប់ពីប្រើបង្គន់ មុន ពេលបំបៅកូន) ប៉ុន្តែក៏តម្រូវឱ្យកុមារចូលរួមសម្មតភាពផងដែរ (ដូចជាហ្គេម ការសម្តែងអាយ៉ងល្ខោន។ ល។) ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយសកម្មភាព ដូចជាការលាងដៃ។ ហ្គេមដូចជា “ ក្តារពស់ និងជណ្តើរ ” ក្តារល្បែង ឡើងចុះ ពេញនិយមណាស់ជាមួយកុមារ (“ចុះជណ្តើរ” ចំពោះបញ្ហាដូចជាការបន្ទោរបង់ពាសវាល ពាសកាលឬឡើងជណ្តើរ” សម្រាប់ឥរិយាបថល្អ ឧទាហរណ៍ ដឹងពីពេលវេលាសំខាន់ៗដើម្បីលាងដៃ) ។ មនុស្សធ្វើតាមអ្វីដែលពួកគេចូលចិត្ត ឬអ្វីដែលពួកគេមាន ជាងអ្វីដែលគេគ្រាន់តែបានលឺ។
- ផ្ដោតលើវិធីសាស្ត្រចូលរួម:
  - មិនមែនគ្រប់វិធីការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យទាំងអស់ ត្រូវបានយកទៅប្រើរហូតនោះទេ “សារសម្រាប់ ផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ” នោះទេ។ បច្ចេកទេសបែបចូលរួម ឧទាហរណ៍: ការតម្រៀបកាតជាបីក្រុម គឺផ្ដោ

តលើការជជែកវែកញែកជាជាងការបង្កើតជាសារអប់រំផ្សព្វផ្សាយ។ គោលបំណង ដើម្បីកំណត់បញ្ហា និងយល់ព្រមលើដំណោះស្រាយសំខាន់ៗដែលទាមទារឱ្យសកម្មភាពសហគមន៍អាចដំណើរការទៅបាន។

• ជ្រើសរើសមធ្យោបាយទំនាក់ទំនងសមស្រប:

- តាមរយៈមធ្យោបាយទំនាក់ទំនងដែលអាចទុកចិត្តបាន តើមានមនុស្សគោលដៅ (អ្នកបើកផ្លូវ / អ្នកមានឥទ្ធិពល) ឬមធ្យោបាយទំនាក់ទំនងដែលក្រុមមនុស្សគោលដៅអាចធ្វើបាន និងមធ្យោបាយដែលក្រុមមនុស្សគោលដៅមិនទុកចិត្ត (ព័ត៌មាននេះត្រូវបានប្រមូលនៅជំហានទី២ នៅពេលយល់ពីទម្លាប់នៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងរបស់ក្រុមមនុស្សគោលដៅ) - អាចជាព័ត៌មាន / សកម្មភាពជាក់លាក់ណាមួយដែលក្រុមមនុស្សគោលដៅធ្វើ។
- ការគិតដល់អ្នកទទួលបានការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យនៅក្នុងការរៀបចំដែលបានគ្រោងទុក ឧទាហរណ៍៖ គ្រួសារសហគមន៍ភាគច្រើនមានវិទ្យុ ប៉ុន្តែវិទ្យុអាចត្រូវបានប្រើដោយសមាជិកក្នុងគ្រួសារមួយចំនួនប៉ុណ្ណោះ
- ទាក់ទងនឹងក្រុមគោលដៅ ឧទាហរណ៍ កុមារនៅសាលារៀន - ប្រើអ្វីដែលសមស្របសម្រាប់ពួកគេដូចជាអាយ៉ងឬល្ខោន។
- ភាពសមស្របទៅតាមវប្បធម៌ បរិបទខ្លះ៖ អាចរាំ និងច្រៀងបាន ប៉ុន្តែបរិបទខ្លះគឺមិនអាចធ្វើបែបនេះបានទេ ដោយសារអ្នកដទៃគិតថាមិនសមរម្យទេ។
- រីករាយ / ចូលរួម៖ គ្រួសារសហគមន៍គួរតែរីករាយនឹងសកម្មភាព និងមានអារម្មណ៍ចង់ចូលរួមពិភាក្សាព័ត៌មាន គឺការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាទៅវិញទៅមក - មិនគ្រាន់តែផ្សព្វផ្សាយតាមសារប៉ុណ្ណោះទេ។

• ជ្រើសរើសទីតាំងសមស្រប:

- សាលារៀន ក្រុមយុវជនសំរាប់កុមារ
- កន្លែងប្រជុំសម្រាប់សហគមន៍
- កន្លែងដែលអាចធ្វើការពិភាក្សាជាក្រុមបាន

• ធ្វើការជាមួយវិស្វករដើម្បីធានាថាវិធីសាស្ត្រផ្សព្វផ្សាយអនាម័យផ្សារភ្ជាប់ជាមួយផ្នែកសំណង់អនាម័យ:

- វិស្វករសូមធ្វើការជាមួយក្រុមសហគមន៍ដូចជាគណៈកម្មាធិការទឹកស្អាតដើម្បីពង្រឹងនិងលើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ (ឧទាហរណ៍ការថែទាំសំណង់អនាម័យ) ឱ្យមានភាពជាម្ចាស់ និងមាននិរន្តរភាព។

វិធីសាស្ត្រលើកកម្ពស់អនាម័យចែកចេញជា ៦ ក្រុម។ ប្រើវិធីសាស្ត្រច្រើនប្រភេទក្នុងការទំនាក់ទំនងដូចជាតាមវិទ្យុ តាមរូបភាព តាមរយៈសរសេរ ដើម្បីធានាថាមនុស្សគ្រប់គ្នាអាចទទួលបានព័ត៌មាន បើទោះជាគាត់ជាអ្នកអក្ខរកម្ម មើលមិនឃើញ ឬស្តាប់មិនលឺក៏ដោយ។

<p>ការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយធំៗ (ទូរទស្សន៍ វិទ្យុ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គមខិត្តប័ណ្ណ។ ល។)</p>	<p>គិតថាតើអ្នកណានឹងទទួលបានព័ត៌មានពីប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ហើយតើក្រុមណានឹងទទួលបានព័ត៌មានទាំងនេះ។ បើប្រជាជនទាំងអស់គ្នាអាចប្រើប្រាស់ទូរស័ព្ទចល័តបានទាំងអស់គ្នា គឺមានភាពងាយស្រួលក្នុងការបញ្ជូនសារបានយ៉ាងឆាប់រហ័ស ឧទាហរណ៍ ការកើតឡើងនៅជំងឺអាសន្នរោគ ការផ្សព្វផ្សាយធំៗ មានប្រយោជន៍នៅដំណាក់កាលដំបូងនៃការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ ប៉ុន្តែចាំបាច់ត្រូវតែផ្តោតសំខាន់ទៅការការទំនាក់ទំនង ជាមួយសហគមន៍ទៅវិញទៅមក ឧទាហរណ៍ “ ការទូរស័ព្ទចូលក្នុងកម្មវិធី” ឆ្លើយសំណួរតាមកម្មវិធីវិទ្យុ។ ឧទាហរណ៍ល្អនៃការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងផ្សព្វផ្សាយធំៗពេលមានគ្រោះមហន្តរាយសូមចុចនៅត្រង់នេះ here.</p>
<p>សកម្មភាពសហគមន៍ (ឧទាហរណ៍ ល្ខោន / ពាក់តុកត្តាក្រណាត់ធ្វើនឹងដៃ ហើយនិយាយ, ចម្រៀង, និទានរឿង, ខ្សែភាពយន្តជាដើម) ដោយផ្តោតលើការអនុវត្តអនាម័យសំខាន់ៗដូចជាការលាងដៃសកម្មភាពពិសេសសម្រាប់កុមារ ឧទាហរណ៍ការបង្ហាញអាយ៉ងត្អូកល្បែង។ ល។</p>	<p>ក្រុមមកពីសហគមន៍ត្រូវបាន បង្រៀនតាមរយៈការស្តាប់ភ្លេង និងច្រៀងចម្រៀងជាមួយគ្នា។ គំនិតពីចម្រៀង និងភ្លេងជាច្រើនអាចរកបានតាមការចុចនៅទីនេះ here.</p>
<p>សកម្មភាពជាក្រុម (ឧទាហរណ៍ រូបភាពដូចជាផ្ទាំងរូបភាព ក្រដាសផ្ទាំងធំ និងដ្យាក្រាម ហ្វេស ផ្លូវចម្លងមេរោគរាគ ផែនទីសហគមន៍ ល្បែងរៀបកាតជា ៣ក្រុម ចង់ចាប់សន្លឹកឆ្នោត ក្តារល្បែង ទាំងអស់មានទំនាក់ទំនងជាមួយការពិភាក្សា)</p>	<p>អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យតាមសហគមន៍ និងអ្នកនៅក្នុងសហគមន៍ធ្វើការជាមួយក្រុមៗដែលមានច្រើនក្រុម និងទំហំខុសៗគ្នា អាស្រ័យលើសកម្មភាពនិងបរិបទ។ ភាគច្រើននៃសកម្មភាពជាក្រុម ដកស្រង់ចេញពីឧបករណ៍ការចូលរួមផ្លាស់ប្តូរអនាម័យ (PHAST) និងឧបករណ៍សហគមន៍ដឹកនាំអនាម័យ (CLTS)(សូមមើលនៅខាងក្រោមសម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម) ប៉ុន្តែឧបករណ៍ទាំងអស់នេះត្រូវឱ្យសមស្របទៅនឹងបរិបទគ្រោះមហន្តរាយ។</p>
<p>កំណត់រកអត្តសញ្ញាណ និងធ្វើការតាមរយៈសហគមន៍ “ ជើងឯក”</p>	<p>គ្រួសារ / បុគ្គល ដែលមានឥទ្ធិពលនៅក្នុងសហគមន៍ និងអាកប្បកិរិយាអនាម័យវិជ្ជមាននៅក្នុងសហគមន៍ ជាសមាជិក</p>

	សហគមន៍តំរូវដល់អ្នកដទៃទៀត។ សហគមន៍ជើងឯកទាំងនេះ អាចយកធ្វើជាអ្នកចូលរួមក្នុងសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយលើក កម្ពស់ឥរិយាបថវិជ្ជមាន
ការប្រាស្រ័យទាក់ទងផ្ទាល់ខ្លួន: ការទៅ លេងផ្ទះ: ការពិភាក្សាជាក្រុម	ធ្វើការជាមួយអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត (ឧទាហរណ៍អ្នកស្ម័គ្រចិត្តមូល ដ្ឋាន) អ្នកប្រមូលផ្តុំសហគមន៍ អ្នកដឹកនាំសហគមន៍ អ្នកដឹកនាំ សាសនា។ ល។
ការជម្រុញ	ការជម្រុញ គឺជាកត្តាជម្រុញដល់ដំណើរការសម្រេចចិត្តដោយ មិនដឹងខ្លួនដើម្បីផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ។ ឧទាហរណ៍នៃការជម្រុញ: (១) បង្កន់អនាម័យមានដាក់ដានស្នាមដើរទៅរកកន្លែងលាង ដៃតាមរយៈផ្លូវក្រាលថ្មដែលត្រូវបានលាបពណ៌ភ្លឺ។ (២) គូរ គំនូរលើគំនូសប្រអប់ជើងណែនាំអ្នកប្រើប្រាស់ទៅកន្លែងលាង ដៃនិងដាក់ស្នាមម្រាមដៃនៅតាមកន្លែងលាងដៃ។ និង (៣) ដាក់កញ្ចក់នៅកន្លែងលាងដៃ

វិធីសាស្ត្របច្ចុប្បន្ន / វិធីសាស្ត្រដែលបង្កើតឡើងដោយសង្គម

មធ្យោបាយងាយស្រួល គឺគ្រាន់តែប្រើវិធីសាស្ត្រលើកកម្ពស់ផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ និងធ្វើការជាមួយអាជ្ញាធរ សុខាភិបាលមានស្រាប់។ អត្ថប្រយោជន៍នៃការប្រើវិធីសាស្ត្រដែលមានស្រាប់នេះដោយសារថាអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត / អាជ្ញាធរ មានចំណេះដឹងក្នុងការប្រើវិធីសាស្ត្រនេះរួចហើយ (កាត់បន្ថយតម្រូវការការបណ្តុះបណ្តាលដល់ អ្នកស្ម័គ្រចិត្ត) ហើយពួកគេអាចប្រើប្រាស់សម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយអនាម័យដែលមានស្រាប់ (សម្របតាមវប្បធម៌ សហគមន៍) និង អាចចាំផ្តើមសកម្មភាពបានឆាប់រហ័ស (ដោយត្រូវការពេលវេលាតិចដើម្បីធ្វើតេស្តមុន) ។ ប៉ុន្តែ វិធី សាស្ត្រទាំងនេះប្រើរយៈពេលយូរក្នុងដំណើរការដែលមិនសមស្របប្រើក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយដែល កើតឡើងលឿននោះទេ។ ដូច្នេះឧបករណ៍ត្រូវការបន្ស៊ាំក្នុងការប្រើប្រាស់ជាមុន។

- **CLTS:** អនាម័យដឹកនាំដោយសហគមន៍ (CLTS) គឺជាវិធីសាស្ត្រប្រើដោយថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីលុបបំបាត់ការ បត់ជើងពាសវាលពាសកាលតាមរយៈការបញ្ជូនឱ្យសហគមន៍ជនបទភ្នាក់ផ្អើលដោយសារ ការខ្ពើម រអើម។ គោលនយោបាយរបស់ប្រទេសជាច្រើននៅអាស៊ី និងអាហ្វ្រិក ក៏ប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រនេះដែរ។ គោលបំណងចម្បងរបស់ CLTS គឺដើម្បីឱ្យមនុស្សភ្នាក់ផ្អើលតែសកម្មភាពប្រហែលជាមិនសូវពាក់ព័ន្ធ ឬ អត់មានប្រយោជន៍បន្ទាប់ពីមានគ្រោះមហន្តរាយទេ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត នៅពេលមានការអនុវត្តបានល្អមុន ពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ ការប្រើរូបភាព និងគំនិតអវិជ្ជមានត្រូវប្រើដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ព្រោះឧបសគ្គ ចម្បងពាក់ព័ន្ធនឹងនឹងកង្វះខាតសេវាកម្ម។
- **PHAST:** វិធីសាស្ត្រផ្លាស់ប្តូរទម្លាប់អនាម័យ (PHAST) មានគោលបំណងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវអាកប្ប កិរិយាអនាម័យ ដើម្បីកាត់បន្ថយជំងឺរាគ និងលើកទឹកចិត្តដល់ការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ឱ្យទទួលបានទឹកស្អាត

និងសេវាកម្មអនាម័យគ្រប់គ្រាន់។ គោលការណ៍វិធីសាស្ត្រនេះ គឺការចូលរួមរបស់សហគមន៍នៅក្នុង គម្រោងផ្ទាល់ ផ្តល់សិទ្ធិអំណាច និងលើកទឹកចិត្តឱ្យគាត់ចូលរួមក្នុងការសម្រេចចិត្តអំពីសេវាកម្មដែលពួកគាត់ត្រូវការ ឬចង់កែលម្អ ឬថែរក្សាទុកដដែល។ ឧបករណ៍ PHAST ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីការវាយតម្លៃមុនពេលចាប់ផ្តើម និងជាសកម្មភាពក្រុមក្នុងពេលអនុវត្ត។ ផែនការសកម្មភាពសហគមន៍អាចជាឧបករណ៍មានប្រយោជន៍ ដើម្បីឱ្យសហគមន៍ធ្វើការរួមគ្នាក្នុងការកែលម្អស្ថានភាពរបស់ពួកគេ។

ចែករំលែកព័ត៌មានជាមួយសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់៖ កុំចែករំលែកព័ត៌មាន-ការផ្សព្វផ្សាយ!

ការចែករំលែកព័ត៌មានតាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយខ្នាតធំ ដោយប្រើប្រាស់សារមិនសូវមានប្រសិទ្ធភាពទេ។ ការចែករំលែកព័ត៌មានតាមមធ្យោបាយពីរផ្លូវ(Two-way communication) មានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ធ្វើការជាមួយសហគមន៍ ផ្តល់ឱ្យពួកគាត់មានឱកាសបានចូលរួម និងពិភាក្សា។ បញ្ចូលសកម្មភាពរួមបញ្ចូលគ្នា (ដូចជាការគូសផែនទី) ដាក់ទាំងព័ត៌មានជាក់ស្តែង ដើម្បីជួយសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ ចាត់វិធានការដោះស្រាយហានិភ័យសម្រាប់សុខភាពពួកគាត់។

សារអនាម័យ៖

សារអនាម័យ អាចងាយស្រួលយល់ពេលណាសម្ភារៈនោះត្រូវបានបោះពុម្ពមានជារូបភាពផ្សេងៗ (សសេរជាអក្សរ ឬគូរជារូបភាព) ។ សារអនាម័យ គឺមិនត្រឹមតែជាសម្ភារៈបោះពុម្ព រាល់សកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយអនាម័យត្រូវបានបង្កើតឡើងឱ្យមានភាពពាក់ព័ន្ធ ហើយបើទោះឧបករណ៍ដែលមានការចូលរួមដូចជាការគូសផែនទីត្រូវបានអនុវត្តជុំវិញប្រធានបទឬសារដៃ (ប្រើបង្គន់អនាម័យកុំចន្ទារបង់ពាសវាលពាសកាល) ។ សារអនាម័យជាទូទៅបានមកពីតម្រូវការក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងខ្លីទៅក្រុមគោលដៅ។

សម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ ជាឯកសារបោះពុម្ព និងជារូបភាពដែលយកទៅប្រើនៅក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយចាំបាច់ត្រូវយល់ពីរបៀបបង្កើតសារច្បាស់លាស់។ សារខ្លះក្រសួងសុខាភិបាលបានធ្វើរួចហើយដូច្នោះអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យមានកន្លែងផ្លាស់ប្តូរតិចតួចបំផុត។ ប៉ុន្តែនៅក្នុងស្ថានភាពបែបនេះ សារអាចត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរទៅតាមបរិបទ ហើយត្រូវផ្តល់យោបល់ឱ្យអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យបង្កើតជាសារខ្លី៖ ដែលអាចជួយបង្កើតជំនិត បង្កើតជាសារ និងបង្កើតជាសម្ភារៈសម្រាប់ចុះធ្វើការអនុវត្ត។ ការសង្ខេបសារ មានចំណុចសំខាន់ដូចខាងក្រោម៖

ការសង្ខេបសារ៖

- **សាមញ្ញ** :ប្រើពាក្យសាមញ្ញ និងប្រើពាក្យដែលប្រើជាទូទៅក្នុងភាសា / គ្រាមភាសាក្នុងស្រុកដើម្បីឱ្យមនុស្សអាចយល់បាន។ វិធីដែលអ្នកនិយាយឃ្លាអ្វីមួយអាចមានអត្ថន័យខុសគ្នាពីសារដែលបានសសេរ។ កុំដាក់ព័ត៌មានច្រើនពេកទៅក្នុងសារក្នុងពេលតែមួយ។ សារត្រូវតែសមស្របនឹងបរិបទនិងកាលៈ។
- **ការបញ្ចេញបញ្ចូល**: ត្រូវបានបង្កើតទៅតាមបរិបទ វប្បធម៌ និងបញ្ហាអនាម័យជាក់ស្តែង។ សូមប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះសារដែលអ្នកស្តាប់ ស្តាប់ហើយមានអារម្មណ៍ថាមានការជេរប្រមាថ។ បញ្ហាអនាម័យត្រូវតែមាន

លក្ខណៈជាក់លាក់។ ព័ត៌មានចាំបាច់ត្រូវបានដាក់បន្ថែមអត្ថន័យគ្រប់ដំណាក់កាល ដើម្បីឆ្លើយតប និងធ្វើឱ្យស្របគ្នានឹងសំណង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យ។

- **ភាពអាចធ្វើបាន៖** សារ និងសកម្មភាពចង់ឱ្យមានផ្លាស់ប្តូរដែលអ្នកចង់បញ្ចុះត្រូវធ្វើទៅតាមអ្វីដែលអាចធ្វើទៅបាន។ ឧទាហរណ៍ អ្នកមិនចាំបាច់លើកទឹកចិត្តឱ្យអ្នកស្តាប់ លាងដៃនឹងសាប៊ូ ឬទឹកគ្រប់ពេលនោះ បើមានអ្វីជំនួសសាប៊ូបានក៏អាចលាងបានដែរ។
- **ភាពត្រឹមត្រូវ និងភាពជាប់លាប់៖** ផ្តល់ជូនប្រជាជននូវព័ត៌មានដូចគ្នា។ សហការ និងសម្របសម្រួលជាមួយអង្គការដទៃទៀត អាជ្ញាធរសុខាភិបាល។ ល។ ដើម្បីធានាថាគ្មានភាពខុសគ្នាណាមួយកើតមានឡើយ។
- **ព័ត៌មានចម្រុះ និងកត្តាជម្រុញអារម្មណ៍៖** ការភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងទៅកត្តាជម្រុញទឹកចិត្តមានឥទ្ធិពលខ្ពស់ជាងសារដែលផ្អែកលើព័ត៌មានដែលមនុស្សបានដឹងរួចហើយ។ CLTS ជាកត្តាជម្រុញអារម្មណ៍ខ្លាំងក្នុងការធ្វើអឱ្យស្តាប់ខ្លួនអ្វីដែលអាចយកមកប្រើប្រាស់បាន។ សារគួរតែងាយយល់ ស្រួលស្តាប់ និងមានឯកជនភាព។
- **ការចូលរួម៖** សមាជិកសហគមន៍ត្រូវចូលរួមក្នុងការរៀបចំសារដើម្បីធានាថាសារទាំងនេះត្រូវបានកំណត់គោលដៅសម្រាប់សហគមន៍ដើម្បីអាចទទួលយកនិងយល់បាន បើសិនមិនសមស្រប សហគមន៍តាមដាននិងតស៊ូមតិក្នុងការកែសំរួលផងដែរ។

e. វិធីសាស្ត្រ និងសម្ភារៈអនុវត្តសាកល្បងនិងធ្វើតេស្តមុនពេលចាប់ផ្តើម

វិធីសាស្ត្រដែលត្រូវបានជ្រើសរើសហើយ ហើយយល់ព្រម និងយកទៅប្រើប្រាស់ ត្រូវរៀបចំបុគ្គលិក / អ្នកស្ម័គ្រចិត្តនិងសម្ភារៈឱ្យរួចរាល់ ឧទាហរណ៍ ការចតសំលេងសំរាប់កម្មវិធីវិទ្យុ ព្រឹត្តិបត្រសំរាប់ហ្គេម និងរឿងល្ខោន រូបភាពសម្រាប់ដាក់ល្បែងជក់យី។ ល។

ការធ្វើតេស្តសាកល្បងរាល់សកម្មភាពមុនពេលចាប់ផ្តើមជាមួយក្រុមគោលដៅនីមួយៗនៅក្នុងដំណាក់កាលទី២ មានសារៈសំខាន់ណាស់ដើម្បីពិនិត្យឱ្យបានច្បាស់ពីអ្វីដែលត្រូវធ្វើ។ ការធ្វើតេស្តនេះអាចធ្វើជាមួយក្រុមតូចមួយមុនពេលចាប់ផ្តើមប្រើវា។ សុំឱ្យក្រុមមនុស្សគោលដៅបានចូលរួមដូចជាក្រុមដែលត្រូវគេមើលរំលងឱ្យគាត់បានចូលរួមធ្វើតេស្តមុនពេលគម្រោងចាប់ផ្តើម (ឧទាហរណ៍ កម្មវិធីវិទ្យុ បទចម្រៀង សកម្មភាពក្រុម) អមដោយការពិភាក្សាជាក្រុម (និង / ឬសំភាសន៍ពាក់កណ្តាលរចនាសម្ព័ន្ធ) ដើម្បីជួយកំណត់ចំណុចដូចខាងក្រោម៖

- **គិតពីចំណុចសំខាន់ៗ :** តើសកម្មភាពងាយស្រួលចងចាំឬទេ? អ្នកត្រូវតែអាចចងចាំនិងបកស្រាយឡើងវិញនូវព័ត៌មានឬអ្វីដែលពួកគេបានយល់ពីសកម្មភាពនោះ។
- **សកម្មភាពបញ្ចេញស្ទុះ:**តើសកម្មភាពទាំងអស់នេះ អាចជួយជម្រុញសកម្មភាពផ្សេងដែរឬទេ? សួរក្រុមថាតើពួកគេចង់ធ្វើអ្វីផ្សេង នឹងផ្លាស់ប្តូរបន្ទាប់ពីការធ្វើតេស្តមុនពេលចាប់ផ្តើមដែរឬទេ។

- **បង្ហាញភាពវិជ្ជមាន:** ពិភាក្សាជាមួយសមាជិកសហគមន៍ដើម្បីធានាថារូបភាព ពាក្យ ឬដ្យាក្រាមដែលត្រូវបានប្រើបញ្ជូនសារ និងកំណត់បំណងថាតើចង់ឱ្យសាររបស់យើងមានឥទ្ធិពលក្នុងកម្រិតប៉ុណ្ណានិងជៀសវាងធ្វើឱ្យអ្នកស្តាប់មានអារម្មណ៍ថា ជាការប្រមាថមើលងាយ ឬបំភាន់អ្នកស្តាប់។

ព័ត៌មានដែលប្រមូលបានក្នុងកំឡុងពេលធ្វើតេស្តមុនពេលចាប់ផ្តើម ត្រូវប្រើដើម្បីកែតម្រូវសកម្មភាព។ ធានាថាមានភាពបត់បែននៅគម្រោងថវិកាសម្រាប់រៀបចំសម្ភារៈបន្ថែមព្រោះការធ្វើតេស្តមុនអាចកំណត់ការផ្លាស់ប្តូរតម្រូវការ និងស្ថានភាពភ្លាមៗ។

Q: មានវិធីសាស្ត្រជាច្រើន តើវិធីសាស្ត្រណាដែលមានប្រសិទ្ធភាពបំផុត?

ការជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រត្រូវជ្រើសឱ្យត្រូវនឹងក្រុមគោលដៅ និងតម្រូវការ។ មិនមាន“ វិធីសាស្ត្រល្អបំផុត” អ្នកខ្លះនឹងដំណើរការល្អជាមួយក្រុមនិងបរិបទ វិធីសាស្ត្រខ្លះដំណើរការបានល្អជាមួយកុមារហើយវិធីផ្សេងទៀតគឺល្អសម្រាប់មនុស្សពេញវ័យ។ វិធីសាស្ត្រខ្លះគឺចាំបាច់ប្រើដើម្បីអាចប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយជនពិការដូចជាសម្ភារៈងាយអាននិងងាយស្រួលសម្រាប់ជនពិការសតិបញ្ញានិងការលូតលាស់។ សូមរើសវិធីសាស្ត្រដែលល្អបំផុតដោយវិធីសាស្ត្រនោះមានអន្តរកម្មល្អជាមួយសហគមន៍។ សាកល្បងវិធីសាស្ត្រជាមុនដើម្បីមើលថាតើវាដំណើរការយ៉ាងដូចម្តេច។

Q: តើខ្ញុំត្រូវអនុវត្តការធ្វើតេស្តជាមុនយ៉ាងដូចម្តេច?

អ្នកគួរតែជ្រើសរើសក្រុមតូចមួយពីក្រុមអ្នកដែលបានបម្រុងទុកនៅក្នុងវិធីសាស្ត្រ និងអនុវត្តដូចទៅនឹងជាមេរៀនពិតៗ។ រៀបចំជាមុននូវសំណួរណែនាំមួយចំនួនដែលត្រូវសួរទៅកាន់អ្នកទទួលបានផលទាក់ទងនឹងការយល់ដឹង និងបញ្ហាអ្វីដែលអាចកើតឡើងនាំឱ្យមានភាពចម្រូងចម្រាស។ សួរសំណួរដូចដែលក្រុមបានពិភាក្សាជាក្រុម ហើយកត់ត្រាចម្លើយទុក។ កុំភ្លេចតាមដាននិងបញ្ចូលក្រុមផ្សេងៗគ្នាក្នុងការធ្វើតេស្តជាមុនពីព្រោះពួកគេអាចមានការយល់ឃើញខុសគ្នា។

Q. តើខ្ញុំត្រូវរង់ចាំរហូតដល់បញ្ចប់ជំហានទី ១-៥ ទើបបង្កើតសារផ្សព្វផ្សាយខ្លីរបស់ខ្ញុំឬ?

ដើម្បីបង្កើតសារខ្លី និងបង្កើតសម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយបានល្អ ត្រូវបង្កើតសារឱ្យមានចំណុចសំខាន់ៗដែលមាននៅក្នុងជំហានទី១-៥ ទើបមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ការអន្តរាគមន៍ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយនៅសហគមន៍។ ទោះបីជាមានសម្ភារៈត្រៀមពីក្រសួងសុខាភិបាលក៏ដោយក៏ក្រុមលើកកម្ពស់អនាម័យគួរតែធានាថាពួកគេបំពេញបានតាមស្តង់ដារដែលមានក្នុងតារាង i សាមញ្ញ ការបញ្ចេញបញ្ចូលភាពអាចធ្វើបាន ភាពត្រឹមត្រូវ និងភាពជាប់លាប់ ការចូលរួម សមស្របតាមលំដាប់លំដោយ ការលើកទឹកចិត្ត និងមានការចូលរួម។

ជំហានទី ៦ : ការអនុវត្ត

ការបញ្ចប់ជំហានទី១ ដល់ទី ៥ គឺជាវិធីដើម្បីធានាថាមានផែនការសកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នៅក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ ការអនុវត្តចាំបាច់ត្រូវចាប់ផ្តើមភ្លាមៗនៅពេល

ដែលអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗទាំងអស់យល់ព្រមលើផែនការហើយ។ នៅក្នុងបរិបទភាគច្រើនដែលកាកបាទក្រហមអង្គចន្ទក្រហមប្រតិបត្តិការមានសម្ពាធយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការផ្តួចផ្តើមដំណាក់កាលអនុវត្តពីព្រោះសកម្មភាពបន្ទាន់មួយចំនួនត្រូវបានគេគិតថាជាការចាំបាច់នៅពេលចាប់ផ្តើមមានគ្រោះមហន្តរាយ។ អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យអាចបញ្ចូលរាល់ធាតុសំខាន់ៗមួយចំនួនក្នុងជំហានទី១ ដល់ទី ៥ ហើយឈានទៅរកការអនុវត្ត។ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ ផែនការចាំបាច់ត្រូវបានពិនិត្យឡើងអនុវត្ត និងកែសំរួលឡើងវិញ។ ការធ្វើតេស្តសម្ភារៈ និងវិធីសាស្ត្រផ្សព្វផ្សាយជាមុនអាចនាំឱ្យមានការកែសំរួលនិងសម្របខ្លួនខ្លះៗដើម្បីធានាថាវាមានភាពប្រាកដនិយម និងសមស្រប។

ការបណ្តុះបណ្តាលក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ

ពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ សម្ពាធដ៏ខ្លាំងមួយគឺការឆ្លើយតបយ៉ាងរហ័សទៅនឹងស្ថានភាព។ បុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តទាំងអស់គួរតែមានការបណ្តុះបណ្តាលជាមូលដ្ឋានអំពីរបៀបធ្វើការ/ របៀបស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់កាកបាទក្រហមអង្គចន្ទក្រហម នេះរាប់បញ្ចូលទាំងចំណេះដឹង ការយល់ និងរបៀបអនុវត្តពីគោលការណ៍គ្រឹះរបស់កាកបាទក្រហមអង្គចន្ទក្រហម សីលធម៌ និងបទដ្ឋានមនុស្សធម៌។ ប្រសិនបើបុគ្គលិក / អ្នកស្ម័គ្រចិត្តដែលទើបនឹងជ្រើសរើសថ្មី ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងគ្រោះមហន្តរាយត្រូវទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលខ្លីៗប៉ុន្តែឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់។

កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលមិនគួរមានរយៈពេលវែងពេកទេ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលគួរមានរយៈពេលតែមួយថ្ងៃទើបល្អ ដោយផ្ដោតលើចំណុចសំខាន់ៗ ហើយកសាងជំនាញដោយគ្រាន់តែបន្ថែមមេរៀនដែលចង់ដាក់បញ្ចូលនោះ (ឧទាហរណ៍៖ រៀបចំមេរៀនរយៈពេល២ម៉ោង / ពិនិត្យឡើងវិញក្នុងមួយសប្តាហ៍ម្តង) ។ ធ្វើការសង្ខេបឡើងវិញជាមួយអ្នកស្ម័គ្រចិត្តជាប្រចាំថ្ងៃ ឬប្រចាំសប្តាហ៍ជាផ្នែកមួយនៃការបណ្តុះបណ្តាល / ត្រួតពិនិត្យ។ រៀនពីការងារ វិធីសាស្ត្រ គឺមានប្រសិទ្ធភាពណាស់ និងទទួលបានការសរសើរពីអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត។ ការបណ្តុះបណ្តាលត្រូវបានបង្រៀនទៅតាមបរិបទ និងការអនុវត្តជាក់ស្តែងដោយផ្អែកលើចំណេះដឹងជំនាញនិងបទពិសោធន៍ដែលមានស្រាប់ហើយផ្ដោតលើតម្រូវការជាក់ស្តែង។

បុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តទាំងអស់គួរតែដឹងពីគោលបំណងនៃការលើកកម្ពស់អនាម័យ។ សរុបមក:

- **អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ** គួរតែដឹងពីវិធីរៀបចំផែនការនិងអនុវត្តកម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យដោយមានប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ របៀបក្នុងការជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រសមស្របសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យប្រកប

ដោយប្រសិទ្ធភាពជាមួយ នឹងការចូលរួមរបស់សហគមន៍រួមទាំងយន្តការគណនេយ្យភាព និងរបៀប ផ្តល់ព័ត៌មានត្រលប់។

- អ្នកផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់សហគមន៍ អ្នកស្ម័គ្រចិត្តសហគមន៍ អ្នកប្រមូលផ្តុំសហគមន៍ និងបុគ្គលិក ផ្សព្វផ្សាយគួរតែដឹងពីវិធីវិធីសាស្ត្រអនុវត្ត ដើម្បីធានាថាសហគមន៍មានសមត្ថភាពប្រើប្រាស់ការសម្រប សម្រួលផ្នែកទឹកស្អាត និងអនាម័យបានល្អបំផុត សកម្មភាពបែបនេះស្តែងឱ្យឃើញថា ដើម្បីការពារកុំឱ្យ មានជំងឺរាគ្សស និងជំងឺដែលទាក់ទងនឹងទឹកមិនស្អាត និងអនាម័យមិនល្អទៀត។

ដោយផ្អែកលើបរិបទ អ្នកសម្របសម្រួលការលើកកម្ពស់អនាម័យ ចាប់ផ្តើមដោយការផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាល / វគ្គបណ្តុះបណ្តាលរំលឹកដល់អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ ហើយការបណ្តុះបណ្តាលនេះនឹងធ្វើឱ្យអ្នកប្រមូលផ្តុំ សហគមន៍និងក្រុមសហគមន៍មានដូចជាគណៈកម្មាធិការទឹកស្អាត។

ក្លឹបទឹកស្អាត និងអនាម័យ WASH Cluster មានបណ្តុំឯកសារបណ្តុះបណ្តាល (ជាមួយបណ្ណាល័យជំនួយ) ដែលអាចប្រើសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលក្រុមផ្សព្វផ្សាយអនាម័យដែលសម្របខ្លួនទៅនឹងបរិបទ និងតម្រូវ ការ។ ឯកសារបណ្តុះបណ្តាលទាំងនេះមាននៅលើអ៊ីនធឺណែតសូមចុចត្រង់នេះ [WASH Cluster website](#).

គ្រប់គ្រងក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ

បុគ្គលិកនិងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តទាំងអស់ត្រូវបានគ្រប់គ្រងបានល្អតាមរយៈ - ឱ្យពួកគេមានតួនាទីច្បាស់លាស់ទៅ តាមការមុខនាទីដែលពួកគេទទួលខុសត្រូវ ធ្វើបែបនេះដើម្បីធានាមិនឱ្យមានបន្ទុកការងារច្រើនពេកទេដែល នាំឱ្យពួកគេអាចរងផលប៉ះពាល់ពីគ្រោះមហន្តរាយដែរ។ អាជ្ញាធរ មានគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងអ្នកស្ម័គ្រ ចិត្ត ដែលជាគោលនយោបាយលើកទឹកចិត្តដល់អ្នកស្ម័គ្រចិត្ត ហើយក៏មានគោលនយោបាយជាក់លាក់ សម្រាប់គ្រោះមហន្តរាយដែរ។

ក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យត្រូវបានគេសម្គាល់ឃើញយ៉ាងងាយស្រួលដោយគ្រាន់តែឃើញ អាវយឺត មួក ឬ អាវកាក់ហើយនឹងមានឈ្មោះ ផ្លាកសញ្ញាឬក្រដាសបិត ដើម្បីជួយឱ្យមានគណនេយ្យភាព។

មានប្រព័ន្ធគណនេយ្យភាពដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងបន្ទាប់ពីពិភាក្សាជាមួយសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះ ពាល់ និងអាជ្ញាធរជាតិដូច្នោះវាសមស្របនឹងបរិបទ។ ប្រើការជូនដំណឹងដែលមានការពិពណ៌នាអំពីអ្វីដែល ក្រុមការងារទឹកស្អាត និងអនាម័យកាកបាទក្រហមអឌ្ឍចន្ទក្រហមកំពុងធ្វើ បុគ្គលិក កម្មវិធី សកម្មភាពផ្សេងៗ និង កន្លែងដែលសហគមន៍អាចទៅទទួលព័ត៌មានបន្ថែម និងវិធីដែលពួកគាត់អាចផ្តល់មតិដោយអនាមិក - ដូច ជាប្រអប់សំបុត្រ (បើគាត់អាចសរសេរបានគួរ មានក្រដាស និងបិទ។ ល។) លេខទូរស័ព្ទ ឬឈ្មោះជនបង្គោ ល។ អ្នកសម្របសម្រួលការលើកកម្ពស់អនាម័យគួរតែបង្កើតប្រព័ន្ធមួយសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងមតិដូច្នោះរាល់ សកម្មភាព និងព័ត៌មានត្រលប់ត្រូវបានផ្តល់ទៅសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់វិញ។

ការផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់អនាម័យជាមួយសហគមន៍

ជម្រើសនៃវិធីសាស្ត្រត្រូវបានពិភាក្សាខាងលើនៅក្នុងជំហានទី៥ : ការធ្វើផែនការ។ ហើយពួកគេគួរតែត្រូវសេរីចំណុចគ្រោងបង្ហាញនៅក្នុងផែនការលើកកម្ពស់អនាម័យ។ ចងចាំឱ្យប្រាកដថា វិធីសាស្ត្រសមស្របនឹងតម្រូវការ (ជំហានទី១) កំណត់ក្រុមគោលដៅដែលបានកំណត់ក្នុងជំហានទី២ និងបរិបទវប្បធម៌។ ពួកគេគួរតែឆ្លើយតបទៅនឹងគោលបំណងដែលបានកំណត់ក្នុងជំហានទី ៤ ហើយឆ្លុះបញ្ចាំងពីការវិភាគឧបសគ្គនិងកត្តាជម្រុញលើកទឹកចិត្តពីជំហានទី៣។

ប្រើវិធីសាស្ត្ររួមបញ្ចូលគ្នាដោយផ្ដោតលើអន្តរកម្មតាមដែលអាចធ្វើទៅបានដើម្បីលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមពីសហគមន៍ដោយឱ្យសហគមន៍រងផលប៉ះពាល់មានគំនិតធ្វើសកម្មភាពការពារជំងឺទាក់ទងទឹកកខ្វក់ខ្វះបង្គន់អនាម័យ និងខ្វះអនាម័យផ្ទាល់ខ្លួន។

សហការជាមួយបុគ្គលតាមផ្នែក ដែលកាន់ការផ្នែកសំណង់ទឹកស្អាត ឧទាហរណ៍គ្រឿងបរិក្ខារអនាម័យវិស្វករ ជាងឈើ ជាងសំណង់ជាដើម ពួកគេក៏ជាផ្នែកមួយនៃសកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យនៅក្នុងសហគមន៍។

ការប្រើប្រាស់ប្រអប់ផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ

ប្រអប់ផ្សព្វផ្សាយអនាម័យគឺជាប្រអប់មួយ (ឬសំណុំប្រអប់) ដែលមានជម្រើសមួយចំនួនដែលមានប្រយោជន៍សម្រាប់អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យដើម្បីចាប់ផ្ដើមសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយអនាម័យភ្លាមៗបន្ទាប់ពីមានគ្រោះមហន្តរាយ។ ប្រអប់ IFRC មានរបស់របរដែលមានប្រយោជន៍មិនងាយរកបានភ្លាមៗរួមមានសម្ភារៈការិយាល័យ ក្រដាសពណ៌ កន្សែ ថ្នាំលាប អំពូល ម៉ាស៊ីនចិត មេហ្គាហ្វូន សំណុំរូបភាព (៣ ឈុតសម្រាប់តំបន់ផ្សេងៗគ្នា) និងឧបករណ៍សម្រាប់ដេរតុកក្ដារអាយ៉ង។ បញ្ជីរាយនាមសម្ភារៈទាំងនេះសូមចុចទីនេះ [here](#) អាជ្ញាធរជាតិ និង MSM ERUs បានបង្កើតប្រអប់ផ្សព្វផ្សាយអនាម័យតាមបរិបទផ្ទាល់ខ្លួន។

ជ្រើសរើសការកំណត់និងពេលវេលាសមស្រប

ការកំណត់នឹងអាស្រ័យលើចំនួនប្រជាជនគោលដៅ និងវិធីសាស្ត្រ។ នៅពេលជ្រើសរើសយកការរៀបចំសូមពិចារណាអំពីមធ្យោបាយពេលវេលា និងទីកន្លែងសូមគិតពិចារណាពីដំណើរការសមស្របបំផុតដើម្បីទៅដល់ក្រុម / សមាជិកសហគមន៍ផ្សេងគ្នាដែលពួកគេអាចចូលរួមសកម្មភាពនិងពិភាក្សាបាន។ ធ្វើការជាមួយគ្រូដើម្បីបញ្ចូលសកម្មភាពមួយចំនួនសម្រាប់កុមារនៅសាលារៀននិងក្លឹបយុវជន។ ដោយផ្អែកលើបរិបទគួរឱ្យសហគមន៍បានពិភាក្សា /ធ្វើសកម្មភាពសហគមន៍ក្នុងការប្រមូលអ្នកដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុមទឹក។ រួមបញ្ចូលការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យមួយចំនួនដោយភ្ជាប់ជាមួយការចែកចាយសម្ភារៈអនាម័យ។ គិតអំពីតម្រូវការផ្សេងទៀតនៅលើពេលវេលារបស់ប្រជាជនគោលដៅហើយនៅពេលវេលាដែលអាចទទួលបាននិងអាចចូលរួមសកម្មភាពបានច្រើនបំផុត។

កិច្ចសន្យានិងកាលវិភាគសម្រាប់ធ្វើប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយធំ

ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយអាចត្រូវបានប្រើដើម្បីពង្រីកកម្មវិធីឱ្យបានដល់កម្រិតអតិបរមាក្នុងរយៈពេលពីរឬបីថ្ងៃដំបូងបន្ទាប់ពីមានគ្រោះមហន្តរាយ។ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយធំ នឹងអាស្រ័យលើភាពចាំបាច់ (ឧទាហរណ៍ប្រសិនបើការចូលទៅកាន់សហគមន៍មិនងាយស្រួលទេ) និងលើថវិកា កិច្ចសន្យាជាមួយស្ថានីយ៍ទូរទស្សន៍ និងវិទ្យុអាចធ្វើ

ទៅបានដោយមានជំនួយពីអាជ្ញាធរ។ ចំណាំថាមនុស្សពិបាកស្តាប់ប្រហែលជាមិនអាចទទួលបានព័ត៌មានពីប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយធំ ៗ ដូចជាទូរទស្សន៍ (លើកលែងតែភាសាសញ្ញាត្រូវបានប្រើ) និងវិទ្យុបានទេ។ ការសម្របសម្រួលជាមួយអ្នកអនុវត្តទឹកស្អាតដទៃទៀតដើម្បីធានាឱ្យបាននូវសារដែលមានភាពស៊ីសង្វាក់ពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់។ ប៉ុន្តែ បើកម្មវិធីទូរទស្សន៍ វិទ្យុ ផ្សាយដាច់ដោយឡែកពីអង្គការដទៃទៀតដើម្បីចៀសវាងសារផ្សេងទៀតដែលត្រូវបានសន្មតថាជាសាររបស់កាកបាទក្រហម និងអង្គការក្រហម។

ធ្វើការរួមគ្នាជាមួយវិស្វករ និងអ្នកដទៃទៀត

អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យគឺជាផ្នែកមួយនៃក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយទឹកស្អាត និងអនាម័យ ហើយក្រុមនេះគួរតែធ្វើការជាមួយគ្នា ហើយគ្មានភាពផ្ទុយគ្នាទេ។ ក្រុមគួរតែមានការប្រជុំក្រុមទៀងទាត់និងធ្វើរបាយការណ៍រួមគ្នា។ **គាំទ្រដល់ការជ្រើសរើស ការរចនា ប្រតិបត្តិការ និងការថែទាំគ្រឿងបរិក្ខារទឹកស្អាត និងអនាម័យ - ផ្នែករឹង** អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យគួរតែធ្វើការរួមគ្នាជាមួយវិស្វករកាកបាទក្រហមអង្គការក្រហម និងបុគ្គលិករដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋានក្នុងការចូលរួមមកសាងសង់សម្ភារៈអនាម័យដើម្បីធានាថាការឆ្លើយតបសមស្របទៅនឹងតម្រូវការរបស់ប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ ហើយអ្វីដែលពួកគេទទួលបាន គឺពួកគាត់អាចប្រើបានល្អបំផុត។ អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យទទួលខុសត្រូវក្នុងការបកប្រែចំណង់ចំណូលចិត្តសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នារបស់ប្រជាជនទាក់ទងនឹងការរចនា និងការដាក់សម្ភារៈប្រើប្រាស់ទឹកស្អាត និងអនាម័យដល់វិស្វករ។ ក្រុមលើកកម្ពស់អនាម័យគួរតែជួយសម្រួលដល់ការពិភាក្សាជាមួយគ្រប់ផ្នែកនៃសហគមន៍រួមមានបុរស ស្ត្រី កុមារ និងជនពិការដើម្បីធានាថា ទស្សនៈរបស់ពួកគេត្រូវបានគេចាប់អារម្មណ៍ទាក់ទងនឹងការរចនា និងការជ្រើសរើសកន្លែងប្រើប្រាស់ទឹកស្អាតអនាម័យ។ ឧទាហរណ៍ តើមានកន្លែងបោកគក់សម្រាប់បោកខាវអាវត្រឹមត្រូវតាមខ្នាតដែរឬទេ? តើកុមារឈរដល់កន្លែងក្បាលរ៉ូប៊ីនេដែរឬទេតើមានការរៀបចំអនាម័យសម្រាប់កុមារដែរឬទេ? គ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃសហគមន៍គួរតែចូលរួមក្នុងការធ្វើតេស្តសាកល្បងរាល់សំណង់ទឹកស្អាតអនាម័យសមល្មមអាចប្រើប្រាស់បាន បើមិនល្អទេត្រូវធ្វើការជាមួយវិស្វករដើម្បីផ្លាស់ប្តូរកន្លែងដែលខ្លះខាតនោះ។ គួរមានផែនការសម្រាប់ប្រតិបត្តិការ និងថែទាំ។ ដោយផ្អែកលើបរិបទក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់អនាម័យជួយបង្កើតគណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ទឹកស្អាតដែលអាចទទួលខុសត្រូវក្នុងការថែរក្សាសំណង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យទាំងនោះមានដូចជា ម៉ាស៊ីនបូមទឹក រ៉ូប៊ីនេជាដើម។

ក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់អនាម័យធ្វើការជាមួយវិស្វករដើម្បីធានាថាមាន៖

- **ភាពអាចទទួលយកបាន** - រាល់សំណង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យត្រូវនឹងការចង់បាន និងបទដ្ឋានក្នុងតំបន់។ ឧទាហរណ៍ ប្រភេទបង្គន់និងសម្ភារៈប្រើប្រាស់ សម្ភារៈសំរាប់សំអាតគូថ។
- **ភាពអាចប្រើប្រាស់បាន** - សម្រាប់គ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៅសហគមន៍ ទាំងនាក់ដែលមាន កុមារតូចត្រូវទទួលបានបង្គន់អនាម័យសមស្របតម្រូវជាចាំបាច់។
- **សុវត្ថិភាព** - ហានិភ័យនៃអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រអាចកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់បន្ទាប់ពីមានគ្រោះមហន្តរាយ។ ពិភាក្សាជាមួយសហគមន៍សួរថាតើមានកង្វល់អ្វីទេពីសំណង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យ

ទាំងនោះ ត្រូវពិនិត្យមើលថាមានភ្លើងបំភ្លឺគ្រប់គ្រាន់នៅជិតបង្គន់ មានចាក់សោរនៅលើទ្វារបង្គន់ដែរឬទេ។

- **បរិយាបន្ន** - តើរាល់សំណង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យដែលបានបែងចែកទៅតាមក្រុមមនុស្សផ្សេងៗគ្នា ការរចនារបស់សំណង់ក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ តើមានបងប្អូនជនជាតិណាខ្លះដែលកំពុងត្រូវបានគេមើលងាយ ហើយអាចមិនមានលទ្ធភាពទទួលបានសេវាកម្មទឹកស្អាត ឬសំណង់ទឹកស្អាត អនាម័យដែរឬទេ?

ការទទួលបានទឹកផឹកប្រកបដោយសុវត្ថិភាព

អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យក៏អាចសហការជាមួយវិស្វករដើម្បីធានាថាប្រជាជនអាចទទួលបានទឹកស្អាត។ អាស្រ័យលើបរិបទប្រសិនបើចាំបាច់ក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យនឹងលើកកម្ពស់ ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយពីវិធីបន្សុទ្ធទឹកតាមគ្រួសារទៅមហាគមន៍ និងគ្រួសារសហគមន៍ តាមរយៈការគាំទ្រពីវិស្វកររបស់កាកបាទក្រហមអឌ្ឍចន្ទក្រហម ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលសហគមន៍ ពីរបៀបប្រើប្រាស់សម្ភារៈបន្សុទ្ធទឹក និងធ្វើការតាមដានដើម្បីធានាថាសហគមន៍ប្រើប្រាស់ផលិតផលបន្សុទ្ធទឹកបានត្រឹមត្រូវ និងទឹកមានសុវត្ថិភាពសម្រាប់ផឹក ហើយរក្សាទុកទឹកផឹកក្នុងធុងស្អាតយ៉ាងមានសុវត្ថិភាពនៅតាមគ្រួសារ ។

ការទទួលបានសម្ភារៈអនាម័យសមស្របៈការចែកចាយជំនួយ

ការចែកជំនួយរបស់កាកបាទក្រហម និងអឌ្ឍចន្ទក្រហមជាធម្មតាត្រូវបានធ្វើឡើងដោយក្រុមជួយសង្គ្រោះបន្ទាន់។ អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យមិនធ្វើការចែកចាយផលិតផលដែលទាក់ទងនឹងអនាម័យទេ (ឧបករណ៍ សម្ភារៈធ្វើអនាម័យ សាប៊ូ ធុងជាដើម) ប៉ុន្តែពួកគេអាចចូលរួមក្នុងការចែកសម្ភារៈខ្លះដែលជាផ្នែកមួយនៃការបណ្តុះបណ្តាលដូចជាសកម្មភាពធ្វើបង្ហាញ ឬសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយនានា។ រកភាពខ្លះចន្លោះដែលមិនអាចទទួលបានសម្ភារៈសំខាន់ៗ (សាប៊ូ ធុងទឹក សម្ភារៈអនាម័យពេលមានរដូវ) ចាំបាច់ត្រូវរាយការណ៍ទៅក្រុមផ្តល់ជំនួយដែលកំពុងធ្វើប្រតិបត្តិការដោយអាជ្ញាធរ / ឬ IFRC ។ អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការធានាថាសមាជិកសហគមន៍ទាំងអស់ (បុរសស្ត្រី និងកុមាររួមទាំងជនពិការ) ទទួលបានសម្ភារៈអនាម័យដែលសមស្របនឹងតម្រូវការរបស់ពួកគេ។ ពួកគេគួរតែជួយភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងរវាងការស្តាប់សហគមន៍និងការទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុមផ្តល់ជំនួយ។ អ្នកផ្សព្វផ្សាយក៏គួរតែជួយក្នុងការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានរវាងក្រុមផ្តល់ជំនួយនិងសហគមន៍ផងដែរ។ ផ្តល់ការឆ្លើយតបពីសហគមន៍បន្ទាប់ពីការចែកចាយឧបករណ៍អនាម័យ។ អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យគួរតែពាក់ព័ន្ធជាមួយព័ត៌មានសម្ភារៈអនាម័យ ដើម្បីធានាថាសហគមន៍ទាំងអស់យល់ដឹងអំពីសិទ្ធិរបស់ពួកគេ ហើយព័ត៌មាន និងសារស្តីអំពីអនាម័យ គឺសមរម្យ។ ប្រព័ន្ធបញ្ជូនសម្រាប់ដាក់សម្ភារៈអនាម័យ (កន្លែងដែលមនុស្សអាចជ្រើសរើស និងយកសម្ភារៈអនាម័យដែលពួកគេត្រូវការ) ប្រហែលជាសមរម្យជាងការចែកចាយឧបករណ៍អនាម័យ។

ការទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗទាំងអស់

ការអនុវត្តផែនការលើកកម្ពស់អនាម័យគិតពីការសម្របសម្រួលជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗឱ្យបានល្អ៖

- អនុក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់អនាម័យទឹកស្អាតអាចផ្តល់នូវការផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងដៃគូដទៃទៀតដែលធ្វើការនៅក្នុងវិស័យនេះហើយក៏អាចបង្កើតនូវអនុសាសន៍បច្ចេកទេសដែលចាំបាច់ត្រូវពិចារណាផងដែរ។
- សហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់មានធនធានដើម្បីគាំទ្រសកម្មភាពផ្សេងៗ។ អាជ្ញាធរជាតិក៏មានធនធានសម្រាប់គាំទ្រដូចគ្នា ឧទាហរណ៍ តើពួកគេមានប្រអប់ផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ សម្ភារៈ IEC ឬប្រអប់ឧបករណ៍ដែរឬទេ? អង្គការដែលមានអាណត្តិគាំទ្រជនពិការអាចផ្តល់ជំនាញបច្ចេកទេសលើសកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យបែបបរិយាបន្ន ដែលអាចឱ្យអ្នកគ្រប់គ្នាចូលរួមក្នុងសហគមន៍បាន។ រដ្ឋាភិបាលក៏អាចមានស្តង់ដារផ្ទាល់ខ្លួនផងដែរ (ឧទាហរណ៍គោលនយោបាយជាតិអាចបញ្ជាក់ពីវិធីសាស្ត្រជាក់លាក់ក្នុងការប្រើប្រាស់) ។

Q: ហេតុអ្វីចាំបាច់ចែកសាប៊ូក្នុងពេលមានមហន្តរាយ?

សាប៊ូគឺសំខាន់ណាស់ព្រោះសាប៊ូជួយជំរះធាតុបង្កជំងឺ និងបាក់តេរីនៅលើស្បែកដែលទឹកមិនអាចលាងជំរះបានទេ។ ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីសាប៊ូ និងអនាម័យដៃសូមចុចទីនេះ [here](#).

Q :ការគ្រប់គ្រងអនាម័យពេលមករដូវ តើអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យមានតួនាទីយ៉ាងដូចម្តេច?

វាមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ក្នុងការរួមបញ្ចូលការគ្រប់គ្រងអនាម័យពេលមករដូវក្នុងសកម្មភាពអប់រំផ្សព្វផ្សាយអំពីអនាម័យ។ តួនាទីរបស់អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ គឺត្រូវពិភាក្សាជាមួយស្ត្រីក្នុងសហគមន៍ដើម្បីរកឱ្យឃើញនូវអ្វីដែលជាទម្លាប់ដែលមាន និងសម្ភារៈចាំបាច់សម្រាប់អនាម័យពេលមករដូវ ហើយប្រើព័ត៌មានទាំងនោះ ដើម្បីរៀបចំជាសម្ភារៈអប់រំទៅដល់គ្រួសារនោះវិញ (អាចហៅថា ជាសម្ភារៈការពារសេចក្តីថ្លៃថ្នូរពេលមករដូវ ឬជាសម្ភារៈសម្រាប់ស្ត្រី) ដោយផ្តល់មតិយោបល់ដល់ក្រុមសង្គ្រោះ។ ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីការគ្រប់គ្រងអនាម័យពេលមករដូវសូមចុចត្រង់ចំនុចនេះ [here](#).

Q. តើមានអ្វីកើតឡើង បើសិនជាឱ្យជាលុយជំនួសឱ្យការចែកចាយសម្ភារៈអនាម័យ - តើអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យត្រូវពាក់ព័ន្ធដែរឬទេ?

កម្មវិធីផ្ទេរប្រាក់ទទួលបានការចូលចិត្តកាន់តែច្រើនហើយក្នុងមានគ្រោះមហន្តរាយ សាច់ប្រាក់ (ប័ណ្ណទូទាត់ គូប៉ុង ឬមូលប្បទានប័ត្រ) អាចត្រូវបានចែកចាយជំនួសសម្ភារៈអនាម័យ។ ការងាររបស់អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យនឹងនៅតែមានសារៈសំខាន់។ វាចាំបាច់ណាស់ក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍ដើម្បីស្វែងយល់ពីតំរូវការ និងចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់ពួកគេហើយប្រសិនបើប្រព័ន្ធទូទាត់ប្រាក់ / ប័ណ្ណទូទាត់នឹងមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ពួកគេ ដើម្បីធានាថាប្រជាជនយល់ពីដំណើរការ និងតាមដានពីរបៀបដែល

ពួកគេធ្វើការសម្រេចចិត្ត (ឧទាហរណ៍ ទិញសម្ភារៈសម្អាតសម្រាប់គ្រួសារ) ដើម្បីកាត់បន្ថយការប្រឈម
នឹងហានិភ័យសុខភាពសាធារណៈក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ និងអនុវត្តតាមរបៀបការប្រើប្រាស់បាន
ត្រឹមត្រូវ។

ជំហានទី៧ : ការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃ

ការត្រួតពិនិត្យ គឺមានសារៈសំខាន់ដើម្បីបង្ហាញវឌ្ឍនភាព - ថាតើគោលបំណងកំពុងត្រូវបានសម្រេចហើយមតិយោបល់ត្រូវបានស្តាប់និងអនុវត្ត។ ក្រុមទាំងអស់ (រួមទាំងវិស្វករ) គួរតែចូលរួមហើយត្រូវតែយល់ពីដំណើរការត្រួតពិនិត្យ ដែលគួរតែជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីបណ្តុះ បណ្តាលសម្រាប់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តតាមសហគមន៍ផងដែរ។ ចូលរួមជាមួយសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យប្រមូលព័ត៌មានថែមទាំងចូលរួមក្នុងការវិភាគដើម្បីជួយធានាថាកម្មវិធីនេះសមស្របនឹងតម្រូវការរបស់ពួកគេ - ពួកគេនឹងដឹងច្បាស់នូវអ្វីដែលបានកើតឡើង ហើយហេតុអ្វីបានជាគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃសហគមន៍ត្រូវចូលរួមព្រោះជួយផ្តល់អំណាចដល់ពួកគេ។ ដើម្បីឱ្យមានការគ្រប់គ្រងនិងភាពជាម្ចាស់កម្មវិធីកាន់តែច្រើនមនុស្សផ្សេងគ្នានៅក្នុងសហគមន៍នឹងមានតម្រូវការផ្សេងៗគ្នាហើយប្រហែលជាមានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់មធ្យោបាយផ្សេងៗគ្នាដូច្នោះវាសំខាន់ណាស់ដែលមានការចូលរួមពីក្រុមមនុស្សទាំងអស់ក្នុងការឃ្លាំមើល ឧទាហរណ៍ បុរស ស្ត្រី កុមារ និងក្រុមងាយរងគ្រោះ។ ល។

សូចនាករនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌមូលដ្ឋាន ត្រូវបានប្រើដើម្បីធានាថាពួកគេបានផ្សព្វផ្សាយសូចនាករទឹកស្អាត និងអនាម័យផងដែរ WASH Indicators។ ក្រុមត្រូវការតាមដានវឌ្ឍនភាព និងផលប៉ះពាល់នៃកម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យដើម្បីកំណត់និន្នាការ ឧទាហរណ៍ ការប្រើប្រាស់បង្គន់អនាម័យ និងតម្រូវការបន្សាំ សកម្មភាព និងវិធីសាស្ត្រអនុវត្តឡើងវិញ។ សំណួរសំខាន់មួយដែលត្រូវសួរគឺថា តើផ្នែកទាំងអស់នៃសហគមន៍ពេញចិត្តនឹងសម្ភារៈប្រើប្រាស់ទឹកស្អាត ហើយកំពុងប្រើប្រាស់វាដែរឬទេ។

វិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យរួមមាន:

- ការដើរកាត់ភូមិ ការសង្កេត ការនិយាយ ជាមួយសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់
- ពិភាក្សាក្រុម
- ការសង្កេត
- បោះឆ្នោតជាសន្លឹកតាមផ្ទះ
- ការធ្វើផែនទី
- ប្រជុំជាមួយសហគមន៍
- ប្រជុំជាមួយក្រុម

របាយការណ៍ និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពពីព័ត៌មានបានមកពីការត្រួតពិនិត្យ ហើយត្រូវបានចងក្រង និងចែករំលែក។ ព័ត៌មានគួរតែត្រូវបានពិភាក្សា និងវិភាគ។ ឧទាហរណ៍ ការពិចារណាមិនត្រឹមតែគិតថាតើគោលដៅត្រូវបានសម្រេច ឬអត់នោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវគិតថា តើគោលបំណងសមស្របទៅនឹងតម្រូវការដែរទេ។ ពេលវេលា និងការត្រួតពិនិត្យឱ្យបានញឹកញាប់ គឺអាស្រ័យលើបរិបទ។ ឧទាហរណ៍ ទំហំនៃគ្រោះមហន្តរាយ។

ការត្រួតពិនិត្យមិនត្រឹមតែផ្តោតលើសូចនាកររបរិមាណ (ដូចជា ចំនួនបង្គន់) ប៉ុន្តែគួរតែបញ្ចូលសូចនាករគុណភាពផងដែរ (ដោយមានការឆ្លើយតបពីប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់មិនថាគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃសហគមន៍កំពុងប្រើប្រាស់បង្គន់អនាម័យហើយពេញចិត្តនឹងបង្គន់ទាំងនោះដែរឬទេ) ។ ស្តាប់អ្នកស្ម័គ្រចិត្ត និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ធ្វើកំណត់ត្រា និងតាមដានការនិយាយពីការប្រើបង្គន់ផងដែរ។ សូមចូលមើលទម្រង់ត្រួតពិនិត្យដែលត្រូវបានកែសម្រួលរួចហើយដោយចុចត្រង់ចំនុចនេះ [here](#).

សូចនាករ	មធ្យោបាយនៃការផ្ទៀងផ្ទាត់	ភាពញឹកញាប់
បរិស្ថានស្អាត គ្មានលាមក	ការដើរមើលកាត់ភូមិ	រាល់ថ្ងៃ រាល់២ថ្ងៃម្តង
អ្នកប្រើប្រាស់ទទួលខុសត្រូវចំពោះការគ្រប់គ្រង និងថែទាំសំណង់អនាម័យដោយខ្លួនឯង	ដើរសង្កេតមើលបង្គន់សហគមន៍	រាល់ថ្ងៃ រាល់២ថ្ងៃម្តង
ភាគរយនៃប្រជាជនលាងដៃជាមួយសាប៊ូឬធុរក្រោយពេលប៉ះពាល់ជាមួយលាមក ឬ ភាពកខ្វក់ផ្សេងៗ	ដើរសង្កេតមើលកន្លែងលាងដៃ	រាល់ថ្ងៃ រាល់២ថ្ងៃម្តង
មានទឹកស្អាតសម្រាប់ផឹក	ចុះពិនិត្យនៅត្រង់កន្លែងផឹក	រាល់ថ្ងៃ រាល់២ថ្ងៃម្តង
ទឹកត្រូវបានស្តុកទុកដោយសុវត្ថិភាពនៅក្នុងផ្ទះ (ធុងស្អាត និងមានគ្រប)	ចុះពិនិត្យតាមគ្រួសារ	មួយសប្តាហ៍ម្តង
ស្ត្រី ទទួលបានការដោះស្រាយបញ្ហាអនាម័យក្នុងពេលមានរដូវជាឯកជនភាព និងភាពថ្លៃថ្នូរ	ការពិភាក្សាជាក្រុម	មួយខែម្តង
កន្លែងផឹកទឹក និងបង្គន់អនាម័យ អាចប្រើប្រាស់បានគ្រប់កន្លែងទាំងអស់នៅក្នុងសហគមន៍	ចុះពិនិត្យនៅត្រង់កន្លែងផឹកទឹក និងសំណង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យ	រាល់ថ្ងៃ រាល់២ថ្ងៃម្តង
	ការពិភាក្សាជាក្រុម	មួយខែម្តង

អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យត្រូវបានបណ្តុះបណ្តាលយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព	យោបល់ត្រឡប់របស់បុគ្គលិកលើគុណភាព និងចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល	មួយសប្តាហ៍ម្តង មួយខែម្តងក្រោយពីវគ្គបណ្តុះបណ្តាល
មធ្យោបាយបាយផ្តល់យោបល់របស់សហគមន៍ ត្រូវបានយកទៅអនុវត្តនិងឆ្លើយតប	ទម្រង់កត់ត្រា, ប្រជុំក្រុម	មួយសប្តាហ៍ម្តង
គ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃសហគមន៍ រួមទាំងក្រុមងាយរងគ្រោះដូចជាជនពិការ ត្រូវបានពិគ្រោះយោបល់ និងចូលរួមជាតំណាងនៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃគម្រោង	ការពិភាក្សាជាក្រុម	មួយខែម្តង

ការត្រួតពិនិត្យមានសារៈប្រយោជន៍ណាស់ ដើម្បីរក្សាទុកកំណត់ហេតុ សេចក្តីសម្រេចចិត្ត ចងក្រងឯកសារ និងមូលហេតុក្នុងការសម្រេចចិត្តចំពោះកម្មវិធីក្នុងបរិបទមានគ្រោះមហន្តរាយ ព្រោះថាបុគ្គលិកអាចផ្លាស់ប្តូរចំនួន និងហេតុផលក្នុងការសម្រេចចិត្តអាចងាយនឹងភ្លេចយ៉ាងឆាប់រហ័ស។

ការវាយតម្លៃ

គោលបំណងសំខាន់នៃការវាយតម្លៃ គឺដើម្បីធ្វើការវិនិច្ឆ័យលើតម្លៃនៃសកម្មភាព និងលទ្ធផលរបស់ពួកគេ។ តើកម្មវិធីនេះមានភាពខុសប្លែកគ្នាទេ តើវាបានជួយសង្គ្រោះជីវិត និងកាត់បន្ថយការលំបាកដែរឬទេ?

មានគោលបំណងសំខាន់ពីរដែលជាហេតុផលនៃការធ្វើការវាយតម្លៃ - ផ្តោតលើការរៀនសូត្រ (ចងក្រងឯកសារមេរៀនដែលបានរៀន) និងអ្នកដែលផ្តោតលើគណនេយ្យភាព (រាយការណ៍ទៅអ្នកដទៃនូវអ្វីដែលបានសម្រេច)។ មានការវាយតម្លៃជាច្រើនប្រភេទដែលអាចប្រើបានអាស្រ័យលើតម្រូវការ និងបរិបទ (ឧទាហរណ៍ ការវាយតម្លៃពេលវេលាជាក់ស្តែងក្នុងកំឡុងពេលបង្កើតកម្មវិធី) ។ ការវាយតម្លៃអាចធ្វើឡើងជាលក្ខណៈខាងក្នុងឬដោយក្រុមខាងក្រៅ អាស្រ័យលើបរិបទ និងទំហំនៃកម្មវិធី ការវាយតម្លៃតែកម្មវិធីទឹកស្អាត និងអនាម័យឬ វាយតម្លៃលើកម្មវិធីទាំងអស់។

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសំខាន់ៗដែលជាទូទៅត្រូវបានប្រើសម្រាប់វាយតម្លៃសកម្មភាពមនុស្សធម៌គឺ¹:

ភាពពាក់ព័ន្ធ / ភាពសមស្រប	- តើកម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យទាក់ទងនឹងអាទិភាពគោលនយោបាយរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ - ប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ឬរដ្ឋាភិបាលដែរ
---------------------------------	--

¹ OECD, DAC criteria

	<p>ឬទេ?</p> <ul style="list-style-type: none"> - តើសកម្មភាព និងលទ្ធផលនៃកម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យមានភាពស៊ីចង្វាក់គ្នា នឹងគោលដៅទូទៅនិងការសម្រេចឱ្យបានគោលបំណងដែរឬទេ?
<p>ប្រសិទ្ធភាព</p>	<ul style="list-style-type: none"> - គោលបំណងនៃកម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យត្រូវបានសម្រេចដែរឬទេ? - តើកត្តាអ្វីខ្លះដែលជះឥទ្ធិពលដល់ការសម្រេចគោលដៅ?
<p>ប្រសិទ្ធពល</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ការវាស់វែងលទ្ធផលថាមាន (បរិមាណនិងគុណភាព) ទាក់ទងនឹងសមាសធាតុ ដែលបានដាក់បញ្ចូលដែរឬទេ - សកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យត្រូវចំណាយអស់តិច-មានប្រសិទ្ធភាព? - ត្រង់កន្លែងណាខ្លះដែលគោលបំណងអាចសំរេចបានទាន់ពេល? - តើកម្មវិធីត្រូវបានអនុវត្តតាមរបៀបណាដែលមានប្រសិទ្ធពលបំផុត?
<p>លទ្ធផលទទួលបាន</p>	<ul style="list-style-type: none"> - តើមានចំណុចអ្វីខ្លះដែលមានការផ្លាស់ប្តូរវិជ្ជមាន និងអវិជ្ជមានដោយសារកម្មវិធី (ដោយផ្ទាល់ឬដោយប្រយោលបំណងឬដោយអចេតនា)? - អ្វីដែលបានកើតឡើងដោយសារតែកម្មវិធី? - តើកម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យបានធ្វើឱ្យមានភាពខុសគ្នាយ៉ាងដូចម្តេចចំពោះអ្នក ទទួលបានផល?

ក្របខ័ណ្ឌសកម្មភាពនឹងបង្កើតការវាយតម្លៃពិចារណាជាមូលដ្ឋានទៅលើសកម្មភាពដែលបានដាក់បញ្ចូល (ថា តើធនធានត្រូវបានគេយកទៅប្រើឬទេ) សកម្មភាព (អ្វីខ្លះដែលត្រូវបានធ្វើហើយ) លទ្ធផល (អ្វីដែលត្រូវបាន កំពុងធ្វើ) លទ្ធផល (អ្វីដែលសម្រេចបាន) និងផលប៉ះពាល់ដែលទទួលបាន (ការផ្លាស់ប្តូររយៈពេល)។

ទាំងទិន្នន័យបរិមាណនិងគុណភាពគួរតែត្រូវបានប្រមូលជាផ្នែកមួយនៃការវាយតម្លៃចុងក្រោយ។ ដូចដែលបាន ពិពណ៌នានៅក្នុងជំហានទី ៥ ការស្ទង់មតិមូលដ្ឋានគួរតែត្រូវបានធ្វើឡើងនៅដើមកម្មវិធី។ ដោយប្រើវិធីសាស្ត្រ និងសំណួរដូចគ្នាការស្ទង់មតិចុងក្រោយ ដែលជាផ្នែកមួយនៃការវាយតម្លៃពីការផ្លាស់ប្តូរ ប្រសិនបើការស្ទង់មតិ មូលដ្ឋានមិនត្រូវបានធ្វើឡើងហើយមិនមានក្របខ័ណ្ឌត្រួតពិនិត្យត្រឹមត្រូវលទ្ធផលដែលទទួលបានមានការ ពិបាកណាស់ដើម្បីធ្វើការបង្ហាញ និងវាស់វែងភាពជោគជ័យ។

ការវាយតម្លៃគួរតែត្រូវបានចងក្រងជាឯកសារដោយមានរបាយការណ៍ខ្លីៗ ច្បាស់លាស់ និងត្រូវបានចែករំលែក ដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ហើយអ្វីដែលសំខាន់បំផុតនោះ គឺត្រូវតែប្រើប្រាស់ការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ពីសហគមន៍ និងសេចក្តីយោងនៅពេលរៀបចំផែនការអន្តរាគមន៍នាពេលអនាគត។

ការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការបង្ហាញវឌ្ឍនភាពប៉ុន្តែក៏សម្រាប់ការរៀនសូត្រនិងការកែលម្អផងដែរ។

Q. តើខ្ញុំអាចចូលរួមក្នុងការត្រួតពិនិត្យជាមួយសហគមន៍យ៉ាងដូចម្តេច?

យើងជួយប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ ដូច្នោះកម្មវិធីរបស់យើងសំខាន់ត្រូវតែស្តាប់ទស្សនៈរបស់ប្រជាជនក្នុងសហគមន៍។ ការត្រួតពិនិត្យតាមដានដំណើរការរបស់កម្មវិធី និងគោលបំណងរបស់លទ្ធផលដើម្បីស្វែងយល់ថា តើកម្មវិធីនេះមានឥទ្ធិពលអ្វីខ្លះទៅលើអ្នកដែលរងផលប៉ះពាល់ដូចដែលពួកគេបានឃើញខ្លួនឯងផ្ទាល់។ សហគមន៍ដឹងច្បាស់ និងយល់ពីអ្វីដែលបានកើតឡើង ហើយក៏មានការលំបាកដែលឱ្យសហគមន៍កំណត់គោលបំណងដោយខ្លួនឯង ហើយគាត់អាចខ្វះជំនាញ ចំណេះដឹងក្នុងការត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃលើកម្មវិធីផងដែរ។ ទោះយ៉ាងណាក៏មានការលំបាកសម្រាប់សហគមន៍ក្នុងការកំណត់គោលបំណងហើយពួកគេអាចខ្វះជំនាញនិងចំណេះដឹងដើម្បីអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យ។ ទោះយ៉ាងណាក៏នៅមានវិធីជាច្រើនផ្នែកផ្សេងៗគ្នាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសហគមន៍ចូលរួមជាមួយគ្នា ដូចជាការសង្កេត ការផ្តល់មតិយោបល់ត្រឡប់លើលទ្ធផល និងការបកស្រាយនៅពេលប្រជុំសហគមន៍ ការកត់ត្រាចំនុចផ្សេងៗក្នុងតារាង សន្លឹកឆ្នោតជក់យឺត ការគូសផែនទី ការធ្វើតេស្តទឹកជាដើម អ្នកស្ម័គ្រចិត្តកម្រិតសហគមន៍ដែលមកពីសហគមន៍រងផលប៉ះពាល់អាចដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃ។

ជំហានទី៨ : ពិនិត្យ និងកែតម្រូវឡើងវិញ

ដំណើរការនេះគឺមានលក្ខណៈដូចទៅនឹងរាល់វដ្តនៃគម្រោងដៃ អ្នកនឹងត្រឡប់ទៅធ្វើការសន្មត និងធ្វើយុទ្ធសាស្ត្រចាប់ពីដំបូងដើម្បីបង្វែរអន្តរាគមន៍របស់អ្នកឡើងវិញដើម្បីឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពនិងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។

ត្រូវចងចាំថាកម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យគឺពាក់ព័ន្ធនឹងតម្រូវការ។ ក្នុងស្ថានភាពគ្រោះមហន្តរាយច្រើនតែស្មុគស្មាញដោយមានការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពជាញឹកញាប់។ ការបន្តវាយតម្លៃ ការធ្វើផែនការឡើងវិញ និងការកែសម្រួលសកម្មភាពឡើងវិញគឺចាំបាច់។ មើលជុំវិញ! តើមានបញ្ហាទឹកស្អាតផ្សេងទៀតនៅក្នុងសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ដែលមិនបានដោះស្រាយដែរឬទេ? តើបញ្ហាបានផ្លាស់ប្តូរហើយឬនៅ? មានបញ្ហាថ្មីកើតឡើងទេ? បើដូច្នោះសូមត្រឡប់ទៅជំហានទី១ ហើយចាប់ផ្តើមម្តងទៀត [Annex IFRC Guidelines to Hygiene](#)

Promotion in Emergencies Quick Fix ផ្តល់ការណែនាំជាជំហានៗ ដល់ការលើកកម្ពស់អនាម័យក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយដោយមានសកម្មភាពសំខាន់ៗចូលរួមនិងភ្ជាប់ព័ត៌មានបន្ថែម។

ការធ្វើកំណត់ត្រាឯកសារនិងការប្រគល់ឱ្យឯកសារ

ការរៀបចំឯកសារ ត្រូវឱ្យឆ្លើយតប ERUs និងសហការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន(ឧទាហរណ៍ក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយធ្ងន់ធ្ងរធ្វើការជាមួយក្រុម RDRT និងក្រុម ERU និងសហការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដើម្បីជួយពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ពួកគេតាមតម្រូវការ) ។ ការងារទាំងអស់គួរតែត្រូវបានចងក្រងជាឯកសារ និងចែករំលែកជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន IFRC និង RDRTs និង ERU ផ្សេងទៀតដែលកំពុងធ្វើការឆ្លើយតបនឹងគ្រោះមហន្តរាយ។ ធ្វើបែបនេះដើម្បីជួយជៀសវាងការងារជាន់គ្នា២ដង និងងាយស្រួលក្នុងការរៀបចំផែនការការងារតាមដានជាបន្តបន្ទាប់។

បទពិសោធន៍ដែលបានរៀនសូត្រពីគម្រោងសកម្មភាព គួរត្រូវបានចងក្រងជាឯកសារ និងចែករំលែក។ ការចងក្រងឯកសារមិនចាំបាច់ត្រូវសរសេរតែជាអក្សរតែម្យ៉ាងទេ អាចជាប្រភេទ ឬលុយតវីដេអូខ្លី ការបង្ហាញវិធីក្នុងការធ្វើការផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់អនាម័យដែលត្រូវបានអនុវត្ត និងសកម្មភាពដែលរៀនបានពីការអនុវត្តទាំងនោះ។

References

WASH CLUSTER. (2007). "Hygiene Promotion in Emergencies - A briefing paper" available online from: <http://www.unicefinemergencies.com/downloads/eresource/docs/WASH/WASH%20Hygiene%20Promotion%20in%20Emergencies.pdf>

Sphere. (2011). "Humanitarian Charter and Minimum Standards in Humanitarian Response" from <http://www.sphereproject.org/handbook>

The Core Humanitarian Standards 2016, <https://corehumanitarianstandard.org/the-standard>

WASH Accountability Resources 2009, Global WASH Cluster, <https://ifrcwatsanmissionassistant.files.wordpress.com/2018/12/06-wash-cluster-wash-accountability-handbook.pdf>

Ferron, S., Morgan, J and O'Reilly, M. (2007). *Hygiene Promotion: A Practical Manual for Relief and Development*, Practical Action Publishing.

British Red Cross (2016), *Mass Sanitation Module (MSM) Handbook*, a general reference for MSM deployments. <https://ifrcwatsanmissionassistant.files.wordpress.com/2018/10/msm-detailed-tor-final-23082013.docx>

Community, Engagement and Accountability (CEA), <https://ifrcwatsanmissionassistant.files.wordpress.com/2018/12/cea-guide-2401-high-resolution-1.pdf>

WASH CLUSTER (2013). "Training Material" available online from: <http://washcluster.net/training-resources/>

OEDC 2017, DAC Criteria for Evaluating Development Assistance, OEDC website, <http://www.oecd.org/dac/evaluation/daccriteriaforevaluatingdevelopmentassistance.htm>

Seven Fundamental Principles. <http://www.ifrc.org/who-we-are/vision-and-mission/the-seven-fundamental-principles/>

Code of Conduct, <http://media.ifrc.org/ifrc/who-we-are/the-movement/code-of-conduct/>

Gender in Water, Sanitation and Hygiene Promotion - Guidance Note, https://ifrcwatsanmissionassistant.files.wordpress.com/2018/10/guidance-note-gender-in-water-and-sanitation-en_lr1.pdf

Minimum Standard Commitments to Gender and Diversity in Emergency Programming (2015), Gender and Diversity in Emergencies - WASH Programming Standards, page 23, <https://ifrcwatsanmissionassistant.files.wordpress.com/2018/10/1-ifrc-guidelines-assessments.pdf>

ICRC, IFRC (2008), Guidelines to Assessment in Emergencies, IFRC website, <http://www.ifrc.org/Global/Publications/disasters/guidelines/guidelines-emergency.pdf>, accessed on 7 March 2

Groce, Nora, et al. (2011). Water and sanitation issues for persons with disabilities in low- and middle-income countries: a literature review and discussion of implications for global health and international development. *Journal of Water and Health*, vol. 9, No. 4, pp. 617-627.

ឧបសម្ព័ន្ធ

១.១ សេចក្តីសង្ខេបនៃគោលការណ៍ណែនាំរបស់ IFRC ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់អនាម័យនៅពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ

តើឯកសារនេះមានអ្វីខ្លះ?

ឯកសារនេះផ្តល់នូវសេចក្តីសង្ខេបអំពីវិធីអនុវត្តការលើកកម្ពស់អនាម័យក្នុងករណីមានគ្រោះមហន្តរាយនៅក្នុងបរិបទកាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទក្រហម។ ប្រការនេះលើកទឹកចិត្តដល់អ្នកគ្រប់គ្រងកាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទក្រហមដែលគម្រោងនឹងកំពុងអនុវត្តការអន្តរាគមន៍លើកកម្ពស់អនាម័យឱ្យដើរតាមមតិច្បាស់លាស់ដោយប្រើដំណើរការជាជំហាន ៗ ដោយមិនប្រើផ្លូវកាត់ហើយក្នុងការបញ្ជូនសារអនាម័យ។ ការចងក្រងផ្តល់ជូនអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននូវវិធីសាស្ត្រស្តង់ដារសម្រាប់ការធានាគុណភាពចាប់តាំងពីវាផ្តល់នូវឱកាសសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលនិងការត្រួតពិនិត្យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ជំហានទាំងនេះមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការទទួលខុសត្រូវ និងតួនាទីពិសេសរបស់យើងក្នុងការឆ្លើយតបនឹងគ្រោះមហន្តរាយដែលត្រូវបានសរសេរនៅក្នុង “គោលការណ៍ណែនាំរបស់ IFRC ក្នុងការលើកកម្ពស់អនាម័យនៅពេលមានគ្រោះអាសន្ន” ។

តើឯកសារនេះសម្រាប់អ្នកណា?

ទស្សនិកជនគោលដៅសម្រាប់ឯកសារនេះ គឺបុគ្គលិកនិងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តកាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទក្រហមដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការរៀបចំផែនការអនុវត្ត និងតាមដានការលើកកម្ពស់អនាម័យ (រួមទាំងការបណ្តុះ

បណ្តាលអ្នកស្ម័គ្រចិត្តនៅតាមសហគមន៍) ដែលជាផ្នែកមួយនៃការឆ្លើយតបក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ។ ឧទាហរណ៍ សមាជិកក្រុមគ្រោះមហន្តរាយ ដូចជា ERU modules, RDRT, NDRT បុគ្គលិកកាកបាទនិងក្រហមអង្គចន្ទក្រហម និងបុគ្គលិកស្ម័គ្រចិត្តនៅក្នុងមូលដ្ឋាន និង IFRC ។

ហេតុអ្វីបានជាឯកសារនេះសំខាន់?

វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការបញ្ចូលកម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពទៅជាផ្នែកមួយនៃការអន្តរាគមន៍ទឹក បង្គន់អនាម័យ និងអនាម័យផ្ទាល់ខ្លួន (WASH) ពេលឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយ។

និយមន័យ ដែលកាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទក្រហមបានឱ្យសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយរបស់ អនាម័យពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ

ការលើកកម្ពស់អនាម័យក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយកាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទក្រហមត្រូវបានកំណត់ថា ជាការគ្រោងទុក និងមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធដែលផ្តល់ដោយបុគ្គលិកនិងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តកាកបាទក្រហមនៃអង្គចន្ទក្រហមដើម្បីឱ្យប្រជាជនមានសកម្មភាពការពារទឹកឱ្យស្អាត មានអនាម័យល្អ និងទប់ស្កាត់ជំងឺទាក់ទងកខ្វះ អនាម័យតាមរយៈការកៀងគរ និងការចូលរួមរបស់ប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់តាមរយៈចំណេះដឹង និងធនធានរបស់ពួកគេដើម្បីទទួលបានការប្រើប្រាស់ និងទទួលបានផលប្រយោជន៍ច្រើនបំផុតពីទឹកនិងសំណង់អនាម័យ។

សកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យធានាថា ប្រជាជន ដែលរងផលប៉ះពាល់ ដឹងពីហានិភ័យសុខភាព សាធារណៈសំខាន់ៗ ហើយត្រូវចាប់ផ្តើមអនុវត្ត អនាម័យប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងប្រើប្រាស់នូវ សំណង់ទឹកស្អាត អនាម័យ និងសេវាកម្មអនាម័យ ល្អបំផុត (រួមទាំងប្រតិបត្តិការ និងថែទាំ) ។

សមាសធាតុសំខាន់ៗនៃការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យគឺ:

- ការចូលរួមរបស់សហគមន៍
- ការប្រើប្រាស់និងថែទាំសំណង់អនាម័យ
- ការជ្រើសរើសនិងការចែកចាយរបស់អនាម័យ
- សកម្មភាពសហគមន៍ និងសមាជិកម្នាក់ៗ
- ការទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ
- ការត្រួតពិនិត្យ

ក្នុងកំឡុងពេលឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយកាកបាទ ក្រហមអង្គចន្ទក្រហមជាទូទៅបានប្រើវិធី "យុទ្ធនា ការ" សម្រាប់ការលើកកម្ពស់អនាម័យដោយសង្កត់ ធ្ងន់លើការផ្តល់សារ។ ទោះយ៉ាងណាការចូលរួម របស់សហគមន៍ចាំបាច់ណាស់ដើម្បីធ្វើឱ្យការឆ្លើយ តបមានប្រសិទ្ធភាពជាងមុន។ ដោយសារសម្ពាធនៃ ការឆ្លើយតបទៅនឹងភាពអាសន្នក្រុមការងារ គ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ និងកាកបាទក្រហម អង្គចន្ទក្រហម (RDRTs ឬ ERUs) ជាដើម (បាន បង្កើតសម្ភារៈ ព័ត៌មាន អប់រំដោយមិនបានធ្វើការ វិភាគពីហិរិបទ ការយល់ដឹងទម្លាប់នាំឱ្យកើតហានិភ័យ ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់នោះទេ។ កំណត់ សមត្ថភាព និងឧបសគ្គរបស់សហគមន៍ ដើម្បី អនុវត្តអនាម័យដែលមានសុវត្ថិភាព។ ការចូលរួម របស់សហគមន៍គឺចាំបាច់ដើម្បីធានាថាសម្ភារៈ

ទំនាក់ទំនងដែលផលិតបានតំណាងឱ្យឥរិយាបថ ដែលពាក់ព័ន្ធ និងការចង់បានរបស់ សហគមន៍។

បុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តកាកបាទក្រហម និង អង្គចន្ទក្រហមដែលចូលរួមក្នុងការលើកកម្ពស់ អនាម័យជាផ្នែកមួយនៃការឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរ ាយចាំបាច់ត្រូវមានការយល់ដឹងកាន់តែច្បាស់អំពី ឥរិយាបថ និងជំនឿដែលជះឥទ្ធិពលលើឥរិយាបទ របស់ប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់។ ប្រជាជន ទម្លាប់អនុវត្តសកម្មភាពទឹកស្អាតរៀងៗខ្លួនមុន ពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ(ឧទាហរណ៍ការលាងដៃ មុនពេលញ៉ាំ) ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីមានគ្រោះមហន្តរាយ ការអនុវត្តទាំងនេះអាចធ្វើទៅបានលុះត្រាតែមាន សម្ភារៈផ្សេងៗ(ឧទាហរណ៍ ទឹកនិងសាប៊ូ) ។

បុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តកាកបាទក្រហមអង្គចន្ទ ក្រហមត្រូវការចំណេះដឹង និងព័ត៌មានស៊ីជម្រៅអំពី កត្តានានាដែលជះឥទ្ធិពលដល់ទស្សនៈរបស់ប្រជា ពលរដ្ឋ និងអ្វីដែលមនុស្សធ្វើនៅពេលពួកគេ ប្រឈមមុខនឹងភាពលំបាកនៃគ្រោះមហន្តរាយ (ឧទាហរណ៍ ប្រជាជនអាចជឿថា ជំងឺរាត គឺជារឿង ធម្មតារបស់កុមារ ដូច្នេះពួកគាត់មិនបានចាត់វិធាន ការណាមួយដើម្បីការពារបុព្វាបាលវាទេ)។ វា ចាំបាច់ណាស់ក្នុងការនិយាយជាមួយប្រជាជន ដែលរងផលប៉ះពាល់ដើម្បីធានាថាពួកគេបានចូល រួមគ្រប់ដំណាក់កាលនៃកម្មវិធី។

ភាពអាចទទួលយកបាន

ភាពអាចទទួលយកបានមានសារៈសំខាន់ ណាស់ដែលយើងត្រូវធ្វើឱ្យវាកើតមានឡើង។

រាល់សកម្មភាពទឹកស្អាត អនាម័យ របស់ កាកបាទក្រហម និងអង្គការក្រហមត្រូវតែផ្តោត ដល់៖ ការផ្តល់ព័ត៌មាន ការស្តាប់យ៉ាងសកម្មពី អ្នកដែលរងផលប៉ះពាល់ អាកប្បកិរិយាគោរព និងការយល់ចិត្តដល់អ្នកដែលយើងជួយ។

ចងចាំ:

- តើយើងកំពុងមានភាពបើកចំហ និងមាន តម្លាភាពទេ?
- តើយើងកំពុងស្តាប់សហគមន៍ទេ?
- តើពួកគាត់ចូលរួមជាមួយយើងឬទេ?
- តើមតិយោបល់របស់សហគមន៍កំពុងត្រូវ បានយកមកពិចារណាយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?
- តើមានយន្តការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ដែល មានប្រសិទ្ធភាពឬទេ?
- តើសហគមន៍មានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ការឆ្លើយតបទេ?
- តើបុគ្គលិកដែលត្រូវបានជ្រើសរើសមាន ជំនាញនិងឥរិយាបថត្រឹមត្រូវដែរឬទេ?

បុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តកាកបាទក្រហម និង អង្គការក្រហមទាំងអស់ដែលចូលរួមក្នុង សកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យចាំបាច់ត្រូវ ស្គាល់ និងប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍និងស្តង់ដារមនុស្សធម៌រួមមាន:

- គោលការណ៍គ្រឹះកាកបាទក្រហម និងអង្គការ ក្រហម
- ចលនាកាកបាទក្រហម និងអង្គការក្រហម និងក្រមសីលធម៌របស់អង្គការ
- ស្តង់ដារនៅក្នុងសៀវភៅណែនាំ Sphere

- បទដ្ឋានមនុស្សធម៌ស្នូល
- ស្តង់ដារប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ IFRC ចំពោះយេនឌ័រ និងភាពចម្រុះភាពក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ
- គណនេយ្យភាពចំពោះអ្នកទទួលផល អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានគួរបញ្ចូលចំណុចនេះនៅក្នុងវគ្គ បណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តនិងបុគ្គលិក ថ្មីដែលចូលរួមក្នុងការឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយ។ ហើយអ្នកដែលគ្រប់គ្រងកម្មវិធីលើកកម្ពស់ អនាម័យត្រូវការធានាថាបុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រ ចិត្តស្គាល់ច្បាស់ពីគោលការណ៍ និងការណែនាំ ទាំងនេះហើយពួកគេត្រូវបានពិចារណា និង ប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគ្រប់ដំណាក់កាលទាំងអស់នៃកម្ម វិធី។

៨ ជំហានសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយអំពីអនាម័យនៅ ពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ

ការលើកកម្ពស់អនាម័យក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយរបស់កាកបាទក្រហម និងអង្គការក្រហមមាន

៨ ជំហានធំ:

1. កំណត់រកបញ្ហា
2. កំណត់ក្រុមគោលដៅ
3. ការវិភាគឧបសគ្គ និងកត្តាជម្រុញលើកទឹកចិត្ត សម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា
4. ការបង្កើតគោលបំណងឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ ឥរិយាបថអនាម័យ
5. ការធ្វើផែនការ
6. ការអនុវត្ត

- 7. ការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ
- 8. ការពិនិត្យ និងការកែសំរួលឡើងវិញ

ការផ្លាស់ប្តូរសហគមន៍

សូមចងចាំថាកត្តាដែលបញ្ឈប់មនុស្សលែងឱ្យមានឥរិយាបថមិនល្អនឹងមកអនុវត្តឥរិយាបថដែលមានសុវត្ថិភាពមិនទាក់ទងនឹងកង្វះចំណេះដឹងអំពីទ្រឹស្តីនៃមេរោគ ឬផ្លូវឆ្លងជំងឺនោះទេ។ ភាគច្រើនឧបសគ្គទាំងនោះទាក់ទងទៅនឹងកត្តារប្បធម៌សង្គម (ឧទាហរណ៍នៅក្នុងសហគមន៍ខ្លះស្ត្រីមិនអាចប្រើបង្កង់ជាមួយឪពុកក្មេកបានទេ) សាសនា (ឧទាហរណ៍អង្គុយចោងហោង) ឬរូបវន្ត (ឧទាហរណ៍គ្មានកន្លែង រឺគ្មានលទ្ធភាពរបស់ពួកគេ) ។ កុំធ្វើការសន្និដ្ឋានថាប្រជាជនគ្មានចំណេះដឹង - ពួកគាត់គ្រាន់តែមានការយល់ខុសគ្នា! វាជាភារកិច្ចរបស់អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យដើម្បីពិភាក្សាជាមួយសហគមន៍ និងវិភាគពីរបៀបដែលប្រជាជនគិតរួមជាមួយអ្វីដែលពួកគេដឹង។

ជំហានទី ១ :ការកំណត់រកបញ្ហា

ក្រុមនេះបង្កើតតាមរយៈសកម្មភាពវាយតម្លៃព័ត៌មានបានមកពីឥរិយាបថអនាម័យបច្ចុប្បន្នរបស់សហគមន៍និងផលប៉ះពាល់ពីគ្រោះមហន្តរាយមកលើសហគមន៍។

ចំណុចសំខាន់ៗដែលត្រូវពិចារណាគឺ:

- ផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះមហន្តរាយ
- ហានិភ័យចំពោះសុខភាព

- ឥរិយាបថអនាម័យបច្ចុប្បន្ន និងការផ្លាស់ប្តូររបស់សហគមហ្មន់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ តើមួយណាអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់ជាង
- អ្វីដែលសហគមន៍ ដឹង ធ្វើ យល់ និងចង់បានអំពីទឹកស្អាត និងអនាម័យ
- ទឹកស្អាត និងអនាម័យទាក់ទងនឹងអត្រាលើ និងមរណភាព
- ការទទួលបានទឹកស្អាតនិងអនាម័យ ក្រុមលើកកម្ពស់អនាម័យធ្វើការជាមួយសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ វិស្វករ រដ្ឋាភិបាល និងក្រុមកាកបាទក្រហមអឌ្ឍចន្ទក្រហម (ឧទាហរណ៍ RDRTs, ERUs ជាដើម) ដើម្បីបញ្ចប់ការវាយតម្លៃ។ ពួកគេគួរតែប្រើវិធីសាស្ត្រដែលមានការចូលរួមអន្តរកម្មជាមួយគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃសហគមន៍ ៖ មានដូចជាបុរស ស្ត្រី និងកុមារ (មិនត្រូវភ្លេចក្រុមជនងាយរងគ្រោះក្រុមដែលគេមើលរំលងរួមទាំងជនពិការផងដែរ) ដើម្បីប្រមូលព័ត៌មាន និងចូលរួមជាមួយសហគមន៍ក្នុងការធ្វើការជាមួយពួកគេដើម្បីកំណត់រកបញ្ហា ជួយពួកគេរកដំណោះស្រាយ។

ជំហានទី ២: ការកំណត់ក្រុមគោលដៅ

ក្រុមកំណត់អត្តសញ្ញាណក្រុមគោលដៅអាទិភាពដែលពួកគេចង់បាន។ ចំណុចសំខាន់ៗក្នុងការពិចារណានៅពេលជ្រើសរើសក្រុមគោលដៅគឺ:

- តើអ្នកណាដែលប្រឈមនឹងគ្រោះថ្នាក់ជាងគេបំផុត?
- តើអ្នកណាជាអ្នកមានឥទ្ធិពលនៅក្នុងសហគមន៍? ឧទាហរណ៍អ្នកដឹកនាំសហគមន៍ ឬអ្នកដឹកនាំសាសនា

- ធានាថា គ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ត្រូវបានដាក់បញ្ចូល (ឧទាហរណ៍ កុមារ មនុស្សចាស់ ជនពិការ) និងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។
- ការសង្កត់ធ្ងន់ពិសេសទៅលើតម្រូវការរបស់ទារក និងកុមារតូចៗ (ដោយសារពួកគេត្រូវការសម្ភារៈទឹកស្អាតផ្សេងៗគ្នា)។

ការសម្រេចចិត្តរបស់ប្រជាជន គឺអាស្រ័យលើព័ត៌មានដែលពួកគេមានសមត្ថភាពចូលរួម និងការលើកទឹកចិត្តឱ្យចូលរួមក្នុងកម្មវិធីនេះ។ ការនេះមិនអាចសំរេចបានទេបើនៅពេលចាប់ផ្តើមគ្រោះមហន្តរាយដែលមានកំរិតនៃការបំផ្លាញខ្លាំង ការបាត់បង់មនុស្ស និងរបួស ប៉ុន្តែយ៉ាងហោចយើងអាចធ្វើក្នុងកំរិតមូលដ្ឋាននៃការពិគ្រោះយោបល់ និងផ្តល់ព័ត៌មានចាំបាច់តាំងពីការចាប់ផ្តើមដំបូងនៃប្រតិបត្តិការ។

ជំហានទី ៣: ការវិភាគឧបសគ្គ និងកត្តាលើកទឹកចិត្តក្នុងការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ

ក្រុមប្រមូលព័ត៌មានពីការលើកទឹកចិត្តផ្សេងៗគ្នាដែលអាចឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់។ ឧទាហរណ៍ ក្មេងតូចៗចាំនូវអ្វីដែលម្តាយរបស់គេធ្វើតាំងពីបានចិញ្ចឹមបីបាច់ពួកគេពេលដែលពួកគេនៅក្មេង ឬ នៅក្នុងសង្គមចំពោះបុរសអាចជានិមិត្តរូបនៃភាពទាក់ទាញបំផុត។ ព័ត៌មានដែលប្រមូលបានតាមរយៈការវាយតម្លៃពីសេចក្តីត្រូវការ ដែលជាភស្តុតាងស្តីពីអ្វីដែលបញ្ឈប់ប្រជាជនពីការធ្វើសកម្មភាពដោយខ្លួនឯង:

តើដោយសារតែកង្វះចំណេះដឹង (ឧទាហរណ៍ពួកគេប្រហែលជាមិនស្គាល់នឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ទេ ប្រសិនបើពួកគេត្រូវបានផ្លាស់ទីលំនៅមកពីតំបន់ដែលមិនមានជំងឺគ្រុនចាញ់)?

- តើដោយសារតែជាការយល់ដឹងខុសពីគ្នាៗ (ឧទាហរណ៍ពាក្យរាគអាចត្រូវបានបកប្រែដោយអត្ថន័យខុសគ្នា)?
- តើដោយសារមានការគិតខុសគ្នា (ឧទាហរណ៍ពួកគេអាចគិតថាលាមករបស់ទារកមិនមានគ្រោះថ្នាក់ទេ)
- តើដោយសារខ្វះខាតធនធាន (កង្វះទឹក សាប៊ូ អនាម័យ បង្គន់អនាម័យជាដើម)

ការវិភាគលើកត្តាដែលរារាំងដែលនាំឱ្យសហគមន៍និងអ្នកពាក់ព័ន្ធអនុវត្តសកម្មភាពមិនមានសុវត្ថិភាព។ ការវាយតម្លៃគួរតែរួមបញ្ចូលសកម្មភាពបែបការចូលរួម (ការពិភាក្សាក្រុមផ្តោតការគូសផែនទី ការបោះឆ្នោតសកម្មភាពជាចំណាត់ថ្នាក់ជាដើម) ។ ទាំងនេះប្រហែលជាមិនងាយធ្វើទេនៅដំណាក់កាលដំបូងនៃការឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយ។ ប៉ុន្តែការចូលរួមជាមួយសហគមន៍គឺមានសារៈសំខាន់ហើយព័ត៌មានដែលមានប្រយោជន៍អាចត្រូវបានប្រមូលដោយប្រើបច្ចេកទេសអន្តរកម្មផ្សេងៗគ្នា។ សកម្មភាពទាំងនេះអាចត្រូវបានពង្រីកនៅពេលដែលស្ថានភាពមានស្ថេរភាព។ សំណួរអំពីឧបសគ្គនិងកត្តាលើកទឹកចិត្តដែលជាផ្នែកមួយនៃការវាយតម្លៃដំបូងជាការរៀនស្ថានភាពរបស់ប្រជាជន និងយកចំនុចដែររៀនបានមកធ្វើពិភាក្សាបើកចំហ។

ជំហានទី២ :ការបង្កើតគោលបំណងទាក់ទាញឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថអនាម័យ

ក្រុម និងអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗរួមទាំងសហគមន៍ បានកំណត់គោលបំណងឱ្យហានិភ័យនីមួយៗ ដែលបានកំណត់ក្នុងដំណាក់កាលវាយតម្លៃ។ គោលបំណងអាចទាក់ទងទៅនឹងអាកប្បកិរិយាអនាម័យ (ឧទាហរណ៍ការបង្កើនការលាងដៃនៅពេលវេលាសំខាន់ៗ) ឬកត្តាជម្រុញនាំឱ្យធ្វើទៅបាន (ឧទាហរណ៍ កន្លែងលាងដៃមានសាប៊ូអាចយកមកប្រើបាន) ។

គោលបំណងប្រតិបត្តិការ និងការថែទាំត្រូវបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងផែនការ (ឧទាហរណ៍ការចូលរួមរបស់ប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ក្នុងការថែរក្សាបង្គន់អនាម័យ និងប្រព័ន្ធទឹក) ។

ចាប់ផ្តើមគិតពីគោលបំណងជាមួយអ្នកដទៃទៀត

ដើម្បីបញ្ចប់ការងារនេះក្រុមត្រូវការរៀបចំគោលបំណងជាមួយសហគមន៍ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗដទៃទៀត (ឧទាហរណ៍ រដ្ឋាភិបាល) ។ តាមរយៈការធ្វើឱ្យអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗទាំងអស់ចូលរួមក្នុងការធ្វើផែនការ និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តធានាថាគោលបំណងគឺពាក់ព័ន្ធនឹងតម្រូវការនិងបរិបទ។ ការចូលរួមរបស់វិស្វករកាកបាទក្រហមអង្គចន្ទក្រហម (និងបុគ្គលិកបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាល) ទទួលបានក្នុងសកម្មភាពសាងសង់សំណង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យមានសារៈសំខាន់ណាស់ការកំណត់គោលបំណង គឺជាធាតុសំខាន់សម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ។ ក្រុមទាំងអស់ដូចជាអ្នក

ផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ និងវិស្វករទាំងអស់គួរតែធ្វើជំហាននេះជាមួយគ្នា។

ជំហានទី៣:ការធ្វើផែនការ

ក្រុមការងារអនុវត្តសកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យក្នុងពេលឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយត្រូវការផែនការការងារដែលបញ្ជាក់ពីបញ្ហា គោលបំណងសកម្មភាព ហើយបង្ហាញពី ឧបករណ៍ ធនធានដែលត្រូវការ (ទាំងហិរញ្ញវត្ថុ និងមនុស្ស) និងផែនការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ។

ផែនការនេះមានប្រសិទ្ធភាពនៅពេលអនុវត្តជាមួយអ្នកដទៃ (វិស្វកររដ្ឋាភិបាលសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ ភ្នាក់ងារផ្សេងទៀតបុគ្គលិកសង្គម អង្គការជនពិការ។ល។) និងមិនធ្វើដោយក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់អនាម័យតែឯងនោះទេ។

ចាំបាច់ណាស់ដែលវិធីសាស្ត្រត្រូវផ្តោតធ្វើយ៉ាងណាឱ្យសហគមន៍ "ជួយខ្លួនពួកគាត់ឱ្យយល់ស្របលើសកម្មភាពសហគមន៍ និងសម្របសម្រួលការអនុវត្តសកម្មភាពនេះជាជាងនិយាយថា"យើងកំពុងធ្វើការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ តែបែបជាមួយអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យប្រាប់សហគមន៍អំពីអ្វីដែលគួរធ្វើ ឬអប់រំអ្នកដទៃជាមួយសារស្តង់ដារ - វិធីសាស្ត្រនេះកម្រមានប្រសិទ្ធភាពណាស់។

ផែនការការងារគួរបញ្ចូលវិធីសាស្ត្ររួមបញ្ចូលគ្នា ដែលប្រើឧបករណ៍ទំនាក់ទំនងប្រភេទផ្សេងៗគ្នា ដែលអាចប្រើសម្រាប់គោលបំណងផ្សេងៗគ្នា (ចែករំលែកចំណេះដឹងឥទ្ធិពលនិងជម្រុញអ្នកដទៃ ធ្វើការសម្រេចចិត្ត។ ល។) ។

មិនមែនគ្រប់វិធីទាំងអស់សម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយ អនាម័យតម្រូវឱ្យមានការប្រើប្រាស់“សារអនាម័យ” នោះទេ ។ បច្ចេកទេសចូលរួមឧទាហរណ៍ ការ តម្រៀបកាតជាជាបីក្រុមផ្ដោតលើការការជជែកវែក ញែកជាជាងការបញ្ជូនសារនោះ។ គោលបំណង គឺ ដើម្បីកំណត់បញ្ហា និងយល់ព្រមលើដំណោះ ស្រាយដែលសាកសមបំផុតដើម្បីទាមទារ សកម្មភាពដែលកើតពីសហគមន៍។ រាល់វិធីសាស្ត្រ និងព័ត៌មានអប់រំនិងសម្ភារៈទំនាក់ទំនងគួរតែត្រូវ សាកល្បងជាមុន និងដើម្បីធានាថាពួកគេយល់ និង ធ្វើឱ្យសមស្របទៅនឹងបរិបទ។

ការជ្រើសរើសនិងការបណ្តុះបណ្តាលក្រុមការ ផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ

ការជ្រើសរើស ការបណ្តុះបណ្តាល និងការរក្សា អ្នកស្ម័គ្រចិត្តកាកបាទក្រហមអង្គចន្ទក្រហម គឺ ជាទិដ្ឋភាពសំខាន់នៃកម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យ។ ការពិពណ៌នាការងារសម្រាប់អ្នកស្ម័គ្រចិត្ត កាកបាទក្រហមអង្គចន្ទក្រហមទាំងអស់ ដែល ឆ្លើយតបក្នុងនាមជាអ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យគួរ ត្រូវបានព្រមព្រៀងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ រួមទាំងអ្នកគ្រប់គ្រងថ្នាក់មូលដ្ឋានក្នុងការឆ្លើយ តបនឹងគ្រោះមហន្តរាយ។ បុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រ ចិត្តត្រូវមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ទាំង សាខាតាមមូលដ្ឋានដូច្នោះនៅពេលជ្រើសរើស បុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ក្រុមលើក កម្ពស់អនាម័យការយកចិត្តទុកដាក់ត្រូវតែផ្ដោត ទៅលើអ្នកដែលអាចចូលរួមសហគមន៍បាន យ៉ាងងាយស្រួល (ជំនាញទំនាក់ទំនងល្អ ទទួល បានការគោរពពីសហគមន៍)។ អ្នកស្ម័គ្រចិត្ត កាកបាទក្រហមអង្គចន្ទក្រហម គឺជាសកម្មភាព តំណាងឱ្យការនុវត្តផែនការលើកកម្ពស់អនាម័យ។ ការទទួលស្គាល់ និងការកសាងលើជំនាញដែល មានស្រាប់។ អ្នកស្ម័គ្រចិត្តដែលធ្វើការក្នុងកម្មវិធី WASH រយៈពេលវែងនឹងកាន់តែមានជំនាញ ក្នុងការកៀងគរ និងជួយសម្របសម្រួលបានល្អ។ ពួកគេច្រើនស្គាល់វិធីសាស្ត្រលើកកម្ពស់អនាម័ យបែបមូលដ្ឋានសង្គម។ ឧទាហរណ៍ PHAST អ្នកស្ម័គ្រចិត្តដែលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលក្នុង ការឆ្លើយតបនឹងគ្រោះមហន្តរាយ (ឧទាហរណ៍៖

សមាជិកនៃ NDRT) មានវិធីសាស្ត្រហ្វឹស និង បត់បែនដែលត្រូវការប្រើពេលវេលាបន្ទាន់ ។

- រដ្ឋាភិបាលមានស្តង់ដារផ្ទាល់ខ្លួនផងដែរ ឧទាហរណ៍ គោលនយោបាយជាតិដែលបញ្ជាក់ពីវិធីសាស្ត្រដែលត្រូវយកមកប្រើប្រាស់) ។
- អនុក្រុមលើកកម្ពស់អនាម័យបានភ្ជាប់ទំនាក់ទំនង ជាមួយដៃគូដទៃទៀតដែលធ្វើការក្នុងវិស័យនេះ និងរៀបចំអនុសាសន៍បច្ចេកទេសសម្រាប់យកមកប្រើផងដែរ។
- ទីភ្នាក់ងារផ្សេងទៀតដែលឆ្លើយតបនឹងសកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យក៏អាចចែករំលែកធនធាន និងគំនិតរបស់ពួកគេក្នុងការសម្របសម្រួលចាំបាច់ក្នុងការចៀសវាងជាន់មេរៀនគ្នា: សម្របសម្រួល ចែករំលែក និងបង្រៀន! អង្គការជនពិការអាចផ្តល់ជំនាញអំពីតម្រូវការជនពិការ និងធនធានសម្រាប់ជំនាញបច្ចេកទេសលើភាពងាយស្រួលលើមធ្យោបាយ និងលទ្ធភាពទទួលបានព័ត៌មាន។

ជំហានទី៦: ការអនុវត្ត

ចំណុចសំខាន់ៗដែលត្រូវពិចារណានៅពេលអនុវត្តផែនការលើកកម្ពស់អនាម័យរួមមានការសម្របសម្រួល និងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗទាំងអស់៖ សហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់អាចមានធនធានដើម្បីគាំទ្រសកម្មភាពទាំងនេះ:

- អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានមានធនធានដែលអាចរកបាន
  - ឧទាហរណ៍ តើពួកគេមានប្រអប់ផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ សម្ភារអប់រំ ព័ត៌មាន ឬប្រអប់ឧបករណ៍ផ្សេងដែរឬទេ?

ធ្វើការជាមួយវិស្វករ៖ វិស្វករកាកបាទក្រហមអឌ្ឍចន្ទក្រហមកម្ពុជាចូលរួមក្នុងការសាងសង់ និងថែទាំសំណង់អនាម័យ (ឧទាហរណ៍ បង្គន់ ប្រព័ន្ធទឹក កន្លែងលាងដៃ) គួរតែចូលរួមគ្រប់ដំណាក់កាលនៃកម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យ និងជាពិសេសដំណាក់កាលវាយតម្លៃ និងការធ្វើផែនការ។ សកម្មភាពសាងសង់ និងការផ្សព្វផ្សាយត្រូវផ្សារភ្ជាប់គ្នា។ ឧទាហរណ៍ សង់បង្គន់តាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស ប៉ុន្តែតាមទស្សនៈរបស់ប្រជាជនមិនចូលចិត្តរដោយសារមិនសមស្របសម្រាប់ការប្រើប្រាស់របស់គាត់ - ដោយសារនៅក្នុងទីតាំងដែលមិនមានសុវត្ថិភាពឬមិនមែនជាប្រភេទបង្គន់ដែល

ពួកគេទម្លាប់ប្រើប្រាស់។ អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ ទទួលខុសត្រូវក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ និងបញ្ជូន បន្តនូវចំណង់ចំណូលចិត្តបំណងប្រាថ្នា និងសេចក្តី ប្រាថ្នារបស់ប្រជាជនទាក់ទងនឹងការរចនាបង្គន់ បង្គន់ និងការដាក់សម្ភារៈប្រើប្រាស់ទឹកស្អាតដល់វិស្វករ។ អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យក៏អាចចូលរួមក្នុងសម្ភាព ទឹកដឹកក្នុងគ្រួសារគាំទ្រដល់វិស្វករកាកបាទក្រហម អង្គចន្ទក្រហម ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល និងតាម ដានការប្រើប្រាស់ផលិតផលសម្អាតទឹក។ សកម្មភាពទាំងនេះអាចត្រូវបានផ្សំជាមួយនឹង សកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយអនាម័យនៅកម្រិតគ្រួសារ និងសហគមន៍។

ក្រុមជួយសង្គ្រោះរបស់កាកបាទក្រហមនិងអង្គចន្ទ ក្រហមធ្វើការចែកអំណោយក្នុងពេលឆ្លើយតប គ្រោះមហន្តរាយ។ អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យមិនចែក ចាយផលិតផលដែលទាក់ទងនឹងអនាម័យទេ (ឧបករណ៍ សាប៊ូ ធុងដើម) ប៉ុន្តែពួកគេអាចចូល រួមក្នុងការចែកចាយសម្ភារៈអនាម័យតិចតួចដែល ជាផ្នែកមួយនៃការបណ្តុះបណ្តាល ការបង្ហាញឬ សកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយ។ ប្រសិនបើខ្លះចន្លោះ ទាក់ទងនឹងការទទួលបានរបស់សំខាន់ៗ (សាប៊ូ និងធុងទឹក) នេះចាំបាច់ត្រូវវាយការណ៍ទៅក្រុមផ្តល់ ជំនួយដែលកំពុងប្រតិបត្តិការនៅក្នុងមូលដ្ឋាន និង IFRC ។

អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការ ធានាថាសមាជិកទាំងអស់នៃសហគមន៍ (បុរស ស្ត្រី កុមារ និងជនពិការ) មានសិទ្ធិទទួលបានសម្ភារៈ អនាម័យដែលសមស្របសម្រាប់តម្រូវការរបស់ពួក

គេ។ ពួកគេគួរតែជួយភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងរវាងការស្តាប់ពី សហគមន៍ និងការទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុមផ្តល់ ជំនួយ រួមទាំងការផ្តល់មតិយោបល់ពីសហគមន៍ លើការចែកចាយសម្ភារៈអនាម័យ។

ការគ្រប់គ្រងអនាម័យពេលមានរដូវមិនគួរភ្លេចទេ។ តួនាទីរបស់អ្នកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ គឺត្រូវពិភាក្សា ជាមួយស្ត្រីដើម្បីរកឱ្យឃើញនូវអ្វីដែលនាំពួកគាត់ បានអនុវត្ត អ្វីដែលពួកគាត់ចង់ធ្វើ ហើយធនធានអ្វី ខ្លះដែលពួកគាត់ត្រូវការ និងឧបសគ្គចំពោះអនាម័ យពេលមានរដូវ។ ហើយត្រូវប្រើព័ត៌មាននោះដើម្បី យកមកធ្វើឧបករណ៍ផ្សព្វផ្សាយតាមគ្រួសារ (ហៅ ថាឧបករណ៍សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ឧបករណ៍ មករដូវ ឧបករណ៍ ស្ត្រីដើម) ។

ជំហានទី៧: ការត្រួតពិនិត្យ និងការរំកិលព្រាក ការស្ទង់មតិមូលដ្ឋានចាំបាច់ត្រូវបញ្ចប់នៅដើមកម្ម វិធី។ ឧបករណ៍ ស្ថិតិទំនើបមិនចាំបាច់ប្រើទេប៉ុន្តែ វិធីសាស្ត្រប្រមូលសំណាកស្តង់ដារត្រូវតែប្រើជាចាំ បាច់។ វិធីសាស្ត្រហ្វឹស និងសាមញ្ញប្រើសម្រាប់ ការផ្លាស់ប្តូរសំខាន់ៗនៅក្នុងស្ថានភាពជាក់ស្តែង និងឥរិយាបថជាក់លាក់មួយ។ ទិន្នន័យដែលមាន លក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ (ដូចជា ការពិភាក្សាជា ក្រុមការផ្តោតលើការបោះឆ្នោត) គួរត្រូវបានកត់ត្រា រួមជាមួយព័ត៌មានមូលដ្ឋានបរិមាណ។

ក្រុមត្រូវការតាមដានវឌ្ឍនភាព និងផលប៉ះពាល់នៃ កម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យ។ រាប់ការបញ្ចូល កំណត់ត្រានិន្នាការ ឧទាហរណ៍ ការប្រើប្រាស់បង្គន់ អនាម័យ។ ការត្រួតពិនិត្យមិនមែនគ្រាន់តែអំពីតួ លេខទេ ប៉ុន្តែការសួរសំណួរដូចជា:តើប្រជាជន

ទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីកម្មវិធីដែរឬទេ? ហេតុអ្វីបានជាពួកគេមិនប្រើប្រាស់ (រួមទាំងកុមារ)សំណង់សម្ភារៈទឹកស្អាតទាំងនោះ តើការផ្តល់ព័ត៌មានត្រូវបាន និងការឆ្លើយតបរបស់ពួកគេត្រូវបានគេដឹង និងយកមកអនុវត្តដែរឬទេ?

ក្រុមការងារបង្កើតសូចនាករកំណត់ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ (ភ្ជាប់ជាមួយឥរិយាបថអនាម័យ និងបរិបទ) ដោយលម្អិតពីវិធីសាស្ត្រ និងភាពញឹកញាប់ (អាស្រ័យលើបរិបទ)របស់ប្រព័ន្ធ ។

ព័ត៌មានទាំងអស់គួរតែបញ្ចូលទៅក្នុងដំណើរការរៀបចំផែនការ (ជំហានទី៥) ហើយគួរតែត្រូវបានប្រើសម្រាប់ការកែប្រែសកម្មភាពនិងវិធីសាស្ត្រឡើងវិញ។

ការវាយតម្លៃគួរតែត្រូវបានធ្វើឡើង (ទាំងការវាយតម្លៃតាមពេលវេលាជាក់ស្តែងនិង / ឬនៅចុងបញ្ចប់នៃកម្មវិធីដើម្បីកត់ត្រាសមិទ្ធផលបញ្ហាប្រឈម និងមេរៀនដែលបានរៀនពីការស្ទង់មតិចុងក្រោយ (ដោយប្រើសំណួរដូចគ្នានឹងពេលចាប់ផ្តើមសួរពីដំបូងមូលដ្ឋាន) ធ្វើជាផ្នែកមួយនៃការវាយតម្លៃដើម្បីវាយតម្លៃការផ្លាស់ប្តូរ។An

ជំហានទី៨: ការពិនិត្យ និងកែសំរួលឡើងវិញ

ត្រូវចងចាំថាកម្មវិធីលើកកម្ពស់អនាម័យគឺពាក់ព័ន្ធនឹងតម្រូវការ។ ពេលមានគ្រោះមហន្តរាយស្ថានភាពតែងតែស្មុគស្មាញដោយមានការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពជាញឹកញាប់។ ការវាយតម្លៃឥតឈប់ឈរការធ្វើផែនការឡើងវិញ និងការកែសំរួលសកម្មភាពឡើងវិញគឺចាំបាច់ណាស់។ មើលជុំវិញ! តើមានបញ្ហាទឹកស្អាតផ្សេងទៀតនៅក្នុងសហគមន៍រងផល

ប៉ះពាល់ដែលមិនបានដោះស្រាយបានដែរឬទេ?

តើបញ្ហាបានផ្លាស់ប្តូរហើយឬនៅ? មានបញ្ហាថ្មីកើតឡើងទេ? បើដូច្នោះសូមត្រឡប់ទៅជំហានទី១ ហើយចាប់ផ្តើមម្តងទៀត។

លើសពីនេះទៀតឯកសារត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃរូបថត និងវីដេអូដែលបានផលិតរួចគួរតែបានចែករំលែកជាមួយសមភាគីមូលដ្ឋាន និងអង្គការ IFRC ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងបន្តការគាំទ្រ (បើត្រូវការ) ដល់សហគមន៍ និងចាប់បាននូវចំណុចដែលត្រូវយកមករៀនសូត្រ។

១.២. គោលការណ៍ណែនាំរបស់ IFRC ក្នុងការលើកកម្ពស់អនាម័យ - ការដោះស្រាយបញ្ហាភ្លាមៗ

ការផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់អនាម័យក្នុងពេលគ្រោះមហន្តរាយនៅកាកបាទក្រហម និងអង្គការក្រហម ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម:
 វិធីសាស្ត្រដែលបានគ្រោងទុក និងមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធដោយបុគ្គលិក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តកាកបាទក្រហមកម្ពុជា ដើម្បីឱ្យប្រជាជនមានសកម្មភាពក្នុងការ
 ការពារជំងឺទាក់ទងនឹងទឹក បង្គន់ និងអនាម័យផ្ទាល់ខ្លួនតាម រយៈការកៀងគរ និងការចូលរួមរបស់ប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ ចំណេះដឹង និងធនធានរបស់
 ពួកគេ ឱ្យពួកគេបានប្រើប្រាស់ និងទទួលសម្ភារៈបរិក្ខារ និងសំណង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យឱ្យបានច្រើនបំផុត។

ការផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ ពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ

ជំហាន	ការពិពណ៌នា	អ្នកទទួលខុសត្រូវ	ប្រភពព័ត៌មាន - all documents available at https://ifrcwatsanmissionassistant.wordpress.com/hygiene-promotion/watsanmissionassistant - Software hygiene promotion
<p>ជំហានទី១: ការកំណត់រកបញ្ហា</p>	<p>ប្រមូលព័ត៌មានបរិមាណ និងគុណភាព ដើម្បីយល់ពីអ្វីដែលសហគមន៍ដឹង និងធ្វើ តើអ្វីជាតម្រូវការហានិភ័យក្នុងការអនុវត្ត និងរចនាសម្ព័ន្ធសហគមន៍ និងផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះមហន្តរាយដោយការប្រើប្រាស់:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំដែលមានស្រាប់ - ការគូរផែនទី - ការសង្កេត និងការដើរកាត់ភូមិ - សម្ភាសន៍ជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានភ្នាក់ងារដទៃទៀត ក្រុមទឹកស្អាត និងអនាម័យ បុគ្គលិក 	<p>វិស្វករផ្នែកសម្ភារៈអនាម័យសហគមន៍ផ្នែកផ្សេងៗ ដែលធ្វើការក្នុងសហគមន៍តែមួយ ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផ្សេងទៀត</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IFRC <u>Minimum Standard Commitments to Gender and Diversity in Emergency Programmes</u> • IFRC <u>Guidelines for Emergency Assessment in English, French, Spanish, Arabic</u>

	<p>-ការពិភាក្សាជាក្រុមសហគមន៍ (ការតម្រៀបកាតនិងសកម្មភាព កំនូសតាងបោះឆ្នោតតាមជាក់យឺត)</p> <p>កាកបាទក្រហមអង្គចន្ទក្រហម និងបុគ្គលិកស្ម័គ្រចិត្ត</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Sphere Project Water and Sanitation Initial Need Assessment Checklist • <u>Transect walk</u> • <u>Working with communities: a toolbox</u>
<p>ជំហានទី២:</p> <p>ការកំណត់រកក្រុមគោលដៅ</p>	<p>កំណត់ក្រុមគោលដៅរួមគ្នាជាមួយសហគមន៍។ ក្រុមគោលដៅត្រូវរាប់បញ្ចូល៖ អ្នកដែលមានហានិភ័យខ្ពស់នៅក្នុងសហគមន៍គ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃសហគមន៍ (កុមារមនុស្សចាស់ និងជនពិការ) និងក្រុមដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ពិសេស (ឧទាហរណ៍ទារក / កុមារតូច) ដែលមានតម្រូវការផ្សេងៗគ្នា។</p>	<p>អ្នកដឹកនាំសហគមន៍ និងបុគ្គលិកសុខាភិបាលវិស្វករសំណង់ ជាងសំណង ភ្នាក់ងារដទៃទៀតដែលធ្វើការនៅតំបន់នោះនិងអង្គការជនពិការ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Target group selection</u> • <u>Gender checklist for WASH</u> • <u>Inclusive WASH learning portal (WaterAid)</u>
<p>ជំហានទី៣:</p> <p>ការវិភាគឧបសគ្គរាង និងកត្តាជម្រុញលើកទឹកចិត្ត ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរទម្លាប់</p>	<p>ការប្រមូលព័ត៌មានស្តីពីការលើកទឹកចិត្ត និងឧបសគ្គផ្សេងៗដើម្បីធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា និងលុបបំបាត់ / កាត់បន្ថយឧបសគ្គ។</p> <p>សិក្សាពីប្រតិកម្ម ការបញ្ឈប់ និងវប្បធម៌ ហើយនិងផ្លាស់ប្តូរដោយយោងទៅតាមការសង្កេត និងការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់។</p>	<p>វិស្វករផ្នែកសម្ភារៈអនាម័យ អ្នកទទួលបាន បុគ្គលិកមន្ទីរសុខាភិបាល រដ្ឋាភិបាល អង្គការជនពិការ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផ្សេងទៀត</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Transmission route</u> • <u>Good and bad behaviours</u>

<p>ជំហានទី៤: គោលបំណងក្នុងការបង្កើតទម្លាប់អនាម័យ</p>	<p>ការកំណត់គោលបំណងទៅតាមហានិភ័យនិមួយៗអាចទាក់ទងទៅនឹងការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយាអនាម័យ ឬកត្តាដែលអាចធ្វើទៅបាន។</p>	<p>អ្នកដឹកនាំសហគមន៍ និងបុគ្គលិកសុខាភិបាល បុគ្គលិកបណ្តុះបណ្តាល និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តអនាម័យ ក្រុមបណ្តុះបណ្តាលសហគមន៍ត្រូវបានជ្រើសរើសសម្រាប់ការធ្វើតេស្តមុនពេលចាប់ផ្តើម</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>IFRC PoA template – indicators</u> • <u>Outcomes, outputs and activities view</u>
<p>ជំហានទី៥: ការធ្វើផែនការ</p>	<p>ធ្វើការជាមួយវិស្វករសំណង និងអ្នកដទៃទៀតដើម្បីបង្កើតផែនការការងារចេញពីគោលដៅដែលបានកំណត់ និងជ្រើសរើសលទ្ធផល និងសូចនាករដោយប្រើរូបភាព (ការស្ទង់មតិ និងវិធីសាស្ត្រផ្សេងទៀត) នៃស្ថានភាពជាក់ស្តែង ដែលមានដូចខាងក្រោម:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ការជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រ និងរបៀបទំនាក់ទំនងទៅក្រុមគោលដៅផ្សេងៗគ្នា រួមមានការទំនាក់ទំនងជាជនពិការភ្នែក ពិបាកក្នុងការស្តាប់ និងពិការសតិបញ្ញា និងអ្នកមានការលូតលាស់ខ្សោយ។ • រៀបចំសម្ភារៈសម្រាប់សកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ (ប្រើប្រអប់ផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ) • ការជ្រើសរើសអ្នកស្ម័គ្រចិត្តសំរាប់អន្តរាគមន៍ក្នុងការលើកកម្ពស់អនាម័យ • សាកល្បង និងធ្វើមុនពេលចាប់ផ្តើមសកម្មភាព ជាមួយសមាជិកក្រុមមួយចំនួនតូច • ធ្វើការផ្លាស់ប្តូរ និងចាប់ផ្តើមអនុវត្ត 	<p>បណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យ និងបុគ្គលិកស្ម័គ្រចិត្តសមាជិកសហគមន៍គោលដៅ និងវិស្វករសំណង់</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Volunteer management toolkit</u> • <u>PHAST</u> • <u>CLTS</u> • <u>Sampling</u>

	<ul style="list-style-type: none"> • រៀបចំផែនការតាមដាន និងរបាយការណ៍សកម្មភាព • រៀបចំពេលវេលា និងអនុវត្តសកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យ 		
<p>ជំហានទី៦: ការអនុវត្តន៍</p>	<p>អនុវត្តតាមផែនការនិងអនុវត្តសកម្មភាពតាមការគ្រោងទុក។ សកម្មភាពសំខាន់ៗគឺ៖</p> <p>ធ្វើការជាមួយវិស្វករសំណង និងអ្នកដទៃទៀត ដើម្បីបង្កើតការទំនាក់ទំនងឱ្យមានផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយាដោយប្រើសម្ភារៈទឹកស្អាតនិងអនាម័យ រៀបចំពេលវេលា និងអនុវត្តសកម្មភាពលើកកម្ពស់អនាម័យ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ជ្រើសរើស និងបណ្តុះបណ្តាលអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត និងបុគ្គលិក • ធ្វើការរួមគ្នាជាមួយក្រុមផ្តល់ជំនួយដើម្បីផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ពី/ ដល់សហគមន៍ចំពោះការចែកចាយរបស់របរអនាម័យ 	<p>ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាល បុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យនិងបុគ្គលិកស្ម័គ្រចិត្ត និងសហគមន៍គោលដៅ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Watsan & Health NFI guidelines</u> • <u>WASH Cluster training material</u> • <u>IEC materials</u>
<p>ជំហានទី៧: ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ប្រើទម្រង់ត្រួតពិនិត្យលើកកម្ពស់អនាម័យដែលបានរៀបចំក្នុងជំហានទី៥ • ប្រមូលទិន្នន័យម្តងទៀតបន្ទាប់ពី៣ខែ ដើម្បីប្រៀបធៀបជាមួយទិន្នន័យមូលដ្ឋានដំបូងពីជំហានទី១ និងវាយតម្លៃ • ធ្វើការផ្លាស់ប្តូរផែនការការងារផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់អនាម័យ ដើម្បីកំណត់ពីគោលបំណងដើម្បីឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយាអនាម័យពីសេណារីយ៉ូថ្មី 	<p>ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាល បុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយ អនាម័យនិងបុគ្គលិកស្ម័គ្រចិត្តនិងសហគមន៍គោលដៅ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Monitoring and evaluation</u>
<p>ជំហានទី៨: ការពិនិត្យ និងកែតម្រូវឡើងវិញ</p>	<p>អនុវត្តតាមការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាព និងកែសម្រួលផែនការឡើងវិញ ដើម្បីកំណត់រកដំណោះស្រាយបញ្ហាបច្ចុប្បន្ន។</p>	<p>ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាល បុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយអនាម័យនិងបុគ្គលិកស្ម័គ្រចិត្ត សហគមន៍គោលដៅ និងវិស្វករ</p>	